

Συγκρότημα Τράπεζας Κύπρου

Οικονομικές Καταστάσεις

για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2007

Περιεχόμενα	Σελίδα
Διοικητικό Συμβούλιο και Εκτελεστική Διεύθυνση	1
Δήλωση των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και των Υπευθύνων της Εταιρίας για τη Σύνταξη των Οικονομικών Καταστάσεων	2
Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου	3
Ενοποιημένη Κατάσταση Λογαριασμού Αποτελεσμάτων	8
Ενοποιημένος Ισολογισμός	9
Ενοποιημένη Κατάσταση Μεταβολών στα Ίδια Κεφάλαια	10
Ενοποιημένη Κατάσταση Ταμειακών Ροών	12
Περίληψη Σημαντικών Λογιστικών Πολιτικών	
1. Βάση ετοιμασίας	13
2. Αλλαγές στις λογιστικές πολιτικές και στις γνωστοποιήσεις	13
3. Πρότυπα και Διερμηνείες που έχουν εκδοθεί αλλά δεν έχουν τεθεί σε ισχύ	15
4. Σημαντικές κρίσεις και εκτιμήσεις	16
5. Βάση ενοποίησης	18
6. Επενδύσεις σε συγγενείς εταιρίες	19
7. Συμμετοχή σε κοινοπραξίες	19
8. Μετατροπή ξένου συναλλάγματος	19
9. Οικονομικές πληροφορίες κατά τομέα	20
10. Κύκλος εργασιών	20
11. Αναγνώριση εσόδων	20
12. Ωφελήματα αφυπηρέτησης προσωπικού	21
13. Παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών	21
14. Φορολογία	21
15. Χρηματοοικονομικά μέσα	22
16. Διαγραφή χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων	24
17. Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	24
18. Λογιστική αντιστάθμιση	26
19. Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών μέσων	27
20. Μετρητά και αντίστοιχα μετρητών	27
21. Ασφαλιστικές εργασίες	28
22. Συμφωνίες επαναγοράς	29
23. Χρηματοδοτικές μισθώσεις – Το Συγκρότημα ως εκμισθωτής	29
24. Λειτουργικές μισθώσεις – Το Συγκρότημα ως μισθωτής	29
25. Ακίνητα και εξοπλισμός	29
26. Επενδύσεις σε ακίνητα	30
27. Αποθέματα ακινήτων προς πώληση	30
28. Υπεραξία και άλλα άυλα περιουσιακά στοιχεία	30
29. Μετοχικό κεφάλαιο	30
30. Προβλέψεις για επιδικίες ή υπό διαιτησία διαφορές	30
31. Χρηματοοικονομικές εγγυήσεις	31
32. Συγκριτικές πληροφορίες	31

Συγκρότημα Τράπεζας Κύπρου

Οικονομικές Καταστάσεις

για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2007

Περιεχόμενα (συνέχεια)	Σελίδα
Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις	
1. Πληροφορίες για την Εταιρία	32
2. Οικονομικές πληροφορίες κατά τομέα	32
3. Έσοδα από τόκους	35
4. Έξοδα από τόκους	35
5. Έσοδα και έξοδα από αμοιβές και προμήθειες	36
6. Καθαρά κέρδη από διάθεση, μεταβολή στην εύλογη αξία και απομείωση χρηματοοικονομικών μέσων	37
7. Έσοδα από ασφαλιστικές εργασίες και απαιτήσεις ασφαλιστηρίων συμβολαίων	37
8. Λοιπά έσοδα	40
9. Δαπάνες προσωπικού	40
10. Μεριδίο στα κέρδη συγγενών εταιρειών	47
11. Κέρδη πριν τη φορολογία	47
12. Φορολογία	48
13. Βασικά και μειωμένα κέρδη κατά μετοχή	50
14. Μετρητά, καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες και τοποθετήσεις σε τράπεζες	50
15. Επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	51
16. Περιουσιακά στοιχεία ασφαλιστικών κλάδων ζωής που αναλογούν στους ασφαλιζόμενους	52
17. Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	52
18. Απαιτήσεις ενοικιαγοράς και χρηματοδοτικών μισθώσεων	53
19. Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση και κρατούμενες μέχρι τη λήξη	54
20. Ακίνητα και εξοπλισμός	57
21. Άυλα περιουσιακά στοιχεία	59
22. Λοιπά περιουσιακά στοιχεία	61
23. Καταθέσεις πελατών	62
24. Υποχρεώσεις ασφαλιστηρίων συμβολαίων	63
25. Ομολογιακά δάνεια	66
26. Λοιπές υποχρεώσεις	67
27. Δανειακό κεφάλαιο	68
28. Μετοχικό κεφάλαιο	69
29. Μερίσματα	71
30. Αποθεματικά επανεκτίμησης και άλλα αποθεματικά	72
31. Διαχειριστικές δραστηριότητες	73
32. Ανάλυση περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων με βάση την αναμενόμενη ημερομηνία λήξης	74
33. Ενδεχόμενες και ανειλημμένες υποχρεώσεις	75
34. Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα και λογιστική αντιστάθμισης	77
35. Καθαρή ταμειακή ροή από εργασίες	80
36. Μετρητά και αντίστοιχα μετρητών	81
37. Λειτουργικές μισθώσεις – το Συγκρότημα ως μισθωτής	82
38. Διαχείριση κινδύνων – Πιστωτικός κίνδυνος	82
39. Διαχείριση κινδύνων – Κίνδυνος αγοράς	92
40. Διαχείριση κινδύνων – Κίνδυνος ρευστότητας	98
41. Διαχείριση κινδύνων – Άλλοι κίνδυνοι	101
42. Διαχείριση κεφαλαίου	102
43. Συναλλαγές με συνδεδεμένα πρόσωπα	105
44. Εταιρίες του Συγκροτήματος	108
45. Εξαγορά θυγατρικής εταιρίας	110
46. Επένδυση σε συγγενή εταιρία	112
47. Γεγονότα μεταγενέστερα του ισολογισμού	113
Έκθεση Ανεξάρτητων Ελεγκτών προς τα Μέλη της Τράπεζας Κύπρου Δημόσια Εταιρία Λτδ	114

Συγκρότημα Τράπεζας Κύπρου

Διοικητικό Συμβούλιο και Εκτελεστική Διεύθυνση

Διοικητικό Συμβούλιο Τράπεζας Κύπρου Δημόσια Εταιρία Λτδ (Ιθύνουσα Εταιρία Συγκροτήματος)	Ελευθέριος Π. Ιωάννου ΠΡΟΕΔΡΟΣ Ανδρέας Αρτέμης ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ Χρίστος Σ. Παντζαρής Βασίλης Γ. Ρολόγης Κώστας Ζ. Σεβέρης Θεόδωρος Αριστοδήμου Χριστάκης Γ. Χριστοφίδης Ευδόκιμος Ξενοφώντος Ανδρέας Πίπτας Άννα Διογένους Γεώργιος Μ. Γεωργιάδης Ανδρέας Ι. Ιακωβίδης Χρίστος Μουσκής Μάνθος Μαυρομμάτης Ανδρέας Ηλιάδης Χαρίλαος Γ. Σταυράκης Γιάννης Κυπρή Κώστας Χατζήπαπας
Ανώτατη Εκτελεστική Διεύθυνση Συγκροτήματος	Ανδρέας Ηλιάδης ΑΝΩΤΑΤΟΣ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑΤΟΣ Χαρίλαος Γ. Σταυράκης ΠΡΩΤΟΣ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ ΚΑΙ ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΑΝΩΤΑΤΟΣ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑΤΟΣ Γιάννης Κυπρή ΠΡΩΤΟΣ ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑΤΟΣ
Γενικοί Διευθυντές Συγκροτήματος	Αντώνης Τζιακούρης ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΔΙΕΘΝΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ Βάσος Σιαρλή ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΡΑΠΕΖΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ Χρίστης Χατζημιτσής ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ Νικόλας Καρυδάς ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΙΝΔΥΝΩΝ
Γραμματέας	Γιάννης Κυπρή
Νομικοί Σύμβουλοι	Χρυσ αφίνης & Πολυβίου
Ανεξάρτητοι Ελεγκτές	Ernst & Young
Εγγεγραμμένο Γραφείο	Κεντρικά Γραφεία Διοίκησης Οδός Στασίνου 51 Αγ. Παρασκευή, Στρόβολος Τ.Θ. 24884, 1398 Λευκωσία, Κύπρος Τηλέφωνο: +357 22842100, Φαξ: +357 22336258

Τράπεζα Κύπρου Δημόσια Εταιρία Λτδ

Δήλωση των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και των Υπευθύνων της Εταιρίας για τη Σύνταξη των Οικονομικών Καταστάσεων

(σύμφωνα με τις πρόνοιες του Νόμου 190(I)/2007 αναφορικά με τις Προϋποθέσεις Διαφάνειας)

Εμείς, τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και οι υπεύθυνοι για τη σύνταξη των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της Τράπεζας Κύπρου Δημόσια Εταιρία Λτδ (η 'Εταιρία') για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2007, δηλώνουμε ότι εξ όσων γνωρίζουμε,

- (α) οι οικονομικές καταστάσεις
- (i) καταρτίστηκαν σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης όπως αυτά υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση και τις πρόνοιες του Περί Εταιριών Νόμου της Κύπρου, και
  - (ii) παρέχουν αληθινή και δίκαιη εικόνα των περιουσιακών στοιχείων, των υποχρεώσεων, της οικονομικής κατάστασης και του κέρδους ή ζημιάς της Εταιρίας και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση ως σύνολο, και
- (β) η Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου παρέχει μια δίκαιη ανασκόπηση των εξελίξεων και της απόδοσης των εργασιών καθώς και της θέσης της Εταιρίας και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση ως σύνολο, μαζί με περιγραφή των κυριότερων κινδύνων και αβεβαιοτήτων που αντιμετωπίζουν.

Ελευθέριος Π. Ιωάννου	Πρόεδρος
Ανδρέας Αρτέμης	Αντιπρόεδρος
Χρίστος Σ. Παντζαρής	Μη εκτελεστικός Σύμβουλος
Βασίλης Γ. Ρολόγης	Μη εκτελεστικός Σύμβουλος
Κώστας Ζ. Σεβέρης	Μη εκτελεστικός Σύμβουλος
Θεόδωρος Αριστοδήμου	Μη εκτελεστικός Σύμβουλος
Χριστάκης Γ. Χριστοφίδης	Μη εκτελεστικός Σύμβουλος
Ευδόκιμος Ξενοφώντος	Μη εκτελεστικός Σύμβουλος
Ανδρέας Πίπτας	Μη εκτελεστικός Σύμβουλος
Άννα Διογένους	Μη εκτελεστικός Σύμβουλος
Γεώργιος Μ. Γεωργιάδης	Μη εκτελεστικός Σύμβουλος
Ανδρέας Ι. Ιακωβίδης	Μη εκτελεστικός Σύμβουλος
Χρίστος Μουσικής	Μη εκτελεστικός Σύμβουλος
Μάνθος Μαυρομαμάτης	Μη εκτελεστικός Σύμβουλος
Ανδρέας Ηλιάδης	Εκτελεστικός Σύμβουλος
Χαρίλαος Γ. Σταυράκης	Εκτελεστικός Σύμβουλος
Γιάννης Κυπρή	Εκτελεστικός Σύμβουλος
Κώστας Χατζήπαπας	Μη εκτελεστικός Σύμβουλος
Χρίστης Χατζημιτσής	Γενικός Διευθυντής Συγκροτήματος Οικονομικής Διεύθυνσης και Στρατηγικής

27 Φεβρουαρίου 2008

Τράπεζα Κύπρου Δημόσια Εταιρία Λτδ

Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου

Το Διοικητικό Συμβούλιο υποβάλλει στους μετόχους την Έκθεσή του και τις ελεγμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2007.

Δραστηριότητες

Η Τράπεζα Κύπρου Δημόσια Εταιρία Λτδ (η 'Εταιρία') είναι η ιθύνουσα εταιρία του Συγκροτήματος Τράπεζας Κύπρου (το 'Συγκρότημα'). Οι κύριες δραστηριότητες της Εταιρίας και των θυγατρικών της στην Κύπρο και στο εξωτερικό κατά τη διάρκεια του έτους συνέχισαν να είναι η παροχή τραπεζικών και χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, οι ασφαλιστικές εργασίες και οι κτηματικές και ξενοδοχειακές εργασίες.

Κατά τη διάρκεια του έτους το Συγκρότημα ξεκίνησε τραπεζικές εργασίες στη Ρουμανία και τη Ρωσία και δραστηριότητες παροχής χρηματοδοτικών μισθώσεων στη Ρουμανία. Επίσης, κατά το 2007 το Συγκρότημα αύξησε τη συμμετοχή του στην Cytrustees Investment Public Company Ltd σε 49,98% και στην Interfund Investments Plc σε 22,83%. Όλες οι εταιρίες και τα υποκαταστήματα του Συγκροτήματος παρατίθενται στη Σημείωση 44 των οικονομικών καταστάσεων.

Οικονομικά αποτελέσματα

Τα κέρδη μετά τη φορολογία του Συγκροτήματος για το 2007 σημείωσαν αύξηση 55% σε σχέση με το 2006. Σημαντική ήταν και η βελτίωση όλων των δεικτών κερδοφορίας και αποδοτικότητας του Συγκροτήματος κατά το 2007 σε σύγκριση με το 2006, με το δείκτη απόδοσης ιδίων κεφαλαίων να ανέρχεται σε 27,6%, το δείκτη κόστους προς έσοδα να μειώνεται σε 43,6% και το δείκτη απομειωμένων δανείων προς συνολικά δάνεια να βελτιώνεται σε 3,8%. Στη βελτίωση συνέβαλαν τόσο οι τραπεζικές εργασίες του Συγκροτήματος στην Κύπρο και την Ελλάδα όσο και οι ασφαλιστικές του εργασίες.

Βασικά Οικονομικά Στοιχεία Συγκροτήματος			
	Μεταβολή	2007	2006
		£000	£000
Κέρδη πριν τη φορολογία	+52%	340.842	224.523
Κέρδη μετά τη φορολογία και τα δικαιώματα μειοψηφίας	+55%	283.956	183.106
Κέρδη κατά μετοχή	+53%	50,8 σεντ	33,3 σεντ
Κόστος/έσοδα	-3,1 ε.μ.*	43,6%	46,7%
Απόδοση ιδίων κεφαλαίων	+5.9 ε.μ.*	27,6%	21,7%

* ε.μ. = εκατοστιαίες μονάδες, 1 εκατοστιαία μονάδα = 1%

Βασικά Οικονομικά Μεγέθη Συγκροτήματος			
	Μεταβολή	2007	2006
		£000	£000
Δάνεια	+32,0%	11.073.923	8.390.650
Καταθέσεις	+21,5%	14.736.594	12.130.360
Ίδια κεφάλαια	+29,7%	1.173.585	904.621

Η βελτίωση της κερδοφορίας αντικατοπτρίζει τη θετική εξέλιξη των ενεργειών για:

- Αύξηση των μεγεθών (32% στα δάνεια και 22% στις καταθέσεις).
- Αύξηση των εσόδων (αύξηση 23% στα καθαρά έσοδα από τόκους, 15% στα καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες και 25% στα καθαρά έσοδα από ασφαλιστικές εργασίες).
- Συγκράτηση της αύξησης των εξόδων σε ρυθμούς μικρότερους από την αύξηση του όγκου εργασιών.
- Περαιτέρω βελτίωση στην ποιότητα του δανειακού χαρτοφυλακίου, σαν αποτέλεσμα της οποίας μειώθηκε το ετήσιο κόστος προβλέψεων στο αντίστοιχο του 0,3% των μικτών δανείων.

Μερίσματα

Το Διοικητικό Συμβούλιο προτείνει την καταβολή τελικού μερίσματος προς €0,25 (£0,15) κατά μετοχή. Το Δεκέμβριο 2007 πληρώθηκε προμέρισμα προς £0,11 κατά μετοχή, συνολικού ποσού £61.861 χιλ. Το σύνολο των μερισμάτων για το έτος 2007 ανέρχεται στο ισόποσο των £0,26 (2006: £0,17) κατά μετοχή.

Μελλοντικές εξελίξεις

Το Συγκρότημα θέτει τις στρατηγικές του προτεραιότητες για την τριετία 2008-2010 με στόχο την αξιοποίηση των στρατηγικών πλεονεκτημάτων του και τη συστηματική δημιουργία αξίας για τους μετόχους. Η κυρίαρχη θέση του Συγκροτήματος στις τραπεζικές εργασίες στην Κύπρο, ο καθοριστικός του ρόλος στην καθιέρωση της Κύπρου ως διεθνούς χρηματοοικονομικού κέντρου για επιχειρήσεις από τη Ρωσία και τις χώρες της ανατολικής Ευρώπης, η ιδιαίτερα επιτυχής παρουσία του στην Ελλάδα και η είσοδος του σε νέες αγορές με εξαιρετικές προοπτικές ανάπτυξης και κερδοφορίας αποτελούν τους κύριους μοχλούς ανάπτυξης του Συγκροτήματος.

Οι στρατηγικές προτεραιότητες του Συγκροτήματος για την τριετία 2008-2010 επικεντρώνονται στις ακόλουθες τέσσερις κατευθύνσεις:

1. Αξιοποίηση ευκαιριών στην Κύπρο
  - Ενίσχυση της παρουσίας στην εγχώρια τραπεζική αγορά με έμφαση στους τομείς ιδιωτών και μικρομεσαίων επιχειρήσεων.
  - Περαιτέρω ενδυνάμωση της ηγετικής θέσης του Συγκροτήματος στον κερδοφόρο τομέα των τραπεζικών υπηρεσιών προς διεθνείς εταιρίες με έδρα την Κύπρο.
  - Ενίσχυση των ασφαλιστικών εργασιών μέσω της εισαγωγής και προώθησης νέων προϊόντων, αξιοποιώντας το όνομα του Συγκροτήματος και την ευρεία πελατειακή του βάση.
2. Ενίσχυση της παρουσίας στην Ελλάδα μέσω επέκτασης αλλά και σταδιακής ωρίμανσης του δικτύου
  - Επέκταση του δικτύου καταστημάτων σε 220 μέχρι το 2010 (από 135 στις 27 Φεβρουαρίου 2008).
  - Η ωρίμανση των περίπου 880.000 πελατειακών σχέσεων του Συγκροτήματος στην Ελλάδα, προσφέροντας δυνατότητες ελκυστικότερης τιμολόγησης και σταυροειδών πωλήσεων, καθώς και η ιδιαίτερα αποτελεσματική οργάνωση των εργασιών από πλευράς κόστους αναμένονται να ενισχύσουν σημαντικά την κερδοφορία.
  - Αύξηση των εσόδων από αμοιβές και προμήθειες μέσω της ενίσχυσης των υπηρεσιών διαχείρισης κεφαλαίων.
  - Διατήρηση της ανάπτυξης των ασφαλιστικών εργασιών τόσο σε παραγωγή όσο και σε κερδοφορία.
3. Λειτουργική συγχώνευση των εργασιών Κύπρου και Ελλάδας κάτω από το μοντέλο 'Μία τράπεζα'.
Στοχεύοντας σε περαιτέρω αύξηση της αποτελεσματικότητας του δικτύου, το Συγκρότημα αξιοποιεί τις οικονομίες κλίμακας που προκύπτουν από την υιοθέτηση κοινού νομίματος (από 1 Ιανουαρίου 2008), της κοινής γλώσσας και κοινών νομοθετικών ρυθμίσεων στις δύο κύριες γεωγραφικές αγορές όπου δραστηριοποιείται μέσω της λειτουργικής συγχώνευσης των εργασιών Κύπρου και Ελλάδας. Συγκεκριμένα το Συγκρότημα προχωρεί σε:
  - Ενοποίηση των μηχανογραφικών συστημάτων σε ενιαία τεχνολογική πλατφόρμα και ενοποίηση των κέντρων μηχανογράφησης.
  - Δημιουργία κεντρικών υπηρεσιών στους τομείς ανθρώπινου δυναμικού, διαδικτυακής τραπεζικής (internet banking), τηλεφωνικής τραπεζικής, διαχείρισης κεφαλαίων και χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, διεθνών τραπεζικών υπηρεσιών, εισαγωγής νέων προϊόντων και υποστηρικτικών εργασιών, με στόχο τη μείωση του κόστους και του χρόνου ανάπτυξης νέων προϊόντων.

Μελλοντικές εξελίξεις (συνέχεια)

4. Επέκταση σε νέες αγορές

Η επέκταση σε νέες αγορές έχει στόχο τη συνέχιση των υψηλών ρυθμών ανάπτυξης του Συγκροτήματος στα χρόνια που έρχονται και βασίζεται πάνω στα συγκριτικά πλεονεκτήματά του ώστε να ελαχιστοποιούνται οι σχετικοί κίνδυνοι και να δημιουργείται άμεσα αξία για τους μετόχους. Οι χώρες που έχουν επιλεγεί είναι αυτές με τις οποίες το Συγκρότημα έχει υφιστάμενες πελατειακές σχέσεις και οι οποίες έχουν μεγάλο πληθυσμό, θετικό μακροοικονομικό περιβάλλον, χαμηλή διείσδυση του τραπεζικού τομέα και αναγνωρισιμότητα της Τράπεζας Κύπρου προσδίδοντας έτσι πολύ καλές προοπτικές στο Συγκρότημα. Η εμπειρία της επιτυχούς επέκτασης του Συγκροτήματος στην ανταγωνιστική Ελληνική αγορά και οι υπάρχουσες πελατειακές σχέσεις αποτελούν συγκριτικό πλεονέκτημα του Συγκροτήματος σε σχέση με τον ανταγωνισμό.

Δυναμική ανάπτυξη δραστηριοτήτων στη Ρουμανία

Το Συγκρότημα δραστηριοποιήθηκε στη Ρουμανία τον Μάρτιο του 2007 προσφέροντας υπηρεσίες χρηματοδοτικών μισθώσεων (leasing). Τον Ιούλιο του 2007 ξεκίνησε η ανάπτυξη των δραστηριοτήτων του Συγκροτήματος στον χώρο της τραπεζικής επιχειρήσεων (corporate banking). Το Συγκρότημα στοχεύει στη δημιουργία 40 καταστημάτων/επιχειρηματικών κέντρων μέχρι το 2010 καθώς και στην αξιοποίηση των ευκαιριών που παρουσιάζονται για την χρηματοδότηση μεγάλων έργων.

Δυναμική ανάπτυξη δραστηριοτήτων στη Ρωσία

Η Ρωσία είναι μια μεγάλη αγορά στην οποία το Συγκρότημα άρχισε εργασίες τον Αύγουστο του 2007 και στοχεύει σε αξιόλογο μέγεθος χαρτοφυλακίου χορηγήσεων και επέκταση του δικτύου καταστημάτων στη χώρα κατά τα επόμενα τρία χρόνια.

Έναρξη δραστηριοτήτων στη Ουκρανία εντός του 2008

Το Νοέμβριο του 2007, η Τράπεζα Κύπρου υπέγραψε συμφωνία για την εξαγορά του 95% του μετοχικού κεφαλαίου της Ουκρανικής τράπεζας ΑντοZAZBank για συνολικό αντίτιμο περίπου €52 εκατ. (£30 εκατ.). Η συμφωνία υπόκειται στις αναγκαίες εγκρίσεις των εποπτικών αρχών στην Ουκρανία. Η εξαγορά αναμένεται να ολοκληρωθεί εντός του πρώτου εξαμήνου του 2008.

Η ΑντοZAZBank διαθέτει δίκτυο 26 καταστημάτων σε τέσσερις κύριες περιοχές της Ουκρανίας. Στόχος του Συγκροτήματος είναι η προσφορά ολοκληρωμένων τραπεζικών υπηρεσιών στην Ουκρανία, αξιοποιώντας το μεγάλο αριθμό πελατειακών σχέσεων που διαθέτει μέσω των διεθνών τραπεζικών υπηρεσιών που προσφέρει στην Κύπρο με επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στη χώρα.

Επιλεκτικές εξαγορές ως μέρος της ανάπτυξης του Συγκροτήματος

Εντός των πλαισίων της στρατηγικής για αυτόνομη ανάπτυξή του, το Συγκρότημα θα συνεχίσει, παράλληλα με τα σχέδια οργανικής ανάπτυξής του, να αξιολογεί επί συνεχούς βάσης ευκαιρίες εξαγορών με στόχο την επιτάχυνση της διείσδυσής του στις επιλεγμένες αγορές.

Γεγονότα μεταγενέστερα του ισολογισμού

Τα γεγονότα μεταγενέστερα του ισολογισμού παρατίθενται στη Σημείωση 47 των οικονομικών καταστάσεων.

Διαχείριση κινδύνων

Όπως κάθε χρηματοοικονομικός οργανισμός, το Συγκρότημα εκτίθεται σε κινδύνους, οι πιο σημαντικοί από τους οποίους είναι ο πιστωτικός κίνδυνος, ο κίνδυνος ρευστότητας και ο κίνδυνος αγοράς ο οποίος προκύπτει από αρνητικές μεταβολές στις τιμές του συναλλάγματος, των επιτοκίων, των μετοχών ή άλλων αξιών καθώς και ο λειτουργικός κίνδυνος. Το Συγκρότημα παρακολουθεί και διαχειρίζεται αυτούς τους κινδύνους με διάφορους μηχανισμούς. Λεπτομέρειες για τη διαχείριση των κινδύνων του Συγκροτήματος αναφέρονται στις Σημειώσεις 38 μέχρι 41 των οικονομικών καταστάσεων.

Τράπεζα Κύπρου Δημόσια Εταιρία Λτδ

Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου

Μετοχικό κεφάλαιο

Κατά τη διάρκεια του έτους, το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρίας αυξήθηκε κατά £6.193 χιλ., από τις οποίες £3.700 χιλ. ήταν αποτέλεσμα της επανεπένδυσης μερίσματος και £2.493 χιλ. ήταν αποτέλεσμα της εξάσκησης δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών από το προσωπικό του Συγκροτήματος, όπως αναφέρεται στη Σημείωση 28 των οικονομικών καταστάσεων.

Κατά τη διάρκεια του έτους, το εγκεκριμένο κεφάλαιο της Εταιρίας αυξήθηκε από £300.000.000 σε £438.955.500 με τη δημιουργία 277.911.000 επιπρόσθετων συνήθων μετοχών ονομαστικής αξίας £0,50 η κάθε μια. Από την 1 Ιανουαρίου 2008, η ονομαστική αξία του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρίας αυξήθηκε σε €1,00 η κάθε μετοχή. Ποσό ύψους £48.284 χιλ. (€82.498 χιλ.) από το 'Αποθεματικό από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο' χρησιμοποιήθηκε για την αλλαγή της ονομαστικής αξίας των μετοχών, ώστε ο αριθμός των εκδοθέντων μετοχών της Εταιρίας να παραμείνει ο ίδιος, με τη μόνη διαφορά ότι η ονομαστική αξία των μετοχών είναι €1,00 η κάθε μία αντί £0,50 η κάθε μία.

Υιοθέτηση και εφαρμογή του Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης

Το Συγκρότημα αποδίδει ιδιαίτερη σημασία στην εφαρμογή πολιτικής, πρακτικών και διαδικασιών σωστής εταιρικής διακυβέρνησης. Η Τράπεζα Κύπρου Δημόσια Εταιρία Λτδ, ως εταιρία εισηγμένη στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου (ΧΑΚ), έχει υιοθετήσει τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης που καταρτίστηκε από το ΧΑΚ και εφαρμόζει τις αρχές του.

Τον Μάρτιο του 2006 το ΧΑΚ εξέδωσε αναθεωρημένο Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης. Το Συγκρότημα έχει τηρήσει όλες τις διατάξεις του αναθεωρημένου Κώδικα με εξαίρεση μόνο τη διάταξη Α.2.3, λόγω της εισαγωγής νέου κριτηρίου για τον ορισμό ανεξάρτητων διοικητικών συμβούλων, βάσει του οποίου σύμβουλος που έχει θητεία πέραν των εννέα ετών δεν θεωρείται ανεξάρτητος. Η διάταξη Α.2.3 προνοεί ότι τουλάχιστον το 50% του Διοικητικού Συμβουλίου, μη συμπεριλαμβανομένου του Προέδρου, θα πρέπει να αποτελείται από ανεξάρτητους μη-εκτελεστικούς διοικητικούς συμβούλους. Το ΧΑΚ έχει παραχωρήσει παράταση στην Εταιρία μέχρι τον Δεκέμβριο του 2009 για την εφαρμογή της διάταξης αυτής.

Επίσης, η Τράπεζα Κύπρου Δημόσια Εταιρία Λτδ, ως εταιρία εισηγμένη στο Χρηματιστήριο Αθηνών (ΧΑ), εφαρμόζει τις διατάξεις για την εταιρική διακυβέρνηση εισηγμένων εταιριών που περιέχονται στο νόμο Ν3016/2002 της Ελληνικής Δημοκρατίας.

Μέτοχοι που κατέχουν πέραν του 5% του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρίας

Στις 31 Δεκεμβρίου 2007 και 20 Φεβρουαρίου 2008, 6,99% του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρίας κατέχεται από τα ταμεία προνοίας/συντάξεως που χρηματοδοτούνται από το Συγκρότημα στην Κύπρο. Δεν υπήρχαν άλλοι μέτοχοι που κατείχαν πέραν του 5% του εκδοθέντος μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρίας.

Διοικητικό Συμβούλιο

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρίας αναφέρονται στη σελίδα 1. Όλοι ήταν μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου κατά τη διάρκεια ολόκληρου του έτους 2007 και μέχρι την ημερομηνία αυτής της Έκθεσης, εκτός από τον κ. Κώστα Χατζήπαπα, ο οποίος διορίστηκε στις 10 Μαΐου 2007 αντικαθιστώντας τον κ. Δημήτρη Π. Ιωάννου που παραιτήθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο την ίδια μέρα.

Σύμφωνα με το Καταστατικό της Εταιρίας, οι κ.κ. Ελευθέριος Π. Ιωάννου, Βασίλης Γ. Ρολόγης, Χριστάκης Γ. Χριστοφίδης, Άννα Διογένους, Γεώργιος Μ. Γεωργιάδης και Μάνθος Μαυρομάτης εξέρχονται. Ο Πρόεδρος, κ. Ελευθέριος Π. Ιωάννου έχει συμπληρώσει την ηλικία των 75 χρόνων και σύμφωνα με το Καταστατικό της Εταιρίας αφυπηρετεί. Οι υπόλοιποι Διοικητικοί Σύμβουλοι είναι επανεκλέξιμοι και προσφέρονται για επανεκλογή. Για την πλήρωση των θέσεων που κενώνονται θα γίνει εκλογή.

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου εκφράζουν τις ευχαριστίες τους προς τον αποχωρούντα Πρόεδρο κ. Ελευθέριο Π. Ιωάννου για την πολύτιμη προσφορά του ως Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου. Εκφράζουν επίσης τις ευχαριστίες τους προς τον κ. Δημήτρη Π. Ιωάννου για την πολύτιμη προσφορά του κατά την πολυετή θητεία του στο Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρίας.

Τράπεζα Κύπρου Δημόσια Εταιρία Λτδ

Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου

Συμμετοχή μελών του Διοικητικού Συμβουλίου στο μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρίας

Το ποσοστό στο συνολικό μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρίας που κατέχουν κατά κυριότητα τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, οι σύζυγοι, τα ανήλικα τέκνα τους και εταιρίες στις οποίες αυτοί κατέχουν, άμεσα ή έμμεσα, τουλάχιστον 20% του δικαιώματος ψήφου σε γενική συνέλευση, στις 31 Δεκεμβρίου 2007 και 20 Φεβρουαρίου 2008 παρουσιάζεται πιο κάτω:

	31 Δεκεμβρίου 2007	20 Φεβρουαρίου 2008
	%	%
<i>Μη Εκτελεστικοί</i>		
Ελευθέριος Π. Ιωάννου	0,010	0,010
Ανδρέας Αρτέμης	0,330	0,330
Χρίστος Σ. Παντζαρής	0,098	0,098
Βασίλης Γ. Ρολόγης	0,002	0,002
Κώστας Ζ. Σεβέρης	0,403	0,403
Θεόδωρος Αριστοδήμου	0,018	0,018
Χριστάκης Γ. Χριστοφίδης	0,029	0,029
Ευδόκιμος Ξενοφώντος	0,001	0,001
Ανδρέας Πίπτας	0,037	0,037
Άννα Διογένους	0,169	0,169
Γεώργιος Μ. Γεωργιάδης	0,036	0,036
Ανδρέας Ι. Ιακωβίδης	0,021	0,021
Χρίστος Μουσκής	0,028	0,028
Μάνθος Μαυρομμάτης	0,027	0,027
Κώστας Χατζήπαπας	0,001	0,001
<i>Εκτελεστικοί</i>		
Ανδρέας Ηλιάδης	0,001	0,001
Χαρίλαος Γ. Σταυράκης	0,013	0,013
Γιάννης Κυπρή	0,005	0,005
	1,229	1,229

Στις 31 Δεκεμβρίου 2006 τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου κατείχαν 13.000 Δικαιώματα Προαίρεσης Αγοράς Μετοχών 2001/2007 και 15.000 Δικαιώματα Προαίρεσης Αγοράς Μετοχών 2006/2007. Κατά το 2007, 10.000 Δικαιώματα Προαίρεσης Αγοράς Μετοχών 2001/2007 (2006: Μηδέν) που είχαν παραχωρηθεί σε δύο μη εκτελεστικούς συμβούλους το 2000 όταν ασκούσαν εκτελεστικά καθήκοντα στο Συγκρότημα, εξασκήθηκαν στην τιμή των £3,26 κατά δικαίωμα. Επίσης κατά το 2007, οι εκτελεστικοί σύμβουλοι εξάσκησαν 3.000 (2006: 6.000) Δικαιώματα Προαίρεσης Αγοράς Μετοχών 2001/2007 στην τιμή των £3,26 κατά δικαίωμα και 15.000 (2006: Μηδέν) Δικαιώματα Προαίρεσης Αγοράς Μετοχών 2006/2007 στην τιμή των £4,32 κατά δικαίωμα.

Ανεξάρτητοι ελεγκτές

Οι ανεξάρτητοι ελεγκτές της Εταιρίας, Ernst & Young, έχουν εκδηλώσει επιθυμία να συνεχίσουν να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους. Θα κατατεθεί ψήφισμα στην Ετήσια Γενική Συνέλευση για τον επαναδιορισμό και τον καθορισμό της αμοιβής τους.

Ε. Π. Ιωάννου
Πρόεδρος

27 Φεβρουαρίου 2008

Συγκρότημα Τράπεζας Κύπρου

Ενοποιημένη Κατάσταση Λογαριασμού Αποτελεσμάτων

για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2007

	Σημ.	2007	2006	Συμπληρωματικές πληροφορίες	
		€000	€000	2007	2006
		€000	€000	€000	€000
Κύκλος εργασιών	2	1.270.425	974.290	2.170.650	1.664.673
Έσοδα από τόκους	3	1.011.832	752.237	1.728.818	1.285.273
Έξοδα από τόκους	4	(571.484)	(393.608)	(976.439)	(672.519)
Καθαρά έσοδα από τόκους		440.348	358.629	752.379	612.754
Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες	5	123.202	107.359	210.504	183.434
Έξοδα από αμοιβές και προμήθειες	5	(7.246)	(6.248)	(12.381)	(10.675)
Έσοδα από διαπραγμάτευση συναλλάγματος		27.339	20.789	46.711	35.520
Καθαρά κέρδη από διάθεση, μεταβολή στην εύλογη αξία και απομείωση χρηματοοικονομικών μέσων	6	17.002	14.979	29.050	25.593
Έσοδα από ασφαλιστικές εργασίες	7	102.321	123.064	174.826	210.267
Απαιτήσεις ασφαλιστηρίων συμβολαίων	7	(69.282)	(96.662)	(118.376)	(165.157)
Λοιπά έσοδα	8	18.947	8.719	32.372	14.897
		652.631	530.629	1.115.085	906.633
Δαπάνες προσωπικού	9	(173.005)	(155.883)	(295.597)	(266.342)
Άλλα λειτουργικά έξοδα		(111.435)	(91.864)	(190.397)	(156.959)
Κέρδη πριν τις προβλέψεις		368.191	282.882	629.091	483.332
Προβλέψεις για απομείωση δανείων και απαιτήσεων	38	(32.703)	(58.359)	(55.877)	(99.712)
Κέρδη πριν το μερίδιο στα κέρδη συγγενών εταιριών		335.488	224.523	573.214	383.620
Μερίδιο στα κέρδη συγγενών εταιριών	10	5.354	-	9.148	-
Κέρδη πριν τη φορολογία	11	340.842	224.523	582.362	383.620
Φορολογία	12	(53.754)	(41.417)	(91.843)	(70.765)
Κέρδη μετά τη φορολογία		287.088	183.106	490.519	312.855
Κέρδη μετά τη φορολογία που αναλογούν σε:					
Μετόχους της Εταιρίας		283.956	183.106	485.168	312.855
Δικαιώματα μειοψηφίας		3.132	-	5.351	-
		287.088	183.106	490.519	312.855
Βασικά κέρδη κατά μετοχή (σεντ)	13	50,8	33,3	86,8	56,9
Μειωμένα κέρδη κατά μετοχή (σεντ)	13	50,8	33,3	86,8	56,9

Συγκρότημα Τράπεζας Κύπρου

Ενοποιημένος Ισολογισμός

στις 31 Δεκεμβρίου 2007

	Σημ.	2007	2006	Συμπληρωματικές πληροφορίες	
				2007	2006
		£000	£000	€000	€000
Περιουσιακά στοιχεία					
Μετρητά και καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες	14	775.600	684.349	1.325.191	1.169.280
Τοποθετήσεις σε τράπεζες	14	3.604.332	2.496.297	6.158.367	4.265.176
Επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	15	304.997	236.592	521.118	404.241
Περιουσιακά στοιχεία ασφαλιστικών κλάδων ζωής που αναλογούν στους ασφαλιζόμενους	16	310.552	287.157	530.610	490.637
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	17	11.073.923	8.390.650	18.920.921	14.336.277
Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση και κρατούμενες μέχρι τη λήξη	19	2.076.930	2.110.688	3.548.646	3.606.325
Ακίνητα και εξοπλισμός	20	187.090	153.813	319.662	262.805
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	21	48.067	41.173	82.127	70.348
Λοιπά περιουσιακά στοιχεία	22	198.542	170.708	339.230	291.672
Επένδυση σε συγγενή εταιρία	46	10.136	-	17.318	-
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων		18.590.169	14.571.427	31.763.190	24.896.761
Υποχρεώσεις					
Καταθέσεις από τράπεζες		721.840	275.682	1.233.337	471.031
Συμφωνίες επαναγοράς		254.676	-	435.140	-
Καταθέσεις πελατών	23	14.736.594	12.130.360	25.178.966	20.725.951
Υποχρεώσεις ασφαλιστηρίων συμβολαίων	24	356.178	328.625	608.566	561.489
Ομολογιακά δάνεια	25	733.752	434.380	1.253.690	742.182
Λοιπές υποχρεώσεις	26	222.143	175.138	379.553	299.240
Δανειακό κεφάλαιο	27	391.401	322.621	668.748	551.231
Σύνολο υποχρεώσεων		17.416.584	13.666.806	29.758.000	23.351.124
Ίδια κεφάλαια					
Μετοχικό κεφάλαιο	28	283.112	276.919	483.726	473.144
Αποθεματικό από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο		402.873	341.365	688.349	583.257
Αποθεματικά επανεκτίμησης και άλλα αποθεματικά	30	109.051	96.407	186.327	164.721
Αδιανέμητα κέρδη		355.652	189.930	607.666	324.515
Ίδια κεφάλαια μετόχων της Εταιρίας		1.150.688	904.621	1.966.068	1.545.637
Δικαιώματα μειοψηφίας		22.897	-	39.122	-
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων		1.173.585	904.621	2.005.190	1.545.637
Σύνολο υποχρεώσεων και ιδίων κεφαλαίων		18.590.169	14.571.427	31.763.190	24.896.761
Ενδεχόμενες και ανειλημμένες υποχρεώσεις					
Ενδεχόμενες υποχρεώσεις	33	1.025.211	857.273	1.751.677	1.464.738
Ανειλημμένες υποχρεώσεις	33	2.000.181	1.592.332	3.417.512	2.720.661

Ε. Π. Ιωάννου
A. Αρτέμης
A. Ηλιάδης
X. Γ. Σταυράκης

Γ. Κυπρή
Χρ. Χατζημιτσής

Πρόεδρος
 Αντιπρόεδρος
 Ανώτατος Εκτελεστικός Διευθυντής Συγκροτήματος
 Πρώτος Εκτελεστικός Διευθυντής Εργασιών Κύπρου και
 Αναπληρωτής Ανώτατος Εκτελεστικός Διευθυντής Συγκροτήματος
 Πρώτος Γενικός Διευθυντής Συγκροτήματος
 Γενικός Διευθυντής Συγκροτήματος Οικονομικής Διεύθυνσης και
 Στρατηγικής

Συγκρότημα Τράπεζας Κύπρου

Ενοποιημένη Κατάσταση Μεταβολών στα Ίδια Κεφάλαια

για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2007

	Αναλογούνται στους μετόχους της Εταιρίας					Δικαιώματα μειοψηφίας	Σύνολο
	Μετοχικό κεφάλαιο	Αποθεματικό από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	Αποθεματικά επανεκτίμησης και άλλα αποθεματικά (Σημ. 30)	Αδιανέμητα κέρδη (Σημ. 30)	Σύνολο		
	£000	£000	£000	£000	£000	£000	£000
1 Ιανουαρίου 2007	276.919	341.365	96.407	189.930	904.621	-	904.621
Κέρδη/(ζημιές) από τη μεταβολή στην εύλογη αξία επενδύσεων διαθέσιμων προς πώληση:							
- κρατικά αξιόγραφα και ομόλογα	-	-	(16.756)	-	(16.756)	-	(16.756)
- μετοχές	-	-	10.547	-	10.547	-	10.547
Κέρδη από τη μεταβολή στην εύλογη αξία/λήξη χρηματοοικονομικών μέσων με αντισταθμίσεις ταμειακών ροών	-	-	1.275	-	1.275	-	1.275
Επανεκτίμηση ακινήτων	-	-	28.131	-	28.131	-	28.131
Αναβαλλόμενη φορολογία	-	-	(4.932)	902	(4.030)	-	(4.030)
Συναλλαγματικές διαφορές	-	-	667	-	667	-	667
Αύξηση στην αξία ασφαλιστηρίων συμβολαίων ζωής σε ισχύ (Σημ. 21)	-	-	6.852	(6.852)	-	-	-
Αναστροφή επανεκτίμησης επένδυσης λόγω μετατροπής της σε συγγενή εταιρία	-	-	(43)	(455)	(498)	-	(498)
Μεταφορά πραγματοποιηθέντων κερδών από πώληση ακινήτων	-	-	(1.271)	1.271	-	-	-
Μεταφορά στα αποτελέσματα λόγω απομείωσης ομολόγων	-	-	5.048	-	5.048	-	5.048
Μεταφορά στα αποτελέσματα λόγω αποπληρωμής/πώλησης επενδύσεων διαθέσιμων προς πώληση	-	-	(4.546)	-	(4.546)	-	(4.546)
Μεταφορά κεφαλαιουχικού αποθεματικού	-	-	(2.183)	2.183	-	-	-
Καθαρά κέρδη/(ζημιές) που αναγνωρίστηκαν κατευθείαν στα ίδια κεφάλαια	-	-	22.789	(2.951)	19.838	-	19.838
Κέρδη μετά τη φορολογία για το έτος	-	-	-	283.956	283.956	3.132	287.088
Συνολικά κέρδη για το έτος	-	-	22.789	281.005	303.794	3.132	306.926
Μέρισμα που πληρώθηκε (Σημ. 29) και μέρισμα που επανεπενδύθηκε (Σημ. 28)	3.700	45.894	-	(117.466)	(67.872)	-	(67.872)
Μέρισμα που πληρώθηκε από θυγατρικές, μετά την επανεπένδυση	-	-	-	-	-	(475)	(475)
Εξάσκηση δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών (Σημ. 28)	2.493	15.614	-	-	18.107	-	18.107
Κόστος παροχών που εξαρτώνται από την αξία μετοχών (Σημ. 9)	-	-	-	2.183	2.183	-	2.183
Μετοχές της Εταιρίας που κατέχονται από θυγατρικές και συγγενείς εταιρίες	-	-	(10.145)	-	(10.145)	-	(10.145)
Εξαγορά θυγατρικής εταιρίας	-	-	-	-	-	20.240	20.240
31 Δεκεμβρίου 2007	283.112	402.873	109.051	355.652	1.150.688	22.897	1.173.585

Συγκρότημα Τράπεζας Κύπρου

Ενοποιημένη Κατάσταση Μεταβολών στα Ίδια Κεφάλαια

για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2006

	Μετοχικό κεφάλαιο	Αποθεματικό από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	Αποθεματικά επανεκτίμησης και άλλα αποθεματικά (Σημ. 30)	Αδιανέμητα κέρδη (Σημ. 30)	Σύνολο
	£000	£000	£000	£000	£000
1 Ιανουαρίου 2006	272.658	311.399	93.021	84.573	761.651
Κέρδη/(ζημιές) από τη μεταβολή στην εύλογη αξία επενδύσεων διαθέσιμων προς πώληση:					
- κρατικά αξιόγραφα και ομόλογα	-	-	(12.386)	-	(12.386)
- μετοχές	-	-	23.341	-	23.341
Ζημιές από τη μεταβολή στην εύλογη αξία χρηματοοικονομικών μέσων με αντισταθμίσεις ταμειακών ροών	-	-	(599)	-	(599)
Αναβαλλόμενη φορολογία	-	-	1.029	456	1.485
Συναλλαγματικές διαφορές	-	-	287	-	287
Αύξηση στην αξία ασφαλιστηρίων συμβολαίων ζωής σε ισχύ (Σημ. 21)	-	-	4.556	(4.556)	-
Μεταφορά πραγματοποιηθέντων κερδών από πώληση ακινήτων	-	-	(798)	798	-
Μεταφορά στα αποτελέσματα λόγω αποπληρωμής/πώλησης επενδύσεων διαθέσιμων προς πώληση	-	-	(12.044)	-	(12.044)
Καθαρά κέρδη/(ζημιές) που αναγνωρίστηκαν κατευθείαν στα ίδια κεφάλαια	-	-	3.386	(3.302)	84
Κέρδη μετά τη φορολογία για το έτος	-	-	-	183.106	183.106
Συνολικά κέρδη για το έτος	-	-	3.386	179.804	183.190
Μέρισμα που πληρώθηκε (Σημ. 29) και μέρισμα που επανεπενδύθηκε (Σημ. 28)	3.259	24.434	-	(76.712)	(49.019)
Εξάσκηση δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών (Σημ. 28)	1.002	5.532	-	-	6.534
Κόστος παροχών που εξαρτώνται από την αξία μετοχών (Σημ. 9)	-	-	-	2.265	2.265
31 Δεκεμβρίου 2006	276.919	341.365	96.407	189.930	904.621

Συγκρότημα Τράπεζας Κύπρου

Ενοποιημένη Κατάσταση Ταμειακών Ροών

για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2007

	Σημ.	2007	2006	Συμπληρωματικές πληροφορίες	
		£000	£000	2007	2006
		€000	€000	€000	€000
Καθαρή ταμειακή ροή από εργασίες	35	1.042.195	219.876	1.780.696	375.680
Ταμειακή ροή από επενδυτικές δραστηριότητες					
Αγορές επενδύσεων					
- κρατικά αξιόγραφα		-	(94.278)	-	(161.084)
- ομόλογα		(682.169)	(944.518)	(1.165.555)	(1.613.805)
- μετοχές		(4.042)	(793)	(6.906)	(1.355)
Εισπράξεις από πωλήσεις/αποπληρωμές επενδύσεων					
- κρατικά αξιόγραφα		41.563	117.410	71.015	200.607
- ομόλογα		669.692	743.613	1.144.237	1.270.538
- μετοχές		10.704	10.680	18.289	18.248
Τόκοι από επενδύσεις σε κρατικά αξιόγραφα		634	2.119	1.083	3.621
Τόκοι από επενδύσεις σε ομόλογα		113.213	90.366	193.436	154.399
Μερίσματα από επενδύσεις σε μετοχές		2.704	999	4.620	1.707
Επένδυση σε συγγενή εταιρία		(10.191)	-	(17.412)	-
Εξαγορά θυγατρικής εταιρίας		(16.116)	-	(27.536)	-
Αγορά ακινήτων και εξοπλισμού		(20.886)	(9.902)	(35.686)	(16.919)
Εισπράξεις από πωλήσεις ακινήτων και εξοπλισμού		1.543	2.516	2.636	4.299
Αγορά άυλων περιουσιακών στοιχείων		(4.466)	(4.172)	(7.631)	(7.128)
Αγορά ακινήτων για επένδυση		(551)	(6.244)	(941)	(10.669)
Εισπράξεις από πωλήσεις ακινήτων για επένδυση		5.887	6.007	10.059	10.264
Καθαρή ταμειακή ροή από/(για) επενδυτικές δραστηριότητες		107.519	(86.197)	183.708	(147.277)
Ταμειακή ροή από χρηματοδοτικές δραστηριότητες					
Έκδοση μετοχικού κεφαλαίου από εξάσκηση δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών		18.107	6.534	30.938	11.164
Έκδοση δανειακού κεφαλαίου		74.000	114.840	126.437	196.216
Αποπληρωμή δανειακού κεφαλαίου		-	(153.237)	-	(261.821)
Πληρωμή μερίσματος μετά την επανεπένδυση		(67.872)	(49.019)	(115.966)	(83.754)
Μέρισμα που πληρώθηκε από θυγατρικές		(475)	-	(812)	-
Τόκοι δανειακού κεφαλαίου		(14.459)	(16.886)	(24.705)	(28.851)
Καθαρή ταμειακή ροή από/(για) χρηματοδοτικές δραστηριότητες		9.301	(97.768)	15.892	(167.046)
Καθαρή αύξηση στα μετρητά και αντίστοιχα μετρητών για το έτος		1.159.015	35.911	1.980.296	61.357
Μετρητά και αντίστοιχα μετρητών					
1 Ιανουαρίου		2.816.456	2.780.258	4.812.201	4.750.353
Συναλλαγματικές διαφορές		667	287	1.139	491
Καθαρή αύξηση στα μετρητά και αντίστοιχα μετρητών για το έτος		1.159.015	35.911	1.980.296	61.357
31 Δεκεμβρίου	36	3.976.138	2.816.456	6.793.636	4.812.201

Συγκρότημα Τράπεζας Κύπρου

Περίληψη Σημαντικών Λογιστικών Πολιτικών

Οι λογιστικές πολιτικές που ακολουθούνται από την Τράπεζα Κύπρου Δημόσια Εταιρία Λτδ (η 'Εταιρία') και τις θυγατρικές της (το 'Συγκρότημα') και σχετίζονται με την κατανόηση των οικονομικών καταστάσεων αναφέρονται πιο κάτω.

1. Βάση ετοιμασίας

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις ετοιμάστηκαν με βάση την αρχή του ιστορικού κόστους, εκτός από τα ακίνητα, τις επενδύσεις σε ακίνητα, τις επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση, τα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα και τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, τα οποία επιμετρούνται στην εύλογη αξία. Οι λογιστικές αξίες των αναγνωρισμένων περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων που είναι αντισταθμισμένα μέσα σε αντισταθμίσεις εύλογης αξίας και θα είχαν επιμετρηθεί στο κόστος, αναπροσαρμόζονται με τις μεταβολές στην εύλογη αξία που προκύπτουν από τον κίνδυνο που αντισταθμίζεται.

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται σε Κυπριακές λίρες (£) και όλα τα ποσά στρογγυλοποιούνται στην πλησιέστερη χιλιάδα εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά.

Για σκοπούς πληροφόρησης, η ενοποιημένη Κατάσταση Λογαριασμού Αποτελεσμάτων, ο ενοποιημένος Ισολογισμός και η ενοποιημένη Κατάσταση Ταμειακών Ροών παρουσιάζονται και σε Ευρώ (€) ως συμπληρωματικές πληροφορίες. Η μετατροπή από Κυπριακές Λίρες σε Ευρώ για το 2007 και το 2006 έγινε χρησιμοποιώντας την ισοτιμία €1=£0,585274.

Δήλωση συμμόρφωσης

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις έχουν ετοιμαστεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (ΔΠΧΠ) όπως αυτά υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ). Επιπρόσθετα, αυτές οι οικονομικές καταστάσεις είναι σύμφωνες με τα ΔΠΧΠ όπως εκδόθηκαν από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (ΣΔΛΠ).

Όλα τα ΔΠΧΠ που εκδόθηκαν από το ΣΔΛΠ και είναι εφαρμόσιμα κατά το χρόνο ετοιμασίας αυτών των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, έχουν υιοθετηθεί από την ΕΕ μέσω της διαδικασίας υιοθέτησης που ακολουθείται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, με την εξαίρεση ορισμένων διατάξεων του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου (ΔΛΠ) 39 'Χρηματοοικονομικά μέσα: Αναγνώριση και επιμέτρηση' που συνδέονται άμεσα με τη λογιστική μεταχείριση της αντιστάθμισης του κινδύνου χαρτοφυλακίου. Εφόσον το Συγκρότημα δεν επηρεάζεται από αυτές τις διατάξεις, αυτές οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις συνάδουν τόσο με τα ΔΠΧΠ όπως αυτά υιοθετήθηκαν από την ΕΕ όσο και με τα ΔΠΧΠ όπως εκδόθηκαν από το ΣΔΛΠ.

Επιπρόσθετα, οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις ετοιμάστηκαν σύμφωνα με τις πρόνοιες του περί Εταιριών Νόμου της Κύπρου, Κεφ. 113 και των Περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου Νόμων και Κανονισμών.

2. Αλλαγές στις λογιστικές πολιτικές και στις γνωστοποιήσεις

Οι λογιστικές πολιτικές που ακολουθήθηκαν συνάδουν με αυτές του προηγούμενου οικονομικού έτους, εκτός όπως αναφέρεται πιο κάτω:

Το Συγκρότημα υιοθέτησε τα ακόλουθα νέα και τροποποιημένα ΔΠΧΠ και Διερμηνείες κατά τη διάρκεια του έτους. Αυτά δεν είχαν οποιαδήποτε επίδραση στη χρηματοοικονομική επίδοση ή την οικονομική κατάσταση του Συγκροτήματος, αλλά είχαν σαν αποτέλεσμα την παροχή επιπρόσθετων γνωστοποιήσεων.

ΔΠΧΠ 7	'Χρηματοοικονομικά Μέσα: Γνωστοποιήσεις'
ΔΛΠ 1	'Τροποποίηση - Παρουσίαση των Οικονομικών Καταστάσεων - Γνωστοποιήσεις Κεφαλαίου'
Διερμηνεία 7	'Εφαρμογή της Προσέγγισης Αναμόρφωσης' του ΔΛΠ 29 'Παρουσίαση Οικονομικών Στοιχείων σε Υπερπληθωριστικές Οικονομίες'
Διερμηνεία 8	'Πεδίο Εφαρμογής ΔΠΧΠ 2'
Διερμηνεία 9	'Επανεκτίμηση Ενσωματωμένων Παραγώγων'
Διερμηνεία 10	'Ενδιάμεση Οικονομική Έκθεση και Απομείωση'

Επίσης, το Συγκρότημα έχει εφαρμόσει τη Διερμηνεία 11 'ΔΠΧΠ 2 - Συναλλαγές με Ίδιες Μετοχές και Μεταξύ Εταιριών του Ίδιου Ομίλου' νωρίτερα από την ημερομηνία έναρξης της ισχύος της.

2. Αλλαγές στις λογιστικές πολιτικές και στις γνωστοποιήσεις (συνέχεια)

Οι κυριότερες επιδράσεις στις οικονομικές καταστάσεις του Συγκροτήματος αναφέρονται πιο κάτω:

ΔΠΧΠ 7 'Χρηματοοικονομικά Μέσα: Γνωστοποιήσεις' και συμπληρωματική τροποποίηση στο ΔΛΠ 1, 'Παρουσίαση των Οικονομικών Καταστάσεων - Γνωστοποιήσεις Κεφαλαίου'

Το ΔΠΧΠ 7 απαιτεί περαιτέρω γνωστοποιήσεις ποιοτικών και ποσοτικών πληροφοριών σχετικά με την έκθεση σε κινδύνους προερχόμενους από χρηματοοικονομικά μέσα. Ειδικότερα, καθορίζει τις ελάχιστες απαιτούμενες γνωστοποιήσεις σε σχέση με τον πιστωτικό κίνδυνο, τον κίνδυνο ρευστότητας και τον κίνδυνο αγοράς. Το ΔΠΧΠ 7 αντικαθιστά το ΔΛΠ 30 'Γνωστοποιήσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις Τραπεζών και Όμοιων Χρηματοπιστωτικών Ιδρυμάτων' και τις απαιτήσεις γνωστοποιήσεων του ΔΛΠ 32 'Χρηματοοικονομικά Μέσα: Γνωστοποιήσεις και Παρουσίαση'.

Η σχετική τροποποίηση του ΔΛΠ 1 αφορά γνωστοποιήσεις σχετικά με το ύψος των κεφαλαίων μιας επιχείρησης καθώς και τον τρόπο που γίνεται η διαχείρισή τους.

Οι νέες γνωστοποιήσεις περιλαμβάνονται σε όλη την έκταση των οικονομικών καταστάσεων.

Διερμηνεία 7 'Εφαρμογή της Προσέγγισης Αναμόρφωσης' του ΔΛΠ 29 'Παρουσίαση Οικονομικών Στοιχείων σε Υπερπληθωριστικές Οικονομίες'

Η Διερμηνεία 7 απαιτεί όπως στην περίοδο κατά την οποία μια εταιρία διαπιστώνει για πρώτη φορά την ύπαρξη υπερπληθωρισμού στην οικονομία του νομίματος λειτουργίας της, εφαρμόζει τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 29 ως αν η οικονομία να ήταν πάντοτε σε κατάσταση υπερπληθωρισμού. Η Διερμηνεία 7 δεν έχει σχέση με τις δραστηριότητες του Συγκροτήματος.

Διερμηνεία 8 'Πεδίο Εφαρμογής ΔΠΧΠ 2'

Η Διερμηνεία 8 διευκρινίζει ότι το ΔΠΧΠ 2, 'Παροχές που Εξαρτώνται από την Αξία των Μετοχών' εφαρμόζεται σε συναλλαγές στις οποίες μια εταιρία παραχωρεί μετοχές ή αναλαμβάνει υποχρεώσεις (που βασίζονται στην τιμή των μετοχών της), όταν το προσδιορισμένο αντάλλαγμα που έχει ληφθεί φαίνεται να είναι χαμηλότερο από την εύλογη αξία των μετοχών που παραχωρούνται ή των υποχρεώσεων που αναλαμβάνονται. Η εφαρμογή της Διερμηνείας 8 δεν είχε οποιαδήποτε επίδραση στις οικονομικές καταστάσεις του Συγκροτήματος.

Διερμηνεία 9 'Επανεκτίμηση Ενσωματωμένων Παραγώγων'

Η Διερμηνεία 9 απαιτεί όπως μια εταιρία εκτιμά κατά πόσο ένα συμβόλαιο περιέχει ένα ενσωματωμένο παράγωγο κατά τη στιγμή σύναψης του συμβολαίου και απαγορεύει τη μεταγενέστερη επανεξέταση της εκτίμησης αυτής, εκτός εάν υπάρχει μεταβολή στους όρους του συμβολαίου που μεταβάλλουν ουσιαστικά τις ταμειακές ροές. Η εφαρμογή της Διερμηνείας 9 δεν είχε οποιαδήποτε επίδραση στις οικονομικές καταστάσεις του Συγκροτήματος.

Διερμηνεία 10 'Ενδιάμεση Οικονομική Έκθεση και Απομείωση'

Η Διερμηνεία 10 προνοεί ότι σε περίπτωση που αναγνωριστεί ζημιά απομείωσης σε ενδιάμεση περίοδο αναφορικά με υπεραξία ή επενδύσεις σε μετοχές διαθέσιμες προς πώληση ή μη εισηγμένες μετοχές που τηρούνται στο κόστος, αυτή η απομείωση δεν μπορεί να αντλιογιστεί σε επόμενες ενδιάμεσες ή ετήσιες οικονομικές καταστάσεις. Η εφαρμογή της Διερμηνείας 10 δεν είχε οποιαδήποτε επίδραση στις οικονομικές καταστάσεις του Συγκροτήματος.

Διερμηνεία 11 'ΔΠΧΠ 2 Συναλλαγές με Ίδιες Μετοχές και Μεταξύ Εταιριών του Ιδίου Ομίλου'

Το Συγκρότημα επέλεξε να εφαρμόσει τη Διερμηνεία 11 από την 1 Ιανουαρίου 2007, νωρίτερα από την ημερομηνία έναρξης της ισχύος της. Η Διερμηνεία 11 απαιτεί όπως συναλλαγές, στις οποίες παραχωρείται δικαίωμα σε εργαζομένους επί μετοχών της οντότητας, θεωρούνται για σκοπούς λογιστικής μεταχείρισης, ως αμοιβές που καθορίζονται από την αξία της μετοχής και διακανονίζονται με μετοχές, ακόμη και στην περίπτωση όπου η εταιρία επιλέγει ή έχει την υποχρέωση να αγοράσει αυτές τις μετοχές από τρίτους ή όπου οι μέτοχοι της εταιρίας προσφέρουν τις μετοχές προς παραχώρηση. Η Διερμηνεία επεκτείνεται επίσης και στον τρόπο που οι θυγατρικές εταιρίες χειρίζονται, στις ξεχωριστές οικονομικές τους καταστάσεις, προγράμματα όπου οι εργαζόμενοι τους λαμβάνουν δικαιώματα επί των μετοχών της ιδύνουσας εταιρίας. Η Διερμηνεία 11 έχει εφαρμογή στο Συγκρότημα όσον αφορά τον τρόπο χειρισμού στις ξεχωριστές οικονομικές καταστάσεις των θυγατρικών εταιριών του Συγκροτήματος, των προγραμμάτων στα οποία οι εργαζόμενοί τους λαμβάνουν δικαιώματα σε μετοχές της Εταιρίας.

Επιπρόσθετα των πιο πάνω, το Συγκρότημα εφάρμοσε λογιστική πολιτική για το χειρισμό επενδύσεων σε συγγενείς επιχειρήσεις, όπως αναφέρεται στη Λογιστική Πολιτική αριθμός 6 πιο κάτω, αφού το Συγκρότημα δεν είχε τέτοιες επενδύσεις κατά το προηγούμενο έτος.

3. Πρότυπα και διερμηνείες που έχουν εκδοθεί αλλά δεν έχουν τεθεί σε ισχύ

Μέχρι την ημερομηνία έγκρισης των οικονομικών καταστάσεων, έχουν εκδοθεί νέα ΔΠΧΠ, διερμηνείες και τροποποιήσεις υφιστάμενων προτύπων, η εφαρμογή των οποίων δεν είναι υποχρεωτική για την τρέχουσα λογιστική περίοδο και τα οποία το Συγκρότημα δεν εφάρμοσε νωρίτερα, ως ακολούθως:

(i) Πρότυπα και διερμηνείες που έχουν εκδοθεί από το ΣΔΛΠ και υιοθετήθηκαν από την ΕΕ

ΔΠΧΠ 8 'Λειτουργικοί Τομείς' (εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2009)

Το ΔΠΧΠ 8 αντικαθιστά το ΔΛΠ 14, 'Οικονομικές Πληροφορίες Κατά Τομέα' και υιοθετεί μια διοικητική προσέγγιση αναφορικά με τις οικονομικές πληροφορίες που δίνονται κατά τομέα. Η πληροφόρηση που θα παρέχεται θα είναι αυτή που χρησιμοποιεί η διοίκηση εσωτερικά για την αξιολόγηση της απόδοσης των λειτουργικών τομέων και την κατανομή πόρων σε αυτούς τους τομείς. Αυτή η πληροφόρηση μπορεί να διαφέρει από αυτή που παρουσιάζεται στον ισολογισμό και την κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων και οι εταιρίες θα πρέπει να δώσουν επεξηγήσεις και συμφωνίες αναφορικά με τις εν λόγω διαφορές. Το Συγκρότημα βρίσκεται στη διαδικασία αξιολόγησης της επίδρασης αυτού του προτύπου στις οικονομικές του καταστάσεις.

(ii) Πρότυπα και Διερμηνείες που έχουν εκδοθεί από το ΣΔΛΠ και δεν υιοθετήθηκαν ακόμη από την ΕΕ

Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 23 'Κόστος Δανεισμού' (εφαρμόζονται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2009).

Με βάση τις τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 23, καταργείται η επιλογή που υπάρχει στο υφιστάμενο πρότυπο για αναγνώριση του κόστους δανεισμού στα έξοδα περιόδου για περιουσιακό στοιχείο που πληροί τις προϋποθέσεις. Όλα τα κόστη δανεισμού πρέπει να κεφαλαιοποιούνται όταν γίνονται ειδικά για το σκοπό της απόκτησης ή κατασκευής ενός περιουσιακού στοιχείου που πληροί τις προϋποθέσεις. Ένα περιουσιακό στοιχείο που πληροί τις προϋποθέσεις είναι ένα περιουσιακό στοιχείο που κατ' ανάγκη χρειάζεται μια σημαντική χρονική περίοδο προετοιμασίας για τη χρήση για την οποία προορίζεται ή για την πώλησή του. Σύμφωνα με τις μεταβατικές διατάξεις του προτύπου, το Συγκρότημα θα υιοθετήσει την αλλαγή από την ημερομηνία εφαρμογής του. Συνεπώς, το κόστος δανεισμού που αφορά περιουσιακά στοιχεία που πληρούν τις προϋποθέσεις θα κεφαλαιοποιούνται από την 1 Ιανουαρίου 2009. Δεν θα γίνει αναπροσαρμογή για το κόστος δανεισμού που είχε καταχωρηθεί στα αποτελέσματα πριν από την ημερομηνία αυτή.

Διερμηνεία 12 'Συμβάσεις Παραχώρησης' (εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2008)

Η Διερμηνεία 12 πραγματεύεται τον τρόπο με τον οποίο οι παραχωρησιούχοι θα πρέπει να εφαρμόζουν τα υφιστάμενα ΔΠΧΠ για να αναγνωρίσουν τις υποχρεώσεις που αναλαμβάνουν και τα δικαιώματα που τους παραχωρούνται στις σχετικές συμβάσεις παραχώρησης. Με βάση τη Διερμηνεία, οι παραχωρησιούχοι δεν θα πρέπει να αναγνωρίσουν τη σχετική υποδομή ως ενσώματα πάγια στοιχεία, αλλά να αναγνωρίσουν ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο ή ένα άυλο περιουσιακό στοιχείο. Η Διερμηνεία 12 δεν έχει εφαρμογή στο Συγκρότημα.

Διερμηνεία 13 'Προγράμματα Εμπιστοσύνης Πελατών' (εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιουλίου 2008).

Η Διερμηνεία 13 απαιτεί όπως τα βραβεία οικονομικής διευκόλυνσης – εκπτώτικα βραβεία (loyalty awards credits) απεικονίζονται λογιστικά ως ένα ξεχωριστό μέρος της συναλλαγής πώλησης με την οποία παραχωρούνται, και συνεπώς μέρος από τη δίκαιη αξία της αντιπαροχής που εισπράχθηκε για την πώληση, επιμερίζεται σε αυτά και καταχωρείται κατά τη διάρκεια της περιόδου κατά την οποία εξασκούνται. Το Συγκρότημα δεν αναμένει ότι αυτή η Διερμηνεία θα έχει σημαντική επίδραση στις οικονομικές του καταστάσεις όταν υιοθετηθεί.

3. Πρότυπα και διερμηνείες που έχουν εκδοθεί αλλά δεν έχουν τεθεί σε ισχύ (συνέχεια)

Διερμηνεία 14 'ΔΛΠ 19 - Το Όριο πάνω σε ένα Περιουσιακό Στοιχείο Καθορισμένων Παροχών, οι Ελάχιστες Κεφαλαιακές Υποχρεώσεις και οι Αλληλεπιδράσεις τους' (εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2008)

Η Διερμηνεία 14 παρέχει οδηγίες σχετικά με το πώς πρέπει να εκτιμηθεί το όριο του ποσού του πλεονάσματος που μπορεί να καταχωρηθεί σαν περιουσιακό στοιχείο σε ένα σχέδιο τύπου καθορισμένων παροχών σύμφωνα με το ΔΛΠ 19 'Παροχές σε Εργαζόμενους'. Επίσης, επεξηγεί πως αυτό το όριο μπορεί να επηρεαστεί όταν υπάρχει νόμιμη ή συμβατική ελάχιστη κεφαλαιακή υποχρέωση και τυποποιεί την υφιστάμενη πρακτική. Το Συγκρότημα δεν αναμένει ότι αυτή η τροποποίηση θα έχει επίδραση στις οικονομικές του καταστάσεις.

Τροποποίηση στο ΔΛΠ 1 'Παρουσίαση των Οικονομικών Καταστάσεων' (εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2009)

Το ΔΛΠ 1 έχει τροποποιηθεί για να αναβαθμίσει τη χρησιμότητα των πληροφοριών που παρουσιάζονται στις οικονομικές καταστάσεις. Από τις πιο σημαντικές τροποποιήσεις είναι η εισαγωγή μιας καινούργιας κατάστασης ολοκληρωμένου εισοδήματος που συνδυάζει όλα τα στοιχεία εσόδων και δαπανών που αναγνωρίζονται στο κέρδος ή ζημιά με τα άλλα ολοκληρωμένα εισοδήματα και της απαίτησης όπως αναδιατυπώσεις στις οικονομικές καταστάσεις ή αναδρομικές εφαρμογές νέων λογιστικών πολιτικών παρουσιάζονται από την αρχή της ενωρίτερης συγκριτικής περιόδου, δηλαδή σε μια τρίτη στήλη στον ισολογισμό. Το Συγκρότημα θα κάνει τις απαραίτητες αλλαγές στην παρουσίαση των οικονομικών του καταστάσεων για το 2009.

Τροποποίηση στο ΔΛΠ 2 'Παροχές που Εξαρτώνται από την Αξία των Μετοχών' (εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2009)

Η τροποποίηση διευκρινίζει δύο θέματα. Τον ορισμό της 'προϋπόθεσης κατοχύρωσης', με την εισαγωγή του όρου 'μη-προϋπόθεση κατοχύρωσης' για όρους που δεν αποτελούν προϋποθέσεις κατοχύρωσης. Επίσης διευκρινίζεται ότι όλες οι ακυρώσεις, είτε από την οντότητα είτε από άλλα συμβαλλόμενα μέρη, πρέπει να έχουν την ίδια λογιστική αντιμετώπιση. Το Συγκρότημα αναμένει ότι οι τροποποιήσεις αυτές δεν θα έχουν οποιαδήποτε επίδραση στις οικονομικές του καταστάσεις.

Αναθεωρημένο ΔΠΧΠ 3 'Συνενώσεις Επιχειρήσεων' και Τροποποιημένο ΔΛΠ 27 'Ενοποιημένες και Ιδιαίτερες Οικονομικές Καταστάσεις' (εφαρμόζονται για λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιουλίου 2009)

Οι κυριότερες αλλαγές στα υφιστάμενα Πρότυπα αφορούν τα εξής: (α) προσθήκη επιλογής για την επιμέτρηση των δικαιωμάτων μειοψηφίας (η έννοια έχει αντικατασταθεί με τον όρο 'συμμετοχικά δικαιώματα χωρίς δυνατότητα ελέγχου' στην εύλογη αξία, (β) στη μέθοδο υπολογισμού της υπεραξίας για συνενώσεις επιχειρήσεων που επιτυγχάνονται σταδιακά, (γ) στην καταχώρηση των εξόδων απόκτησης, (δ) στην καταχώρηση του ενδεχόμενου ανταλλάγματος, (ε) συναλλαγές με συμμετοχικά δικαιώματα χωρίς δυνατότητα ελέγχου, οι οποίες δεν έχουν σαν αποτέλεσμα την απώλεια ελέγχου, (στ) κατανομή των ζημιών θυγατρικής μεταξύ συμμετοχικών δικαιωμάτων χωρίς δυνατότητα ελέγχου και συμμετοχικών δικαιωμάτων με δυνατότητα ελέγχου, (ζ) επιμέτρηση του συμμετοχικού δικαιώματος κατά την απώλεια ελέγχου στη θυγατρική. Το Συγκρότημα αναμένει ότι η εφαρμογή των τροποποιήσεων δεν θα έχει ουσιώδη επίδραση στις οικονομικές καταστάσεις κατά την ημερομηνία εφαρμογής τους.

4. Σημαντικές κρίσεις και εκτιμήσεις

Κατά την ετοιμασία των οικονομικών καταστάσεων, η διοίκηση του Συγκροτήματος προβαίνει σε κρίσεις και εκτιμήσεις, οι οποίες έχουν ουσιώδη επίπτωση στα ποσά που αναγνωρίζονται στις οικονομικές καταστάσεις. Οι κυριότερες από αυτές είναι:

(i) Πρόβλεψη για απομείωση δανείων και απαιτήσεων

Το Συγκρότημα προβαίνει σε εξέταση των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες για να αξιολογήσει εάν χρειάζεται να καταχωρηθεί πρόβλεψη για απομείωση στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων. Ειδικότερα, η διοίκηση χρειάζεται να κρίνει το ύψος και το χρονισμό των μελλοντικών ταμειακών ροών για να καθορίσει το ποσό της απαιτούμενης πρόβλεψης. Τέτοιες εκτιμήσεις βασίζονται σε παραδοχές για έναν αριθμό παραγόντων και ως εκ τούτου τα πραγματικά αποτελέσματα μπορεί να διαφέρουν, με αποτέλεσμα ενδεχόμενες μελλοντικές αναπροσαρμογές στο ποσό της πρόβλεψης.

4. Σημαντικές κρίσεις και εκτιμήσεις (συνέχεια)

(i) Πρόβλεψη για απομείωση δανείων και απαιτήσεων (συνέχεια)

Επιπρόσθετα με τις προβλέψεις για απομείωση σε ατομική βάση για σημαντικά δάνεια και απαιτήσεις, το Συγκρότημα προβαίνει και σε πρόβλεψη για απομείωση σε συλλογική βάση. Για τον καθορισμό του ύψους της συλλογικής πρόβλεψης, χρειάζεται να γίνουν εκτιμήσεις από τη διοίκηση αναφορικά με: (α) την κατάταξη των δανείων σε ομάδες βάσει κοινών χαρακτηριστικών πιστωτικού κινδύνου, (β) την αναμενόμενη περίοδο μεταξύ του ζημιολογίου γεγονότος και της διαπίστωσης της ζημιάς και (γ) κατά πόσον το τρέχον οικονομικό περιβάλλον είναι τέτοιο που το πραγματικό ύψος των ενυπάρχουσων ζημιών είναι μεγαλύτερο ή μικρότερο από αυτό που προκύπτει από παρελθούσα εμπειρία.

(ii) Εύλογη αξία μη εισηγμένων κρατικών αξιογράφων, μετοχών, ομολόγων και παράγωγων χρηματοοικονομικών μέσων

Η εύλογη αξία των κρατικών αξιογράφων, των μετοχών, των ομολόγων και των παράγωγων χρηματοοικονομικών μέσων που δεν διαπραγματεύονται σε ενεργό αγορά, προσδιορίζεται από μοντέλα αποτίμησης. Τα μοντέλα αυτά επανεξετάζονται περιοδικά από εξειδικευμένο προσωπικό που επιβεβαιώνει την εγκυρότητά τους.

Στο μέγιστο δυνατό βαθμό, τα μοντέλα αποτίμησης βασίζονται σε παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς, αλλά και παράγοντες όπως ο προσδιορισμός του πιστωτικού κινδύνου και της μεταβλητότητας που απαιτούν εκτιμήσεις και παραδοχές από τη διοίκηση. Αλλαγές σε αυτές τις εκτιμήσεις και παραδοχές πιθανό να επηρεάσουν την εύλογη αξία των σχετικών χρηματοοικονομικών μέσων.

(iii) Απομείωση επενδύσεων σε μετοχές και ομόλογα διαθέσιμα προς πώληση

Οι επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση επιμετρούνται στην εύλογη αξία τους και οι μεταβολές αναγνωρίζονται στα Αποθεματικά επανεκτίμησης στα ίδια κεφάλαια.

Οι μετοχές διαθέσιμες προς πώληση απομειώνονται όταν η μείωση της εύλογης αξίας τους σε σχέση με την τιμή κόστους είναι σημαντική ή παρατεταμένη. Σε αυτή την περίπτωση, η συνολική ζημιά που είχε προηγουμένως αναγνωριστεί στα ίδια κεφάλαια θα αναγνωριστεί στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων. Ο προσδιορισμός της σημαντικής και παρατεταμένης μείωσης απαιτεί εκτιμήσεις από τη διοίκηση. Παράγοντες που λαμβάνονται υπόψη σε αυτές τις εκτιμήσεις περιλαμβάνουν την αναμενόμενη μεταβλητότητα στην τιμή μιας μετοχής. Επιπρόσθετα, απομείωση πιθανόν να προκύπτει όταν υπάρχουν ενδείξεις για σημαντικές αρνητικές μεταβολές στην τεχνολογία, την αγορά, το οικονομικό ή το νομικό περιβάλλον στο οποίο δραστηριοποιείται η επιχείρηση στην οποία έχει επενδύσει το Συγκρότημα.

Τα ομόλογα διαθέσιμα προς πώληση απομειώνονται όταν υπάρχουν αντικειμενικές αποδείξεις απομείωσης λόγω ενός ή περισσότερων γεγονότων που συνέβηκαν μετά την αρχική αναγνώριση της επένδυσης και το ζημιολογίο γεγονός (ή γεγονότα) επηρεάζουν τις αναμενόμενες μελλοντικές ταμειακές ροές της επένδυσης. Ο προσδιορισμός τέτοιων γεγονότων απαιτεί εκτιμήσεις από τη διοίκηση. Οι παράγοντες που αξιολογούνται περιλαμβάνουν την οικονομική κατάσταση του εκδότη, την παραβίαση των όρων του συμβολαίου, την πιθανότητα ο εκδότης να κηρύξει πτώχευση ή άλλες οικονομικές αναδιοργανώσεις και τη μη ύπαρξη ενεργούς αγοράς για την επένδυση.

(iv) Ωφελήματα αφυπηρέτησης

Το κόστος ωφελημάτων για τα προγράμματα καθορισμένων παροχών υπολογίζεται με βάση αναλογιστικές εκτιμήσεις, κατά τις οποίες χρησιμοποιούνται παραδοχές για τους προεξοφλητικούς συντελεστές, τα ποσοστά μακροπρόθεσμης απόδοσης των επενδύσεων, το ρυθμό αύξησης των μισθών, τα ποσοστά θνησιμότητας και τις μελλοντικές αυξήσεις στα ωφελήματα αφυπηρέτησης όπου είναι αναγκαίο. Το Συγκρότημα κάνει αυτές τις παραδοχές βασισμένο σε προσδοκίες της αγοράς κατά την ημερομηνία του ισολογισμού, χρησιμοποιώντας τις καλύτερες εκτιμήσεις για κάθε παράμετρο, καλύπτοντας την περίοδο κατά την οποία η υποχρέωση θα διακανονιστεί. Λόγω της μακροχρόνιας φύσης των προγραμμάτων, οι παραδοχές αυτές υπόκεινται σε σημαντική αβεβαιότητα.

4. Σημαντικές κρίσεις και εκτιμήσεις (συνέχεια)

(v) Ασφαλιστικές εργασίες γενικού κλάδου

Για τα ασφαλιστήρια συμβόλαια γενικού κλάδου γίνονται προβλέψεις για το αναμενόμενο τελικό κόστος, τόσο των απαιτήσεων που έχουν γνωστοποιηθεί, όσο και των απαιτήσεων που έχουν επισυμβεί αλλά δεν έχουν γνωστοποιηθεί κατά την ημερομηνία του ισολογισμού. Ενδέχεται να περάσει σημαντικό χρονικό διάστημα προτού το τελικό κόστος των απαιτήσεων να μπορεί να καθοριστεί με ακρίβεια. Η εκτίμηση των προβλέψεων για απαιτήσεις γίνεται με βάση την εμπειρία του παρελθόντος και τις πρακτικές της αγοράς. Η διαχρονική εξέλιξη των απαιτήσεων αναλύεται ανά έτος δυστυχήματος, ανά είδος ασφαλιστικής κάλυψης/απαιτήσης και ανά γεωγραφική περιοχή. Χρησιμοποιούνται τεχνικές για τον υπολογισμό της μελλοντικής εξέλιξης των απαιτήσεων, με βάση τις απαιτήσεις που πληρώθηκαν, το μέσο όρο του κόστους ανά απαίτηση και τον αριθμό των απαιτήσεων.

(vi) Ασφαλιστικές εργασίες κλάδου ζωής

Οι υποχρεώσεις για ασφαλιστήρια συμβόλαια κλάδου ζωής βασίζονται σε αναλογιστικές παραδοχές σχετικά με τη θνησιμότητα, τη νοσηρότητα, τη μακροζωία, τα εισοδήματα από επενδύσεις, τα έξοδα, τα ποσοστά θεληματικών τερματισμών συμβολαίων και τους προεξοφλητικούς συντελεστές. Οι πίνακες θνησιμότητας και νοσηρότητας βασίζονται σε πρότυπους πίνακες θνησιμότητας, αναπροσαρμοσμένους όπου χρειάζεται για να αντικατοπτρίζουν την έκθεση σε κινδύνους του Συγκροτήματος, τα χαρακτηριστικά των προϊόντων και την πραγματική εμπειρία θνησιμότητας. Γίνονται επίσης εκτιμήσεις σε σχέση με την αξία των ασφαλιστηρίων συμβολαίων κλάδου ζωής σε ισχύ και το μελλοντικό εισόδημα από επενδύσεις σε περιουσιακά στοιχεία που αναλογούν στα ασφαλιστήρια συμβόλαια κλάδου ζωής. Οι υπολογισμοί για μελλοντικά έξοδα διαχείρισης βασίζονται στα υφιστάμενα έξοδα, αναπροσαρμοσμένα για πληθωρισμό. Όλες οι εκτιμήσεις βασίζονται στις τρέχουσες τιμές των επενδύσεων και τις αναμενόμενες μελλοντικές εξελίξεις της αγοράς.

Εκτιμήσεις που αφορούν μελλοντικούς θανάτους, θεληματικούς τερματισμούς, αποδόσεις επενδύσεων και έξοδα διαχείρισης χρησιμοποιούνται στον υπολογισμό της υποχρέωσης κατά τη διάρκεια της ζωής του συμβολαίου. Σε κάθε ημερομηνία αναφοράς, οι εκτιμήσεις αυτές αναθεωρούνται και ελέγχονται για επάρκεια και οποιοσδήποτε αλλαγές αναπροσαρμόζουν το ποσό της υποχρέωσης.

(vii) Φόρος εισοδήματος

Το Συγκρότημα δραστηριοποιείται και επομένως υπόκειται σε φόρο εισοδήματος σε διάφορες χώρες. Αυτό απαιτεί εκτιμήσεις για τον προσδιορισμό της πρόβλεψης φόρου εισοδήματος κατά την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων και συνεπώς ο τελικός προσδιορισμός της φορολογίας είναι αβέβαιος. Όπου η τελική φορολογία διαφέρει από τα αρχικά ποσά που αναγνωρίστηκαν στα αποτελέσματα, οι διαφορές επηρεάζουν το έξοδο φορολογίας, τις φορολογικές υποχρεώσεις και τις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις ή υποχρεώσεις της περιόδου όπου συμφωνείται ο τελικός προσδιορισμός της φορολογίας με τις φορολογικές αρχές.

5. Βάση ενοποίησης

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις αποτελούνται από τις οικονομικές καταστάσεις του Συγκροτήματος για το έτος που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου. Οι οικονομικές καταστάσεις των θυγατρικών εταιριών ετοιμάζονται με την ίδια ημερομηνία αναφοράς όπως και της Εταιρίας, χρησιμοποιώντας ομοιόμορφες λογιστικές πολιτικές.

Συναλλαγές και υπόλοιπα που προκύπτουν μεταξύ των εταιριών του Συγκροτήματος δεν συμπεριλαμβάνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

Οι θυγατρικές εταιρίες ενοποιούνται πλήρως από την ημερομηνία κατά την οποία ο έλεγχος μεταφέρεται στο Συγκρότημα. Έλεγχος επιτυγχάνεται όταν το Συγκρότημα έχει το δικαίωμα κατεύθυνσης των οικονομικών και επιχειρηματικών πολιτικών μιας οντότητας, ούτως ώστε να λαμβάνονται οφέλη από τις δραστηριότητές της. Τα αποτελέσματα των θυγατρικών που αγοράστηκαν ή πωλήθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους περιλαμβάνονται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων από την ημερομηνία απόκτησης ή μέχρι την ημερομηνία πώλησης, αντίστοιχα.

Συνενώσεις επιχειρήσεων λογιστικοποιούνται με βάση τη μέθοδο αγοράς. Όταν το κόστος αγοράς είναι μεγαλύτερο από την καθαρή εύλογη αξία των αναγνωρίσιμων περιουσιακών στοιχείων που αποκτώνται, η διαφορά αναγνωρίζεται ως υπεραξία στον ισολογισμό. Στην περίπτωση που η καθαρή εύλογη αξία των αναγνωρίσιμων περιουσιακών στοιχείων είναι μεγαλύτερη του κόστους αγοράς, η διαφορά αναγνωρίζεται αμέσως στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων κατά την περίοδο της εξαγοράς.

Συγκρότημα Τράπεζας Κύπρου

Περίληψη Σημαντικών Λογιστικών Πολιτικών

5. Βάση ενοποίησης(συνέχεια)

Τα δικαιώματα μειοψηφίας αντιπροσωπεύουν το μέρος του κέρδους ή της ζημιάς και των καθαρών περιουσιακών στοιχείων που δεν κατέχει το Συγκρότημα και παρουσιάζεται ξεχωριστά στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων και περιλαμβάνεται στα ίδια κεφάλαια, ξεχωριστά από τα ίδια κεφάλαια μετόχων της Εταιρίας.

6. Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις

Οι επενδύσεις του Συγκροτήματος σε συγγενείς επιχειρήσεις λογιστικοποιούνται στις οικονομικές καταστάσεις με τη μέθοδο της καθαρής θέσης. Μια συγγενής επιχείρηση είναι μια οικονομική οντότητα στην οποία το Συγκρότημα ασκεί σημαντική επιρροή και η οποία δεν είναι ούτε θυγατρική ούτε συμμετοχή σε κοινοπραξία.

Σύμφωνα με τη μέθοδο της καθαρής θέσης, η επένδυση σε μια συγγενή επιχείρηση αναγνωρίζεται στον ισολογισμό στο κόστος κτήσης πλέον κέρδη ή ζημιές μετά την ημερομηνία της απόκτησης που αναλογούν στο μερίδιο του Συγκροτήματος. Το μερίδιο του Συγκροτήματος στα αποτελέσματα της εκδότριας περιλαμβάνεται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων. Ζημιές της εκδότριας πέραν του κόστους συμμετοχής του Συγκροτήματος αναγνωρίζονται ως υποχρέωση μόνο στην περίπτωση που το Συγκρότημα έχει αναλάβει δεσμεύσεις εκ μέρους της. Υπεραξία που σχετίζεται με συγγενή επιχείρηση περιλαμβάνεται στη λογιστική αξία της επένδυσης και δεν αποσβένεται. Στην περίπτωση που το μερίδιο του Συγκροτήματος στην καθαρή εύλογη αξία των αναγνωρίσιμων περιουσιακών στοιχείων είναι μεγαλύτερο του κόστους της επένδυσης, η διαφορά περιλαμβάνεται ως έσοδο στον προσδιορισμό του μεριδίου του Συγκροτήματος στο κέρδος ή στη ζημιά της συγγενούς επιχείρησης, στην περίοδο στην οποία αποκτάται η επένδυση. Το Συγκρότημα αναγνωρίζει το μερίδιο του σε μεταβολές των ιδίων κεφαλαίων της εκδότριας μέσω της κατάστασης μεταβολών στα ίδια κεφάλαια. Κέρδη και ζημιές που προκύπτουν από συναλλαγές μεταξύ του Συγκροτήματος και της συγγενούς επιχείρησης, απαλείφονται κατά το ποσοστό της συμμετοχής του Συγκροτήματος στην επιχείρηση.

Οι οικονομικές καταστάσεις των συγγενών επιχειρήσεων ετοιμάζονται με την ίδια ημερομηνία αναφοράς όπως και της Εταιρίας και με βάση τις ίδιες λογιστικές πολιτικές.

7. Συμμετοχή σε κοινοπραξίες

Η συμμετοχή του Συγκροτήματος σε κοινοπραξίες αναγνωρίζεται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις με τη μέθοδο της αναλογικής ενοποίησης. Οι οικονομικές καταστάσεις των κοινοπραξιών ετοιμάζονται με την ίδια ημερομηνία αναφοράς όπως και της Εταιρίας και με βάση τις ίδιες λογιστικές πολιτικές.

8. Μετατροπή ξένου συναλλάγματος

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται σε Κυπριακές λίρες (£), που ήταν το νόμισμα λειτουργίας και το νόμισμα παρουσίασης των οικονομικών καταστάσεων της Εταιρίας και των θυγατρικών της στην Κύπρο το 2007. Κάθε υποκατάστημα ή θυγατρική του Συγκροτήματος στο εξωτερικό καθορίζει το δικό της νόμισμα λειτουργίας και τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στις οικονομικές καταστάσεις κάθε οντότητας επιμετρούνται χρησιμοποιώντας το συγκεκριμένο νόμισμα λειτουργίας.

(i) Συναλλαγές και υπόλοιπα

Συναλλαγές σε ξένα νομίσματα αναγνωρίζονται με βάση την τρέχουσα συναλλαγματική ισοτιμία μεταξύ του νομίσματος λειτουργίας και του ξένου νομίσματος κατά την ημερομηνία της συναλλαγής.

Χρηματικά στοιχεία σε ξένο νόμισμα μετατρέπονται με την ισοτιμία που ισχύει κατά την ημερομηνία του ισολογισμού. Όλες οι διαφορές αναγνωρίζονται στα 'Έσοδα από διαπραγμάτευση συναλλάγματος' στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων, με εξαίρεση τις συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν από υποχρεώσεις σε ξένο νόμισμα που έχουν προσδιοριστεί ως αντισταθμίσεις της καθαρής επένδυσης σε υποκαταστήματα ή θυγατρικές στο εξωτερικό, οι οποίες αναγνωρίζονται απευθείας στα ίδια κεφάλαια στο 'Αποθεματικό συναλλαγματικών διαφορών', μέχρι τη διάθεσή τους, οπότε αναγνωρίζονται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

Τα μη χρηματικά στοιχεία που επιμετρούνται βάσει του ιστορικού κόστους σε ξένο νόμισμα, μετατρέπονται με τη συναλλαγματική ισοτιμία της ημερομηνίας της συναλλαγής. Τα μη χρηματικά στοιχεία που επιμετρούνται σε εύλογες αξίες σε ξένο νόμισμα, μετατρέπονται με τις συναλλαγματικές ισοτιμίες που υπήρχαν όταν προσδιορίστηκε η εύλογη αξία.

8. Μετατροπή ξένου συναλλάγματος (συνέχεια)

(ii) Θυγατρικές και υποκαταστήματα Συγκροτήματος

Κατά την ημερομηνία του ισολογισμού, τα περιουσιακά στοιχεία και οι υποχρεώσεις θυγατρικών και υποκαταστημάτων εξωτερικού μετατρέπονται στο νόμισμα παρουσίασης του Συγκροτήματος (Κυπριακές λίρες) χρησιμοποιώντας την ισοτιμία που ισχύει κατά την ημερομηνία του ισολογισμού και οι καταστάσεις λογαριασμού αποτελεσμάτων μετατρέπονται με τη μέση ισοτιμία για το έτος. Υπεραξία που προκύπτει κατά την εξαγορά υποκαταστημάτων ή θυγατρικών στο εξωτερικό και αναπροσαρμογές στις εύλογες αξίες περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων που προκύπτουν από την εξαγορά, αναγνωρίζονται σαν περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις των υποκαταστημάτων ή θυγατρικών εξωτερικού και μετατρέπονται με την ισοτιμία που ισχύει κατά την ημερομηνία του ισολογισμού.

Οι συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν αναγνωρίζονται απευθείας στο 'Αποθεματικό συναλλαγματικών διαφορών' στα ίδια κεφάλαια. Κατά τη διάθεση υποκαταστήματος ή θυγατρικής εξωτερικού, το συνολικό ποσό των συναλλαγματικών διαφορών που περιλαμβάνεται στα ίδια κεφάλαια και αφορά τη συγκεκριμένη επένδυση, αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα μαζί με το κέρδος ή τη ζημιά από τη διάθεση.

9. Οικονομικές πληροφορίες κατά τομέα

Το Συγκρότημα είναι οργανωμένο κατά επιχειρηματικό τομέα, που είναι και ο πρωτεύων τύπος παρουσίασης κατά τομέα. Οι επιχειρηματικοί τομείς περιλαμβάνουν προϊόντα ή υπηρεσίες που υπόκεινται σε κινδύνους και απόδοση που διαφέρουν από αυτά των άλλων επιχειρηματικών τομέων. Οι γεωγραφικοί τομείς περιλαμβάνουν προϊόντα ή υπηρεσίες που εμπίπτουν σε συγκεκριμένο οικονομικό περιβάλλον και υπόκεινται σε κινδύνους και αποδόσεις που διαφέρουν από αυτούς των προϊόντων ή υπηρεσιών που εμπίπτουν σε άλλο οικονομικό περιβάλλον.

10. Κύκλος εργασιών

Ο κύκλος εργασιών του Συγκροτήματος περιλαμβάνει τα μικτά έσοδα από τόκους, έσοδα από αμοιβές και προμήθειες, έσοδα από διαπραγμάτευση συναλλάγματος, μικτά ασφάλιστρα, πωλήσεις από κτηματικές και ξενοδοχειακές εργασίες και λοιπά έσοδα.

11. Αναγνώριση εσόδων

Έσοδα αναγνωρίζονται όταν πιθανολογείται ότι οικονομικά οφέλη θα εισρεύσουν στο Συγκρότημα και το ποσό του εσόδου μπορεί να υπολογιστεί με αξιοπιστία. Τα έσοδα αναγνωρίζονται όταν επίσης πληρούνται τα ακόλουθα συγκεκριμένα κριτήρια:

(i) Έσοδα από τόκους

Για όλα τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που επιμετρούνται στο αποσβεσμένο κόστος και για τα τοκοφόρα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που κατατάσσονται ως διαθέσιμα προς πώληση, τα έσοδα από τόκους αναγνωρίζονται με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

(ii) Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες

Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες αναγνωρίζονται ανάλογα με τη συμπλήρωση της συναλλαγής ώστε να συσχετίζονται με το κόστος παροχής της υπηρεσίας, ενώ εκείνα που σχετίζονται με δάνεια και απαιτήσεις αναγνωρίζονται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

(iii) Έσοδα από μερίσματα

Έσοδα από μερίσματα αναγνωρίζονται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων όταν οριστικοποιείται το δικαίωμα είσπραξής τους από το Συγκρότημα.

(iv) Έσοδα από μισθώσεις

Έσοδα από τη μίσθωση επενδύσεων σε ακίνητα αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα με τη σταθερή μέθοδο σε ολόκληρη τη διάρκεια της μίσθωσης και περιλαμβάνονται στα 'Λοιπά έσοδα'.

(v) Έσοδα από διάθεση αποθεμάτων ακινήτων προς πώληση

Τα έσοδα και το κόστος πωλήσεων των εν λόγω ακινήτων αναγνωρίζονται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων στα 'Λοιπά έσοδα', όταν γίνει η παράδοση και ολοκληρωθεί η μεταβίβαση των κινδύνων στον αγοραστή.

Συγκρότημα Τράπεζας Κύπρου

Περίληψη Σημαντικών Λογιστικών Πολιτικών

12. Ωφελήματα αφυπηρέτησης προσωπικού

Το Συγκρότημα λειτουργεί αριθμό προγραμμάτων καθορισμένων παροχών τα οποία καλύπτουν την πλειοψηφία του προσωπικού. Τα κυριότερα προγράμματα παροχών απαιτούν την καταβολή εισφορών σε ανεξάρτητα ταμεία (χρηματοδοτούμενα προγράμματα).

Το κόστος παροχών για κάθε πρόγραμμα καθορισμένων παροχών υπολογίζεται ξεχωριστά χρησιμοποιώντας την αναλογιστική Μέθοδο Προβλεβλημένης Πιστωτικής Μονάδας (Projected Unit Credit Method).

Αναλογιστικά κέρδη ή ζημιές αναγνωρίζονται ως έσοδο ή έξοδο όταν τα καθαρά συσσωρευμένα μη αναγνωρισμένα κέρδη ή ζημιές κατά το τέλος της προηγούμενης περιόδου υπερέβησαν το μεγαλύτερο από το 10% της παρούσας αξίας των υποχρεώσεων του προγράμματος ή το 10% της εύλογης αξίας των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος κατά την ημερομηνία αυτή. Η αναλογία των αναλογιστικών κερδών ή ζημιών που αναγνωρίζονται προσδιορίζεται από το πιο πάνω ποσό διαιρούμενο με τον αναμενόμενο μέσο όρο της υπολειπόμενης εργασιακής ζωής των εργαζομένων που συμμετέχουν στο πρόγραμμα.

Τα κόστη για τα προγράμματα καθορισμένων εισφορών και πρόωρης αφυπηρέτησης αναγνωρίζονται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων στη βάση της αρχής των δεδουλευμένων εξόδων.

13. Παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών

Το Συγκρότημα παραχωρεί στο προσωπικό δικαιώματα προαίρεσης αγοράς μετοχών και άλλων τίτλων της Εταιρίας. Οι παροχές αυτές αναγνωρίζονται ως αμοιβές οι οποίες βασίζονται στην αξία των μετοχών. Οι αμοιβές που καθορίζονται από την αξία των μετοχών και διακανονίζονται με μετοχές της Εταιρίας επιμετρούνται στην εύλογη αξία κατά την ημερομηνία παραχώρησης. Η εύλογη αξία υπολογίζεται χρησιμοποιώντας κατάλληλα μοντέλα αποτίμησης.

Το κόστος παροχών που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών αναγνωρίζεται κατά τη διάρκεια της περιόδου κατά την οποία εκπληρώνονται οι προϋποθέσεις της κατοχύρωσης και η οποία τελειώνει όταν κατοχυρωθεί το δικαίωμα του προσωπικού να λάβει τις μετοχές. Η συνολική δαπάνη αναγνωρίζεται κατά τη διάρκεια της περιόδου κατοχύρωσης με βάση την καλύτερη διαθέσιμη εκτίμηση του αριθμού των τίτλων που αναμένεται τελικά να κατοχυρωθεί.

Η ανάλογη χρέωση ή πίστωση για κάθε περίοδο περιλαμβάνεται στις 'Δαπάνες προσωπικού' στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων και αντιπροσωπεύει την κίνηση στη συνολική δαπάνη που αναγνωρίστηκε στην αρχή και στο τέλος της περιόδου, με αντίστοιχη χρέωση ή πίστωση στα 'Αδιανέμητα κέρδη' στα ίδια κεφάλαια.

Δεν αναγνωρίζεται δαπάνη για παροχές που τελικά δεν κατοχυρώνονται.

Τα πιο πάνω ισχύουν για αμοιβές που καθορίζονται από την αξία των μετοχών που παραχωρήθηκαν μετά τις 7 Νοέμβριου 2002 και δεν είχαν κατοχυρωθεί μέχρι την 1 Ιανουαρίου 2005, ημερομηνία υιοθέτησης του ΔΠΧΠ 2 'Παροχές που εξαρτούνται από την αξία των μετοχών' από το Συγκρότημα.

14. Φορολογία

Η φορολογία εισοδήματος υπολογίζεται με βάση τη φορολογική νομοθεσία και τους φορολογικούς συντελεστές που ισχύουν στις χώρες όπου διεξάγονται οι εργασίες του Συγκροτήματος και αναγνωρίζεται ως έξοδο στην περίοδο κατά την οποία προκύπτουν τα εισοδήματα. Η αναβαλλόμενη φορολογία υπολογίζεται χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της υποχρέωσης.

Αναγνωρίζονται αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις για όλες τις φορολογητέες προσωρινές διαφορές κατά την ημερομηνία του ισολογισμού, μεταξύ της φορολογικής βάσης και της λογιστικής αξίας των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, από τις οποίες θα προκύψουν φορολογητέα ποσά σε μελλοντικές περιόδους, εκτός για προσωρινές διαφορές που σχετίζονται με επενδύσεις σε θυγατρικές και συγγενείς εταιρίες και υποκαταστήματα όπου η εταιρία είναι σε θέση να ελέγξει το χρονικό σημείο της αναστροφής της προσωρινής διαφοράς και αναμένεται ότι η προσωρινή διαφορά δεν θα αναστραφεί στο ορατό μέλλον.

Αναγνωρίζονται αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις για όλες τις εκπεστές προσωρινές διαφορές και για τις μεταφερόμενες μη χρησιμοποιημένες φορολογικές ζημιές όταν πιθανολογείται ότι θα υπάρχει διαθέσιμο φορολογητέο κέρδος έναντι του οποίου οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις μπορούν να αξιοποιηθούν. Η λογιστική αξία των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων αναθεωρείται σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού και μειώνεται στο βαθμό που δεν πιθανολογείται ότι θα υπάρξουν επαρκή φορολογητέα κέρδη έναντι των οποίων να χρησιμοποιηθεί μέρος ή το σύνολο των εκπεστέων προσωρινών διαφορών ή φορολογικών ζημιών.

Συγκρότημα Τράπεζας Κύπρου

Περίληψη Σημαντικών Λογιστικών Πολιτικών

14. Φορολογία (συνέχεια)

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις επιμετρούνται στο ποσό που αναμένεται να καταβληθεί στις φορολογικές αρχές (ή να ανακτηθεί από αυτές), λαμβάνοντας υπόψη τους φορολογικούς συντελεστές και νόμους που έχουν θεσπιστεί, ή ουσιαστικά θεσπιστεί, μέχρι την ημερομηνία του ισολογισμού.

Τρέχουσες και αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται όταν προκύπτουν από την ίδια φορολογητέα επιχείρηση και αφορούν την ίδια φορολογική αρχή και όπου υπάρχει νομικό δικαίωμα συμψηφισμού.

15. Χρηματοοικονομικά μέσα

(i) Ημερομηνία αναγνώρισης

Αγορές ή πωλήσεις χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που απαιτούν παράδοση τους εντός του χρονικού περιθωρίου που καθορίζεται από κανονισμούς ή τους πρότυπους κανόνες της σχετικής αγοράς, αναγνωρίζονται κατά την ημερομηνία της εμπορικής συναλλαγής, δηλαδή την ημερομηνία κατά την οποία το Συγκρότημα δεσμεύεται να αγοράσει ή να πωλήσει το περιουσιακό στοιχείο. Τα παράγωγα αναγνωρίζονται κατά την ημερομηνία της εμπορικής συναλλαγής. Οι 'Καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες', 'Καταθέσεις από τράπεζες', 'Καταθέσεις πελατών', 'Τοποθετήσεις σε τράπεζες' και 'Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες' αναγνωρίζονται όταν το Συγκρότημα εισπράξει ή χορηγήσει μετρητά στους αντισυμβαλλόμενους.

(ii) Αρχική αναγνώριση και επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών μέσων

Η κατάταξη των χρηματοοικονομικών μέσων κατά την αρχική αναγνώριση εξαρτάται από το σκοπό της απόκτησής τους και τα χαρακτηριστικά τους. Όλα τα χρηματοοικονομικά μέσα επιμετρούνται αρχικά στην εύλογη αξία τους πλέον, στην περίπτωση ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου ή υποχρέωσης που δεν επιμετρείται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, έξοδα συναλλαγών που αποδίδονται άμεσα στην απόκτηση ή την έκδοση.

(iii) Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα

Τα παράγωγα αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία και κατατάσσονται ως περιουσιακά στοιχεία όταν η εύλογη αξία τους είναι θετική και ως υποχρεώσεις όταν η εύλογη αξία τους είναι αρνητική. Μεταγενέστερα, τα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα επιμετρούνται στην εύλογη αξία. Μεταβολές στην εύλογη αξία των παραγώγων που κατέχονται για εμπορία περιλαμβάνονται στα 'Καθαρά κέρδη από διάθεση, μεταβολή στην εύλογη αξία και απομείωση χρηματοοικονομικών μέσων' στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων. Τα έσοδα και έξοδα από τόκους περιλαμβάνονται στις σχετικές κατηγορίες στο λογαριασμό αποτελεσμάτων.

Παράγωγα που είναι ενσωματωμένα σε άλλα χρηματοοικονομικά μέσα, όπως ένα δικαίωμα μετατροπής σε μετοχές ενσωματωμένο σε ένα μετατρέψιμο ομόλογο, θεωρούνται ξεχωριστά παράγωγα και αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία αν τα οικονομικά χαρακτηριστικά και οι κίνδυνοι δεν θεωρούνται ότι είναι στενά συνδεδεμένα με το κύριο συμβόλαιο, και το κύριο συμβόλαιο δεν επιμετρείται στην εύλογη αξία με αναγνώριση των μεταβολών στα αποτελέσματα. Τα ενσωματωμένα παράγωγα που διαχωρίζονται από τα κύρια συμβόλαια, επιμετρούνται στην εύλογη αξία και οι μεταβολές της αναγνωρίζονται στα 'Καθαρά κέρδη από διάθεση, μεταβολή στην εύλογη αξία και απομείωση χρηματοοικονομικών μέσων' στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

(iv) Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις για εμπορία

Τα άλλα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις που κατέχονται για εμπορία αφορούν περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις που αποκτήθηκαν ή πραγματοποιήθηκαν κυρίως για σκοπούς πώλησης ή επαναγοράς τους στο εγγύς μέλλον και αναγνωρίζονται στον ισολογισμό στην εύλογη αξία. Μεταβολές στην εύλογη αξία αναγνωρίζονται στα 'Καθαρά κέρδη από διάθεση, μεταβολή στην εύλογη αξία και απομείωση χρηματοοικονομικών μέσων' στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων. Έσοδα και έξοδα από τόκους περιλαμβάνονται στα αντίστοιχα έσοδα και έξοδα στο λογαριασμό αποτελεσμάτων ανάλογα με τους όρους του σχετικού συμβολαίου και τα έσοδα από μερίσματα περιλαμβάνονται στα 'Λοιπά έσοδα' όταν οριστικοποιείται το δικαίωμα είσπραξής τους.

15. Χρηματοοικονομικά μέσα (συνέχεια)

(v) Άλλα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις που κατατάσσονται σε αυτή την κατηγορία, προσδιορίζονται από τη διοίκηση κατά την αρχική τους αναγνώριση όταν πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις: (α) ο προσδιορισμός απαλείφει ή μειώνει σε σημαντικό βαθμό μία ανακολουθία που αφορά στην επιμέτρηση ή την αναγνώριση που σε διαφορετική περίπτωση θα προέκυπτε από την επιμέτρηση περιουσιακών στοιχείων ή υποχρεώσεων ή από την αναγνώριση των σχετικών κερδών ή ζημιών σε διαφορετικές βάσεις, ή (β) γίνεται διαχείριση μιας ομάδας χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων, χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων ή και των δύο, και η απόδοση εκτιμάται βάσει της εύλογης αξίας, σύμφωνα με μια τεκμηριωμένη στρατηγική διαχείρισης κινδύνου ή επένδυσης, ή (γ) το χρηματοοικονομικό μέσο εμπεριέχει ένα ενσωματωμένο παράγωγο, εκτός αν το ενσωματωμένο παράγωγο δεν τροποποιεί σημαντικά τις ταμειακές ροές που σε διαφορετική περίπτωση θα απαιτούσε το μέσο, ή είναι φανερό με ελάχιστη ή και καθόλου ανάλυση, ότι ο διαχωρισμός του ενσωματωμένου παραγώγου απαγορεύεται.

Αυτά τα περιουσιακά στοιχεία δεν περιλαμβάνονται στο χαρτοφυλάκιο επενδύσεων προς εμπορία επειδή δεν υπάρχει πρόσφατη εμπειρία πώλησης σε σύντομο χρονικό διάστημα. Περιλαμβάνουν εισηγμένα ομόλογα που αντισταθμίζονται από παράγωγα για τα οποία δεν υφίσταται προσδιορισμένη σχέση αντιστάθμισης, όπως και μη εισηγμένες μετοχές οι οποίες τυχαίνουν διαχείρισης σε επίπεδο εύλογης αξίας.

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων αναγνωρίζονται στον ισολογισμό στην εύλογη αξία. Μεταβολές στην εύλογη αξία περιλαμβάνονται στα 'Καθαρά κέρδη από διάθεση, μεταβολή στην εύλογη αξία και απομείωση χρηματοοικονομικών μέσων' στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων. Έσοδα και έξοδα από τόκους περιλαμβάνονται στα αντίστοιχα έσοδα και έξοδα ανάλογα με τους όρους του σχετικού συμβολαίου και τα έσοδα από μερίσματα περιλαμβάνονται στα 'Λοιπά έσοδα' όταν οριστικοποιείται το δικαίωμα είσπραξής τους.

(vi) Επενδύσεις που κρατούνται μέχρι τη λήξη

Επενδύσεις κρατούμενες μέχρι τη λήξη είναι επενδύσεις με καθορισμένες ή προσδιοριστές πληρωμές και καθορισμένη λήξη, τις οποίες το Συγκρότημα έχει την πρόθεση και τη δυνατότητα να κρατήσει μέχρι τη λήξη. Μετά την αρχική επιμέτρηση, οι κρατούμενες μέχρι τη λήξη επενδύσεις επιμετρούνται στο αποσβεσμένο κόστος με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Το αποσβεσμένο κόστος υπολογίζεται λαμβάνοντας υπόψη τη διαφορά μεταξύ του αρχικού ποσού και του καταβλητέου στη λήξη ποσού, και όλες τις αμοιβές που αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του πραγματικού επιτοκίου. Η απόσβεση περιλαμβάνεται στα 'Έσοδα από τόκους' στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων. Ζημιές από την απομείωση αυτών των επενδύσεων αναγνωρίζονται στα 'Καθαρά κέρδη από διάθεση, μεταβολή στην εύλογη αξία και απομείωση χρηματοοικονομικών μέσων' στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

(vii) Δάνεια και απαιτήσεις

Τα δάνεια και απαιτήσεις είναι χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία με καθορισμένες ή προσδιοριστές πληρωμές που δεν έχουν χρηματιστηριακή τιμή σε ενεργή αγορά. Αυτά τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία δεν έχουν αποκτηθεί με σκοπό την άμεση πώλησή τους και δεν κατατάσσονται ως 'Επενδύσεις προς εμπορία', δεν προσδιορίζονται ως 'Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση' ή ως 'Επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων'. Αυτή η λογιστική πολιτική αφορά τις κατηγορίες που αναφέρονται στον ισολογισμό ως 'Τοποθετήσεις σε τράπεζες' και 'Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες'. Μετά την αρχική αναγνώριση, τα δάνεια και απαιτήσεις επιμετρούνται στο αποσβεσμένο κόστος με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου, μείον προβλέψεις για απομείωση. Ζημιές από την απομείωση αυτών των δανείων και απαιτήσεων αναγνωρίζονται στις 'Προβλέψεις για απομείωση δανείων και απαιτήσεων' στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

(viii) Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση

Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση είναι εκείνες που δεν κατατάσσονται ως 'Επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων', 'Κρατούμενες μέχρι τη λήξη' ή 'Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες'. Αυτές οι επενδύσεις μπορούν να πωληθούν λόγω μεταβολών των κινδύνων της αγοράς ή για σκοπούς ρευστότητας και περιλαμβάνουν μετοχές, ομόλογα και κρατικά αξιόγραφα.

15. Χρηματοοικονομικά μέσα (συνέχεια)

(viii) Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση (συνέχεια)

Μετά την αρχική αναγνώριση, οι επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση επιμετρούνται στην εύλογη αξία. Κέρδη ή ζημιές από τη μεταβολή στην εύλογη αξία αναγνωρίζονται απευθείας στα ίδια κεφάλαια, στο 'Αποθεματικό επανεκτίμησης'. Όταν η επένδυση πωληθεί, τότε το συνολικό κέρδος ή ζημιά που είχε προηγουμένως αναγνωριστεί στα ίδια κεφάλαια μεταφέρεται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων στα 'Καθαρά κέρδη από διάθεση, μεταβολή στην εύλογη αξία και απομείωση χρηματοοικονομικών μέσων'. Όταν το Συγκρότημα κατέχει περισσότερες από μια επενδύσεις στον ίδιο τίτλο, θεωρείται ότι πωλούνται με βάση τη μέθοδο του μέσου σταθμισμένου κόστους. Οι τόκοι από ομόλογα και κρατικά αξιόγραφα διαθέσιμα προς πώληση αναγνωρίζονται στα 'Έσοδα από τόκους' με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Τα μερίσματα από μετοχές διαθέσιμες προς πώληση αναγνωρίζονται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων στα 'Λοιπά έσοδα' όταν οριστικοποιείται το δικαίωμα είσπραξής τους. Ζημιές από την απομείωση αυτών των επενδύσεων αναγνωρίζονται στα 'Καθαρά κέρδη από διάθεση, μεταβολή στην εύλογη αξία και απομείωση χρηματοοικονομικών μέσων' στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

(ix) Δανειακό κεφάλαιο και ομολογιακά δάνεια

Το δανειακό κεφάλαιο και τα ομολογιακά δάνεια επιμετρούνται αρχικά στην εύλογη αξία της ληφθείσας αντιπαροχής, μετά την αφαίρεση των εξόδων έκδοσης. Μεταγενέστερα, επιμετρούνται στο αποσβεσμένο κόστος με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου, για να αποσβεστεί η διαφορά μεταξύ της ονομαστικής αξίας εξαγοράς και του κόστους, μέχρι την ενωρίτερη ημερομηνία που δικαιούται η Εταιρία να εξαγοράσει το δανειακό κεφάλαιο και τα ομολογιακά δάνεια.

Ομόλογα που εκδόθηκαν από την Εταιρία και κατέχονται από το Συγκρότημα για σκοπούς εμπορίας, αναγνωρίζονται ως εξαγορά των σχετικών ομολόγων. Κέρδη ή ζημιές από την εξαγορά προκύπτουν και αναγνωρίζονται αν η αξία εξαγοράς των ομολόγων ήταν διαφορετική από τη λογιστική τους αξία κατά την ημερομηνία της εξαγοράς. Μεταγενέστερη πώληση των εξαγορασθέντων ομολόγων αναγνωρίζεται ως επανέκδοση.

Οι τόκοι από το δανειακό κεφάλαιο και τα ομολογιακά δάνεια περιλαμβάνονται στα 'Έξοδα από τόκους' στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

16. Διαγραφή χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων

(i) Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία

Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο διαγράφεται όταν: (α) εκπνεύσουν τα συμβατικά δικαιώματα επί των ταμειακών ροών του περιουσιακού στοιχείου, ή (β) το Συγκρότημα έχει μεταβιβάσει τα συμβατικά δικαιώματα επί των ταμειακών ροών του περιουσιακού στοιχείου ή έχει αναλάβει συμβατική υποχρέωση να καταβάλει τις ταμειακές ροές σε τρίτο μέρος, και: είτε (α) έχει μεταβιβάσει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη της κυριότητας του περιουσιακού στοιχείου, είτε (β) δεν έχει ούτε μεταβιβάσει ούτε διατηρήσει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη της κυριότητας του περιουσιακού στοιχείου, αλλά δεν έχει διατηρήσει τον έλεγχό του.

(ii) Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις

Μια χρηματοοικονομική υποχρέωση διαγράφεται όταν εξοφλείται, ακυρώνεται ή εκπνέει.

17. Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού, το Συγκρότημα αξιολογεί εάν υφίστανται αντικειμενικές ενδείξεις ότι ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο ή ομάδα χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων έχει υποστεί απομείωση αξίας. Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο ή μια ομάδα χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων έχει υποστεί απομείωση αξίας όταν υπάρχει αντικειμενική απόδειξη απομείωσης αξίας ως αποτέλεσμα ενός ή περισσότερων γεγονότων που συνέβησαν μετά την αρχική αναγνώριση του περιουσιακού στοιχείου (ένα 'ζημιογόνο γεγονός') και εκείνο το ζημιογόνο γεγονός (ή γεγονότα) έχει επίδραση που μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα στις εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές ροές του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου ή της ομάδας χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων. Αντικειμενικές αποδείξεις απομείωσης μπορεί να περιλαμβάνουν ενδείξεις σημαντικής οικονομικής δυσχέρειας του οφειλέτη ή ομάδας οφειλετών, παράβαση του συμβολαίου όπως αθέτηση ή πλημμέλεια στις καταβολές τόκων ή κεφαλαίου, το ενδεχόμενο πτώχευσης του οφειλέτη ή ότι θα προβεί σε άλλη οικονομική αναδιοργάνωση, και όπου παρατηρήσιμα στοιχεία υποδεικνύουν την ύπαρξη μετρήσιμης μείωσης των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών όπως μεταβολές στις καθυστερημένες πληρωμές ή στις οικονομικές συνθήκες που έχουν επίδραση στη δημιουργία ζημιών.

17. Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων (συνέχεια)

(i) Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες

Για δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που επιμετρούνται στο αποσβεσμένο κόστος, το Συγκρότημα αξιολογεί αρχικά αν υφίσταται αντικειμενική απόδειξη για την απομείωση αξίας, σε ατομική βάση, για σημαντικά δάνεια και απαιτήσεις. Επίσης γίνεται συλλογική αξιολόγηση για δάνεια και απαιτήσεις που δεν είναι από μόνα τους σημαντικά και για ζημιές οι οποίες έχουν επισυμβεί αλλά δεν έχουν ακόμα διαπιστωθεί σε δάνεια και απαιτήσεις που έχουν αξιολογηθεί σε ατομική βάση και για τα οποία δεν έχει γίνει πρόβλεψη.

Η εισπραξιμότητα των δανείων και απαιτήσεων αξιολογείται κατά οφειλέτη για όλα τα σημαντικά ποσά, με βάση την οικονομική κατάσταση, πόρους χρηματοδότησης και το ιστορικό αποπληρωμής του οφειλέτη, την πιθανότητα υποστήριξης από πιστοληπτικά αξιόπιστους εγγυητές και τη ρευστοποιήσιμη αξία των εξασφαλίσεων.

Υπάρχει αντικειμενική απόδειξη ότι ένα δάνειο έχει υποστεί απομείωση όταν είναι πιθανόν ότι το Συγκρότημα δεν θα εισπράξει όλο το οφειλόμενο ποσό με βάση τους αρχικούς όρους του συμβολαίου του δανείου, εκτός εάν τέτοια δάνεια είναι εξασφαλισμένα ή υφίστανται άλλοι λόγοι που συνηγορούν έτσι που το Συγκρότημα να αναμένει ότι θα εισπραχθούν όλα τα ποσά που οφείλονται.

Όταν υπάρχει αντικειμενική απόδειξη ότι υπάρχει απομείωση της αξίας ενός δανείου, το ποσό της ζημιάς επιμετράται ως η διαφορά μεταξύ της λογιστικής του αξίας και της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών (εξαιρώντας μελλοντικές πιστωτικές ζημιές που δεν έχουν πραγματοποιηθεί), περιλαμβανομένων ταμειακών ροών που μπορεί να προκύψουν από εγγυήσεις και εμπράγματα εξασφαλίσεις, ασχέτως της αγωγής κατασχέσεως. Η λογιστική αξία του δανείου μειώνεται μέσω της χρήσης λογαριασμού πρόβλεψης και το ποσό της ζημιάς αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα. Τα δάνεια και οι σχετικές προβλέψεις διαγράφονται όταν δεν είναι εφικτή η είσπραξή τους. Τα δάνεια παρακολουθούνται σε συνεχή βάση και θεωρούνται για σκοπούς απομείωσης κάθε εξάμηνο. Αν σε μεταγενέστερη περίοδο, το ύψος της ζημιάς απομείωσης μειώνεται, και η μείωση σχετίζεται εξ αντικειμένου με γεγονός που συμβαίνει μετά την αναγνώριση της απομείωσης, όταν η φερεγγυότητα του πελάτη έχει βελτιωθεί σε τέτοιο βαθμό που να θεωρείται εφικτή η έγκαιρη είσπραξη όλου ή μέρους του κεφαλαίου και των τόκων με βάση τους όρους της σύμβασης του δανείου, η ζημιά απομείωσης αναστρέφεται με την προσαρμογή της σχετικής πρόβλεψης απομείωσης. Εισπράξεις από δάνεια που διαγράφηκαν, πιστώνονται στο λογαριασμό 'Προβλέψεις για απομείωση δανείων και απαιτήσεων' στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

Η παρούσα αξία των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών προεξοφλείται με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο του δανείου. Σε περίπτωση δανείου με κυμαινόμενο επιτόκιο, το προεξοφλητικό επιτόκιο για την επιμέτρηση της ζημιάς είναι το τρέχον επιτόκιο αναφοράς πλέον το περιθώριο που προσδιορίζεται στο αρχικό συμβόλαιο.

Για το σκοπό της συλλογικής αξιολόγησης της απομείωσης, τα δάνεια κατατάσσονται βάσει παρόμοιων χαρακτηριστικών πιστωτικού κινδύνου λαμβάνοντας υπόψη το είδος του δανείου, τον κλάδο της οικονομίας, τη γεωγραφική τοποθεσία, το είδος της εξασφάλισης, τις ληξιπρόθεσμες οφειλές και άλλους σχετικούς παράγοντες.

Οι μελλοντικές ταμειακές ροές για ομάδες δανείων και απαιτήσεων που αξιολογούνται σε συλλογική βάση, εκτιμώνται βάσει του ιστορικού ζημιάς για δάνεια με χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου που συμβαδίζουν με εκείνα της ομάδας. Το ιστορικό ζημιάς προσαρμόζεται βάσει των τρεχόντων παρατηρήσιμων δεδομένων, ώστε να αντικατοπτρίζει τις επιδράσεις των τρεχουσών συνθηκών που δεν επηρέασαν την περίοδο στην οποία βασίζεται το ιστορικό ζημιάς και να αφαιρεί τις επιδράσεις συνθηκών της ιστορικής περιόδου που δεν επικρατούν επί του παρόντος. Η μέθοδος και οι παραδοχές που χρησιμοποιούνται για την εκτίμηση μελλοντικών ταμειακών ροών αναθεωρούνται τακτικά ώστε να μειώνονται οι διαφορές μεταξύ των εκτιμήσεων των ζημιών και της παρελθούσης εμπειρίας.

17. Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων (συνέχεια)

(ii) Επενδύσεις κρατούμενες μέχρι τη λήξη

Για τις επενδύσεις που κρατούνται μέχρι τη λήξη, το Συγκρότημα αξιολογεί σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού εάν υφίστανται αντικειμενικές αποδείξεις ότι έχουν υποστεί ζημιά απομείωσης. Αν υπάρχει αντικειμενική απόδειξη ότι υπάρχει ζημιά απομείωσης, το ποσό της ζημιάς επιμετράται ως η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας του περιουσιακού στοιχείου και της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών (εξαιρώντας μελλοντικές πιστωτικές ζημιές που δεν έχουν πραγματοποιηθεί). Η λογιστική αξία του περιουσιακού στοιχείου μειώνεται και το ποσό της ζημιάς αναγνωρίζεται στα 'Καθαρά κέρδη από διάθεση, μεταβολή στην εύλογη αξία και απομείωση χρηματοοικονομικών μέσων', στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

Σε περίπτωση που σε μεταγενέστερη περίοδο, το ύψος της ζημιάς απομείωσης μειώνεται, και η μείωση σχετίζεται εξ αντικειμένου με γεγονός που συμβαίνει μετά την αναγνώριση της απομείωσης, η ζημιά απομείωσης που είχε αναγνωριστεί προηγουμένως αναστρέφεται, και το ποσό της αναστροφής πιστώνεται στα 'Καθαρά κέρδη από διάθεση, μεταβολή στην εύλογη αξία και απομείωση χρηματοοικονομικών μέσων' στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

(iii) Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση

Για τις επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση, το Συγκρότημα προβαίνει σε αξιολόγηση σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού εάν υφίστανται αντικειμενικές αποδείξεις ότι έχουν υποστεί ζημιά απομείωσης.

Για μετοχές που κατατάσσονται ως διαθέσιμες προς πώληση, οι αντικειμενικές αποδείξεις περιλαμβάνουν μια σημαντική ή παρατεταμένη μείωση της εύλογης αξίας κάτω του κόστους. Όπου υπάρχει αντικειμενική απόδειξη ότι υπάρχει ζημιά απομείωσης, το ποσό της συνολικής ζημιάς – που επιμετράται ως η διαφορά μεταξύ του κόστους κτήσης και της τρέχουσας εύλογης αξίας μείον τη ζημιά απομείωσης σε αυτή την επένδυση η οποία είχε αναγνωριστεί προηγουμένως στα αποτελέσματα – αφαιρείται από το 'Αποθεματικό επανεκτίμησης' και αναγνωρίζεται στα 'Καθαρά κέρδη από διάθεση, μεταβολή στην εύλογη αξία και απομείωση χρηματοοικονομικών μέσων' στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων. Οι ζημιές απομείωσης για επενδύσεις σε μετοχές δεν αναστρέφονται μέσω των αποτελεσμάτων. Αυξήσεις στην εύλογη αξία μετά την απομείωση αναγνωρίζονται στο 'Αποθεματικό επανεκτίμησης' στα ίδια κεφάλαια.

Για ομόλογα και κρατικά αξιόγραφα που κατατάσσονται ως διαθέσιμα προς πώληση, η αξιολόγηση για απομείωση βασίζεται στα ίδια κριτήρια με εκείνα που ισχύουν για χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που επιμετρούνται στο αποσβεσμένο κόστος. Σε περίπτωση που σε μεταγενέστερη περίοδο, το ποσό της ζημιάς απομείωσης μειώνεται, και η μείωση σχετίζεται εξ αντικειμένου με γεγονός που συμβαίνει μετά την αναγνώριση της απομείωσης, η ζημιά απομείωσης που είχε αναγνωριστεί προηγουμένως αναστρέφεται στα 'Καθαρά κέρδη από διάθεση, μεταβολή στην εύλογη αξία και απομείωση χρηματοοικονομικών μέσων' μέσω της κατάστασης λογαριασμού αποτελεσμάτων.

18. Λογιστική αντιστάθμισης

Το Συγκρότημα χρησιμοποιεί παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα για την αντιστάθμιση κινδύνων που απορρέουν από τις μεταβολές των επιτοκίων και των τιμών συναλλάγματος. Το Συγκρότημα εφαρμόζει λογιστική αντιστάθμισης για συναλλαγές οι οποίες πληρούν τα σχετικά κριτήρια.

Κατά την έναρξη της αντιστάθμισης, το Συγκρότημα προβαίνει σε τεκμηρίωση της αντισταθμιστικής σχέσης και της επιδίωξης του αναφορικά με τη διαχείριση του κινδύνου και της στρατηγικής του για την ανάληψη της αντιστάθμισης. Η τεκμηρίωση περιλαμβάνει και τον τρόπο με τον οποίο το Συγκρότημα αξιολογεί την αποτελεσματικότητα της αντιστάθμισης.

Κατά την έναρξη της αντιστάθμισης, αξιολογείται κατά πόσον η αντιστάθμιση αναμένεται να είναι άκρως αποτελεσματική ως προς τον συμψηφισμό των μεταβολών της εύλογης αξίας ή των ταμειακών ροών που αποδίδονται στον αντισταθμιζόμενο κίνδυνο. Μια αντιστάθμιση θεωρείται άκρως αποτελεσματική όταν οι μεταβολές της εύλογης αξίας ή των ταμειακών ροών του αντισταθμιστικού χρηματοοικονομικού μέσου και του αντισταθμιζόμενου μέσου που αποδίδονται στον αντισταθμιζόμενο κίνδυνο κατά την περίοδο για την οποία έχει προσδιοριστεί η αντιστάθμιση, συμψηφίζονται σε εύρος που κυμαίνεται μεταξύ 80% και 125%. Όσον αφορά τις αντισταθμίσεις ταμειακών ροών όπου το αντισταθμιζόμενο στοιχείο είναι μια προσδοκώμενη συναλλαγή, το Συγκρότημα εκτιμά εάν αυτή είναι πολύ πιθανή και παρουσιάζει έκθεση στον κίνδυνο μεταβολής των ταμειακών ροών η οποία ενδέχεται να επηρεάσει τα αποτελέσματα.

18. Λογιστική αντιστάθμισης (συνέχεια)

(i) Αντισταθμίσεις εύλογης αξίας

Για αντισταθμίσεις εύλογης αξίας που πληρούν τα κριτήρια, το κέρδος ή η ζημιά από την εκ νέου επιμέτρηση του μέσου αντιστάθμισης στην εύλογη αξία αναγνωρίζεται στα 'Καθαρά κέρδη από διάθεση, μεταβολή στην εύλογη αξία και απομείωση χρηματοοικονομικών μέσων' στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων. Η λογιστική αξία του αντισταθμιζόμενου στοιχείου προσαρμόζεται με το κέρδος ή τη ζημιά που προκύπτει από το αντισταθμιζόμενο στοιχείο και αφορά τον αντισταθμιζόμενο κίνδυνο. Το εν λόγω κέρδος ή ζημιά αναγνωρίζεται επίσης στα 'Καθαρά κέρδη από διάθεση, μεταβολή στην εύλογη αξία και απομείωση χρηματοοικονομικών μέσων' στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

Εάν το αντισταθμιστικό χρηματοοικονομικό μέσο εκπνεύσει ή πωληθεί, διακοπεί ή ασκηθεί, ή η αντιστάθμιση δεν πληροί εφεξής τις προϋποθέσεις εφαρμογής της αντισταθμιστικής λογιστικής, η λογιστική αντιστάθμισης διακόπτεται.

Για αντισταθμιζόμενα στοιχεία που επιμετρούνται στο αποσβεσμένο κόστος, η διαφορά μεταξύ της λογιστικής τους αξίας κατά τη διακοπή της αντιστάθμισης, και της αξίας που θα είχε το μέσο χωρίς τη λογιστική αντιστάθμιση, αποσβένεται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων κατά την υπολειπόμενη περίοδο της αρχικής αντιστάθμισης. Σε περίπτωση διαγραφής του αντισταθμιζόμενου μέσου, η διαφορά αναγνωρίζεται αμέσως στα αποτελέσματα.

(ii) Αντισταθμίσεις ταμειακών ροών

Για αντισταθμίσεις ταμειακών ροών που πληρούν τα κριτήρια, το μέρος του κέρδους ή της ζημιάς του μέσου αντιστάθμισης που τεκμηριώνεται ως αποτελεσματική αντιστάθμιση, αναγνωρίζεται απευθείας στο 'Αποθεματικό αντισταθμιστικής λογιστικής ταμειακών ροών' στα ίδια κεφάλαια, και το αναποτελεσματικό μέρος του κέρδους ή της ζημιάς του μέσου αντιστάθμισης αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα, στα 'Καθαρά κέρδη από διάθεση, μεταβολή στην εύλογη αξία και απομείωση χρηματοοικονομικών μέσων'.

Τα ποσά που έχουν αναγνωρισθεί απευθείας στο 'Αποθεματικό αντισταθμιστικής λογιστικής ταμειακών ροών', μεταφέρονται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων στην περίοδο κατά την οποία η αντισταθμιζόμενη προσδοκώμενη συναλλαγή επηρεάζει τα αποτελέσματα.

(iii) Αντισταθμίσεις καθαρής επένδυσης

Οι αντισταθμίσεις μιας καθαρής επένδυσης σε εταιρίες ή υποκαταστήματα στο εξωτερικό, αντιμετωπίζονται λογιστικά κατά τρόπο συναφή με τις αντισταθμίσεις ταμειακών ροών. Το μέρος του κέρδους ή της ζημιάς του αντισταθμιστικού μέσου που τεκμηριώνεται ως αποτελεσματική αντιστάθμιση αναγνωρίζεται απευθείας στα ίδια κεφάλαια και το αναποτελεσματικό μέρος αναγνωρίζεται στα 'Εσοδα από διαπραγμάτευση συναλλάγματος', στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

Το κέρδος ή η ζημιά από το μέσο αντιστάθμισης που αφορά το αποτελεσματικό μέρος της αντιστάθμισης που έχει αναγνωρισθεί απευθείας στα ίδια κεφάλαια αναγνωρίζεται στα 'Εσοδα από διαπραγμάτευση συναλλάγματος' στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων κατά τη διάθεση της εν λόγω εταιρίας ή υποκαταστήματος στο εξωτερικό.

19. Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών μέσων

Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο και μια χρηματοοικονομική υποχρέωση συμψηφίζονται και το καθαρό ποσό απεικονίζεται στον ισολογισμό, όταν το Συγκρότημα έχει επί του παρόντος νομικά ισχυρό δικαίωμα να συμψηφίσει τα ποσά που αναγνωρίστηκαν και προτίθεται είτε να προβεί σε διακανονισμό του καθαρού υπολοίπου, είτε να εισπράξει το ποσό της απαίτησης εξοφλώντας ταυτόχρονα την υποχρέωση.

20. Μετρητά και αντίστοιχα μετρητών

Τα μετρητά και αντίστοιχα μετρητών για σκοπούς της κατάστασης ταμειακών ροών αποτελούνται από μετρητά, μη υποχρεωτικές καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες και τοποθετήσεις σε τράπεζες και άλλες αξίες που είναι άμεσα ρευστοποιήσιμες ή αποπληρωτέες εντός τριών μηνών από την ημερομηνία της απόκτησής τους.

21. Ασφαλιστικές εργασίες

Το Συγκρότημα εκδίδει μόνο ασφαλιστήρια συμβόλαια γενικού κλάδου και κλάδου ζωής. Ασφαλιστήριο συμβόλαιο είναι το συμβόλαιο στο οποίο ο φορέας ασφάλισης αποδέχεται σημαντικό ασφαλιστικό κίνδυνο από τον ασφαλιζόμενο, αποδεχόμενος να αποζημιώσει τον ασφαλιζόμενο στην περίπτωση επέλευσης καθορισμένου αβέβαιου μελλοντικού συμβάντος (το ασφαλιζόμενο συμβάν) που επηρεάζει αρνητικά τον ασφαλιζόμενο.

Ένα συμβόλαιο που κατατάχθηκε ως ασφαλιστήριο συμβόλαιο παραμένει ασφαλιστήριο συμβόλαιο μέχρι την εκπλήρωση ή εκπνοή όλων των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων που απορρέουν από το συμβόλαιο, έστω και αν ο ασφαλιστικός κίνδυνος μειωθεί σημαντικά κατά τη διάρκεια της περιόδου του συμβολαίου.

(i) Ασφαλιστικές εργασίες κλάδου ζωής

Τα ασφάλιστρα από ασφαλιστήρια συμβόλαια κλάδου ζωής συνδεδεμένα με επενδύσεις (unit-linked) αναγνωρίζονται όταν εισπραχθούν και γίνει η κατανομή μονάδων στους ασφαλιζόμενους. Τα ασφάλιστρα από ασφαλιστήρια συμβόλαια κλάδου ζωής που δεν συνδέονται με επενδύσεις (non-linked) αναγνωρίζονται όταν είναι εισπρακτέα με βάση τους όρους των ασφαλιστηρίων συμβολαίων.

Οι αμοιβές διαχείρισης επενδύσεων και άλλα έξοδα που χρεώνονται στα ασφαλιστικά ταμεία μακροπρόθεσμων εργασιών καθώς και το κόστος κάλυψης από θάνατο αναγνωρίζονται σε αντιστοιχία με τα σχετικά ασφάλιστρα και με βάση τους όρους των σχετικών ασφαλιστηρίων συμβολαίων.

Οι απαιτήσεις αναγνωρίζονται ως έξοδο όταν συμβούν. Οι υποχρεώσεις ασφαλιστηρίων συμβολαίων κλάδου ζωής καθορίζονται μετά από αναλογιστική εκτίμηση και για ασφαλιστήρια συνδεδεμένα με επενδύσεις περιλαμβάνουν την εύλογη αξία των μονάδων που κατανεμήθηκαν ξεχωριστά για κάθε ασφαλιστήριο συμβόλαιο.

(ii) Συμβόλαια σε ισχύ

Το Συγκρότημα αναγνωρίζει ως άυλο περιουσιακό στοιχείο την παρούσα αξία του μεριδίου του στα κέρδη που αναμένεται ότι θα προκύψουν από τα ασφαλιστήρια συμβόλαια κλάδου ζωής που ισχύουν κατά την ημερομηνία του ισολογισμού, χρησιμοποιώντας κατάλληλες οικονομικές και αναλογιστικές εκτιμήσεις παρόμοιες με αυτές που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό των σχετικών υποχρεώσεων από τα ίδια ασφαλιστήρια συμβόλαια. Η μεταβολή στην παρούσα αξία καθορίζεται βάσει των ταμειακών ροών μετά τη φορολογία, αλλά για σκοπούς παρουσίασης, η μεταβολή στην αξία αναφέρεται πριν τη φορολογία, χρησιμοποιώντας το κατάλληλο ποσοστό φορολογίας.

(iii) Ασφαλιστικές εργασίες γενικού κλάδου

Τα ασφάλιστρα αναγνωρίζονται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων όταν είναι εισπρακτέα με βάση τους όρους των ασφαλιστηρίων συμβολαίων. Τα μη δεδουλευμένα ασφάλιστρα και ανασφάλιστρα που αναλογούν στην περίοδο κινδύνου μετά την ημερομηνία του ισολογισμού μεταφέρονται σε επόμενες χρήσεις.

Γίνεται πρόβλεψη για το υπολογιζόμενο ποσό των εκκρεμών απαιτήσεων που έχουν γνωστοποιηθεί αλλά δεν έχουν διακανονιστεί και των απαιτήσεων που έχουν επισυμβεί μέχρι την ημερομηνία του ισολογισμού αλλά δεν έχουν γνωστοποιηθεί. Η πρόβλεψη για το ποσό των απαιτήσεων που έχουν γνωστοποιηθεί αλλά δεν έχουν διακανονιστεί γίνεται ξεχωριστά για κάθε περίπτωση λαμβάνοντας υπόψη όλα τα γνωστά δεδομένα, την εμπειρία του πρόσφατου παρελθόντος και υποθέσεις για τη μελλοντική έκβαση των εκκρεμών απαιτήσεων. Η πρόβλεψη για απαιτήσεις που έχουν επισυμβεί αλλά δεν έχουν γνωστοποιηθεί μέχρι την ημερομηνία του ισολογισμού υπολογίζεται με παρόμοιες στατιστικές τεχνικές.

(iv) Έλεγχος επάρκειας υποχρεώσεων

Σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού διενεργείται έλεγχος της επάρκειας των υποχρεώσεων από ασφαλιστήρια συμβόλαια, χρησιμοποιώντας τις τρέχουσες βέλτιστες εκτιμήσεις της παρούσας αξίας των μελλοντικών συμβατικών ταμειακών ροών και απαιτήσεων, εξόδων και αποδόσεων των επενδύσεων. Οποιαδήποτε ελλείμματα στις προβλέψεις αναγνωρίζονται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

22. Συμφωνίες επαναγοράς

Ομόλογα που πωλούνται βάσει συμφωνιών για επαναγορά σε συγκεκριμένη μελλοντική ημερομηνία δεν διαγράφονται από τον ισολογισμό. Τα εισπραχθέντα ποσά, συμπεριλαμβανομένων των δεδουλευμένων τόκων, αναγνωρίζονται στον ισολογισμό ως 'Συμφωνίες επαναγοράς' και αποδίδουν την ουσία της συναλλαγής ως δάνειο προς την Εταιρία. Η διαφορά μεταξύ της τιμής πώλησης και της τιμής επαναγοράς παρουσιάζεται ως έξοδο από τόκους και αναγνωρίζεται κατά τη διάρκεια της συμφωνίας χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Οι συμφωνίες επαναγοράς αφορούν συμφωνίες με κεντρικές και άλλες τράπεζες.

23. Χρηματοδοτικές μισθώσεις – Το Συγκρότημα ως εκμισθωτής

Οι χρηματοδοτικές μισθώσεις όπου το Συγκρότημα μεταβιβάζει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και οφέλη που συνοδεύουν την κυριότητα του μισθωμένου περιουσιακού στοιχείου στον μισθωτή, περιλαμβάνονται στον ισολογισμό στα 'Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες'. Μια απαίτηση αναγνωρίζεται κατά τη διάρκεια της μίσθωσης με ποσό ίσον με την παρούσα αξία των μισθωμάτων προεξοφλούμενων με το τεκμαρτό επιτόκιο της μίσθωσης, περιλαμβανομένης της μη εγγυημένης υπολειμματικής αξίας που δικαιούται ο εκμισθωτής. Τα έσοδα από την απαίτηση αναγνωρίζονται στα 'Έσοδα από τόκους' στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

24. Λειτουργικές μισθώσεις – Το Συγκρότημα ως μισθωτής

Οι λειτουργικές μισθώσεις αναγνωρίζονται ως έξοδα στα αποτελέσματα στα 'Άλλα λειτουργικά έξοδα' με τη σταθερή μέθοδο σε όλη τη διάρκεια της μίσθωσης.

25. Ακίνητα και εξοπλισμός

Ακίνητα που κατέχονται από το Συγκρότημα για χρήση στην παροχή υπηρεσιών ή για διοικητικούς σκοπούς κατατάσσονται ως ακίνητα που χρησιμοποιούνται για τις εργασίες του Συγκροτήματος. Στις επενδύσεις σε ακίνητα κατατάσσονται ακίνητα που κατέχονται από το Συγκρότημα για ενοικίαση ή/και για κεφαλαιουχικό κέρδος. Στην περίπτωση όπου ακίνητα που κατέχονται από το Συγκρότημα περιλαμβάνουν ένα μέρος που χρησιμοποιείται για τις εργασίες του Συγκροτήματος και ένα μέρος που ενοικιάζεται ή κρατείται για κεφαλαιουχικό κέρδος, η κατάταξη τους βασίζεται στο κατά πόσο τα συστατικά μέρη μπορούν να πωληθούν ξεχωριστά. Διαφορετικά, ολόκληρο το ακίνητο αναγνωρίζεται ως ακίνητο που χρησιμοποιείται για τις εργασίες του Συγκροτήματος, εκτός αν το μέρος που χρησιμοποιείται από το Συγκρότημα είναι ασήμαντο. Η κατάταξη των ακινήτων στις διάφορες κατηγορίες εξετάζεται σε συστηματική βάση και αναθεωρείται όταν υπάρχουν σημαντικές αλλαγές στη χρήση τους.

Τα ακίνητα που χρησιμοποιούνται για τις εργασίες του Συγκροτήματος επιμετρούνται αρχικά στο κόστος και μεταγενέστερα επιμετρούνται στην εύλογη αξία μείον συσσωρευμένες αποσβέσεις. Η εκτίμηση γίνεται περιοδικά από ανεξάρτητους προσοντούχους εκτιμητές με βάση την τρέχουσα αγοραία αξία. Οι αποσβέσεις υπολογίζονται στην εύλογη αξία μείον την υπολειμματική αξία κάθε κτηρίου με βάση τη μέθοδο σταθερής απόσβεσης κατά τη διάρκεια της αναμενόμενης ωφέλιμης ζωής. Οι ωφέλιμες ζωές κυμαίνονται από 35 μέχρι 67 χρόνια. Στην περίπτωση διάθεσης ακινήτων το σχετικό υπόλοιπο στο 'Αποθεματικό επανεκτίμησης' μεταφέρεται στο 'Αποθεματικό αδιανέμητων κερδών'.

Οι δαπάνες βελτίωσης/μετατροπών σε μισθωμένα κτίρια αποσβένονται σε 5 χρόνια ή κατά τη διάρκεια της περιόδου μίσθωσης όταν αυτή δεν υπερβαίνει τα 5 χρόνια.

Ο εξοπλισμός επιμετρείται στο κόστος μείον συσσωρευμένες αποσβέσεις. Οι αποσβέσεις του εξοπλισμού υπολογίζονται στο κόστος, με βάση τη μέθοδο της σταθερής απόσβεσης κατά τη διάρκεια της αναμενόμενης ωφέλιμης ζωής του, από 5 μέχρι 10 χρόνια.

Κατά την ημερομηνία του ισολογισμού, η αξία του εξοπλισμού θεωρείται για τυχόν απομείωση όταν τα γεγονότα ή οι μεταβολές των συνθηκών υποδεικνύουν ότι η λογιστική του αξία δεν είναι ανακτήσιμη. Όπου η ανακτήσιμη αξία είναι μικρότερη της λογιστικής αξίας, ο εξοπλισμός απομειώνεται στο ανακτήσιμο ποσό.

26. Επενδύσεις σε ακίνητα

Οι επενδύσεις σε ακίνητα επιμετρούνται αρχικά στο κόστος, που συμπεριλαμβάνει τα έξοδα της συναλλαγής. Μετά την αρχική αναγνώριση, οι επενδύσεις σε ακίνητα επιμετρούνται στην εύλογη αξία κατά την ημερομηνία του ισολογισμού. Κέρδη ή ζημιές που προκύπτουν από μεταβολές στην εύλογη αξία των επενδύσεων σε ακίνητα αναγνωρίζονται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων. Οι εκτιμήσεις γίνονται από ανεξάρτητους προσοντούχους εκτιμητές με βάση την τρέχουσα αγοραία αξία τους.

Το 'Αποθεματικό επανεκτίμησης ακινήτων' περιλαμβάνει και επανεκτίμηση ακινήτων τα οποία αρχικά χρησιμοποιούνταν από το Συγκρότημα για την παροχή υπηρεσιών και αργότερα μεταφέρθηκαν στις 'Επενδύσεις σε ακίνητα'.

Το Συγκρότημα ως μέρος των συνήθων εργασιών του, αποκτά ακίνητα από πελάτες στα πλαίσια διευθέτησης των υποχρεώσεων τους, είτε απευθείας είτε μέσω εταιριών που ελέγχονται από το Συγκρότημα των οποίων η μόνη δραστηριότητα είναι η διαχείριση των εν λόγω ακινήτων. Τα ακίνητα αυτά αναγνωρίζονται στις οικονομικές καταστάσεις του Συγκροτήματος ως ακίνητα για επένδυση, αποδίδοντας την ουσία αυτών των συναλλαγών.

27. Αποθέματα ακινήτων προς πώληση

Τα αποθέματα ακινήτων προς πώληση επιμετρούνται στην τιμή κόστους ή στην καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία, όποια από τις δύο είναι χαμηλότερη.

28. Υπεραξία και άλλα άυλα περιουσιακά στοιχεία

Η υπεραξία αντιπροσωπεύει τη διαφορά μεταξύ του κόστους αγοράς και της καθαρής εύλογης αξίας του μεριδίου του Συγκροτήματος επί των αναγνωρίσιμων περιουσιακών στοιχείων, υποχρεώσεων και ενδεχόμενων υποχρεώσεων της εξαγορασθείσας επιχείρησης κατά την ημερομηνία εξαγοράς. Μετά την αρχική αναγνώριση, η υπεραξία επιμετράται στο κόστος μείον τυχόν απομείωση. Η υπεραξία εξετάζεται για απομείωση σε ετήσια βάση ή πιο συχνά αν τα γεγονότα υποδεικνύουν πιθανή απομείωση της αξίας.

Τα δικαιώματα χρήσης, η εξαγορά ασφαλιστικού χαρτοφυλακίου και τα λογισμικά προγράμματα επιμετρούνται στο κόστος μείον συσσωρευμένες αποσβέσεις. Οι αποσβέσεις υπολογίζονται με βάση τη μέθοδο της σταθερής απόσβεσης κατά τη διάρκεια της αναμενόμενης ωφέλιμης ζωής τους, η οποία είναι 10 χρόνια για δικαιώματα χρήσης, 3 χρόνια για εξαγορά ασφαλιστικού χαρτοφυλακίου και μεταξύ 3 και 5 χρόνων για λογισμικά προγράμματα.

Κατά την ημερομηνία του ισολογισμού, η αξία των δικαιωμάτων χρήσης, της εξαγοράς ασφαλιστικού χαρτοφυλακίου και των λογισμικών προγραμμάτων ηλεκτρονικών υπολογιστών αναθεωρείται για τυχόν απομείωση όταν τα γεγονότα ή οι μεταβολές των συνθηκών υποδεικνύουν ότι η λογιστική τους αξία δεν είναι ανακτήσιμη. Όπου η ανακτήσιμη αξία είναι μικρότερη της λογιστικής αξίας, τα δικαιώματα χρήσης, η εξαγορά ασφαλιστικού χαρτοφυλακίου και τα λογισμικά προγράμματα απομειώνονται στο ανακτήσιμο ποσό.

29. Μετοχικό κεφάλαιο

Η διαφορά μεταξύ της τιμής έκδοσης μετοχικού κεφαλαίου και της ονομαστικής αξίας αναγνωρίζεται στο αποθεματικό υπέρ το άρτιο. Τα έξοδα αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου αναγνωρίζονται αφαιρετικά στα ίδια κεφάλαια.

30. Προβλέψεις για επιδικίες ή υπό διαιτησία διαφορές

Προβλέψεις για επιδικίες ή υπό διαιτησία διαφορές αναγνωρίζονται όταν: (α) το Συγκρότημα έχει παρούσα δέσμευση (νομική ή τεκμαιρόμενη) ως αποτέλεσμα ενός γεγονότος του παρελθόντος, (β) πιθανολογείται ότι θα απαιτηθεί μια εκροή πόρων που ενσωματώνουν οικονομικά οφέλη για διακανονισμό της δέσμευσης και (γ) μπορεί να γίνει μια αξιόπιστη εκτίμηση για το ποσό της δέσμευσης.

Συγκρότημα Τράπεζας Κύπρου

Περίληψη Σημαντικών Λογιστικών Πολιτικών

31. Χρηματοοικονομικές εγγυήσεις

Το Συγκρότημα παρέχει χρηματοοικονομικές εγγυήσεις σε πελάτες που περιλαμβάνουν πιστώσεις για εισαγωγές/εξαγωγές, άλλες εγγυητικές επιστολές και εγγυήσεις εξ αποδοχών. Οι χρηματοοικονομικές εγγυήσεις αναγνωρίζονται αρχικά στις οικονομικές καταστάσεις στην εύλογη αξία και περιλαμβάνονται στις 'Λοιπές υποχρεώσεις' στον ισολογισμό. Μεταγενέστερα, οι υποχρεώσεις του Συγκροτήματος για τις χρηματοοικονομικές εγγυήσεις επιμετρούνται στο υψηλότερο ποσό μεταξύ: (α) του ποσού που αναγνωρίστηκε αρχικά μειωμένο με τη συσσωρευμένη απόσβεση που αναγνωρίζεται περιοδικά στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων στα 'Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες' με βάση τους όρους της εγγύησης και (β) της καλύτερης διαθέσιμης εκτίμησης της δαπάνης που απαιτείται για το διακανονισμό πιθανής υποχρέωσης που προκύπτει ως αποτέλεσμα της εγγύησης.

Οποιαδήποτε αύξηση στις υποχρεώσεις που προκύπτουν από χρηματοοικονομικές εγγυήσεις αναγνωρίζεται στις 'Προβλέψεις για απομείωση δανείων και απαιτήσεων' στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων. Το υπόλοιπο της υποχρέωσης από χρηματοοικονομικές εγγυήσεις που παραμένει αναγνωρίζεται στα 'Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες' στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων όταν η εγγύηση εκπληρωθεί, ακυρωθεί ή εκπνεύσει.

32. Συγκριτικές πληροφορίες

Η παρουσίαση των συγκριτικών πληροφοριών έχει διαφοροποιηθεί για να συνάδει με αλλαγές που έγιναν για το τρέχον έτος. Οι διαφοροποιήσεις αυτές αφορούν κυρίως την παρουσίαση των ασφαλιστικών εργασιών του Συγκροτήματος και των γνωστοποιήσεων που απαιτούνται από το ΔΠΧΠ 7 που υιοθετήθηκε την 1 Ιανουαρίου 2007. Οι διαφοροποιήσεις στην παρουσίαση δεν είχαν οποιαδήποτε επίδραση στα κέρδη μετά τη φορολογία ή στα ίδια κεφάλαια του Συγκροτήματος.

Συγκρότημα Τράπεζας Κύπρου

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

1. Πληροφορίες για την Εταιρία

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας Κύπρου Δημόσια Εταιρία Λτδ για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2007 εγκρίθηκαν για έκδοση με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου στις 27 Φεβρουαρίου 2008.

Η Τράπεζα Κύπρου Δημόσια Εταιρία Λτδ είναι η ιθύνουσα εταιρία του Συγκροτήματος Τράπεζας Κύπρου. Οι κύριες δραστηριότητες της Εταιρίας και των θυγατρικών της εταιριών κατά τη διάρκεια του έτους συνέχισαν να είναι η παροχή τραπεζικών και χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, οι ασφαλιστικές εργασίες και οι κτηματικές και ξενοδοχειακές εργασίες.

Η Εταιρία συστάθηκε στην Κύπρο ως εταιρία περιορισμένης ευθύνης το 1930 και θεωρείται δημόσια εταιρία σύμφωνα με τους Περί Εταιριών Νόμο, Περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου Νόμους και Κανονισμούς και τον Περί Φόρου Εισοδήματος Νόμο της Κύπρου.

2. Οικονομικές πληροφορίες κατά τομέα

Το Συγκρότημα έχει τρεις βασικούς επιχειρηματικούς τομείς: τραπεζικές και χρηματοοικονομικές υπηρεσίες, ασφαλιστικές εργασίες κλάδου ζωής και γενικού κλάδου και κτηματικές και ξενοδοχειακές εργασίες.

Οι δραστηριότητες του Συγκροτήματος διεξάγονται κυρίως σε τρεις γεωγραφικούς τομείς: (α) Κύπρο, (β) Ελλάδα και (γ) άλλες χώρες, κυρίως το Ηνωμένο Βασίλειο, την Αυστραλία, τη Ρουμανία και τη Ρωσία.

Το μερίδιο στα κέρδη συγγενών εταιριών περιλαμβάνεται στις τραπεζικές και χρηματοοικονομικές υπηρεσίες στην Κύπρο.

Γενικά, η τιμολόγηση μεταξύ των διαφόρων τομέων γίνεται με βάση τις τιμές αγοράς. Η ανάλυση κατά γεωγραφικό τομέα βασίζεται στην έδρα της μονάδας που καταχωρεί τη συναλλαγή.

Παρόλο που ορισμένες εργασίες των μονάδων του Συγκροτήματος είναι αλληλένδετες, τα στοιχεία κατά επιχειρηματικό και γεωγραφικό τομέα παρουσιάζονται χωρίς αναπροσαρμογές ως προς το κόστος της καθαρής επένδυσης, την κατανομή του οφέλους του κεφαλαίου και τα έξοδα της έδρας του Συγκροτήματος, καθότι τέτοιες αναπροσαρμογές είναι αναπόφευκτα υποκειμενικές.

Ο πρωτεύων τύπος πληροφόρησης παρουσιάζεται για τους επιχειρηματικούς τομείς.

Συγκρότημα Τράπεζας Κύπρου

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

2. Οικονομικές πληροφορίες κατά τομέα (συνέχεια)

Επιχειρηματικοί τομείς

	Τραπεζικές και χρηματοοικονομικές υπηρεσίες	Ασφαλιστικές εργασίες	Κτηματικές και ξενοδοχειακές εργασίες	Σύνολο
2007	€000	€000	€000	€000
Κύκλος εργασιών	1.170.883	88.643	10.899	1.270.425
Κέρδη πριν τη φορολογία	306.019	26.525	8.298	340.842
Περιουσιακά στοιχεία	18.138.346	445.221	32.516	18.616.083
Υπόλοιπα μεταξύ τομέων				(25.914)
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων				18.590.169
Υποχρεώσεις	17.040.900	374.447	8.785	17.424.132
Υπόλοιπα μεταξύ τομέων				(7.548)
Σύνολο υποχρεώσεων				17.416.584
Κεφαλαιουχικές δαπάνες	24.591	680	81	25.352
Αποσβέσεις	17.216	751	174	18.141
2006				
Κύκλος εργασιών	884.363	77.057	12.870	974.290
Κέρδη πριν τη φορολογία	202.608	17.366	4.549	224.523
Περιουσιακά στοιχεία	14.158.364	400.851	34.669	14.593.884
Υπόλοιπα μεταξύ τομέων				(22.457)
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων				14.571.427
Υποχρεώσεις	13.321.457	342.199	12.030	13.675.686
Υπόλοιπα μεταξύ τομέων				(8.880)
Σύνολο υποχρεώσεων				13.666.806
Κεφαλαιουχικές δαπάνες	13.728	292	54	14.074
Αποσβέσεις	17.833	743	154	18.730

Συγκρότημα Τράπεζας Κύπρου

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

2. Οικονομικές πληροφορίες κατά τομέα (συνέχεια)

Γεωγραφικοί τομείς

	Κύπρος	Ελλάδα	Άλλες χώρες	Σύνολο
2007	£000	£000	£000	£000
Κύκλος εργασιών	829.017	408.940	107.331	1.345.288
Συναλλαγές μεταξύ τομέων, κυρίως τόκοι	(11.380)	(52.185)	(11.298)	(74.863)
Κύκλος εργασιών με τρίτους	817.637	356.755	96.033	1.270.425
Περιουσιακά στοιχεία	11.261.101	7.175.249	1.456.284	19.892.634
Υπόλοιπα μεταξύ τομέων				(1.302.465)
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων				18.590.169
Κεφαλαιουχικές δαπάνες	6.650	15.116	3.586	25.352
2006				
Κύκλος εργασιών	659.382	292.656	67.241	1.019.279
Συναλλαγές μεταξύ τομέων, κυρίως τόκοι	(13.576)	(23.214)	(8.199)	(44.989)
Κύκλος εργασιών με τρίτους	645.806	269.442	59.042	974.290
Περιουσιακά στοιχεία	8.629.236	5.718.673	1.279.567	15.627.476
Υπόλοιπα μεταξύ τομέων				(1.056.049)
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων				14.571.427
Κεφαλαιουχικές δαπάνες	5.578	7.294	1.202	14.074

Συγκρότημα Τράπεζας Κύπρου

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

3. Έσοδα από τόκους

	2007	2006
	£000	£000
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	674.252	494.236
Τοποθετήσεις σε τράπεζες και κεντρικές τράπεζες	166.573	128.664
Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση	98.966	85.893
Επενδύσεις κρατούμενες μέχρι τη λήξη	3.743	115
	943.534	708.908
Επενδύσεις προς εμπορία	6.798	5.407
Παράγωγα	57.160	36.852
Άλλες επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	4.340	1.070
	1.011.832	752.237

Οι τόκοι από δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες περιλαμβάνουν τόκους από απομειωμένα δάνεια και απαιτήσεις ύψους £17.446 χιλ. (2006: £18.561 χιλ.).

4. Έξοδα από τόκους

	2007	2006
	£000	£000
Καταθέσεις πελατών	471.432	320.317
Καταθέσεις από τράπεζες, περιλαμβανομένων συμφωνιών επαναγοράς	3.743	7.442
Ομολογιακά δάνεια	32.854	15.364
Δανειακό κεφάλαιο	14.459	16.886
	522.488	360.009
Παράγωγα	48.996	33.599
	571.484	393.608

Συγκρότημα Τράπεζας Κύπρου

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

5. Έσοδα και έξοδα από αμοιβές και προμήθειες

Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες

	2007	2006
	£000	£000
Τραπεζικές αμοιβές και προμήθειες από δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	54.141	50.624
Άλλες τραπεζικές προμήθειες	57.491	47.835
Αμοιβές από αμοιβαία κεφάλαια και διαχείριση χαρτοφυλακίων	5.771	4.471
Χρηματιστηριακές προμήθειες	5.434	4.098
Λοιπές προμήθειες	365	331
	123.202	107.359

Οι αμοιβές από αμοιβαία κεφάλαια και διαχείριση χαρτοφυλακίων συμπεριλαμβάνουν £5.281 χιλ. (2006: £4.010 χιλ.) για καταπιστευματικές και συναφείς δραστηριότητες.

Έξοδα από αμοιβές και προμήθειες

	2007	2006
	£000	£000
Τραπεζικές προμήθειες	6.962	6.147
Αμοιβές για αμοιβαία κεφάλαια και διαχείριση χαρτοφυλακίων	148	8
Χρηματιστηριακές προμήθειες	136	93
	7.246	6.248

Συγκρότημα Τράπεζας Κύπρου

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

6. Καθαρά κέρδη από διάθεση, μεταβολή στην εύλογη αξία και απομείωση χρηματοοικονομικών μέσων

	2007	2006
	£000	£000
Χρηματοοικονομικά μέσα προς εμπορία		
- μετοχές	4.792	1.487
- ομόλογα	(1.939)	(2.949)
- παράγωγα	8.009	8.765
Άλλες επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων		
- μετοχές	1.560	(3.453)
- ομόλογα	(1.760)	(153)
Κέρδη από διάθεση επενδύσεων διαθέσιμων προς πώληση		
- μετοχές	8.667	7.194
- ομόλογα	2.472	4.595
Απομείωση επενδύσεων διαθέσιμων προς πώληση (Σημ. 19)	(5.048)	-
Μεταβολή στην εύλογη αξία χρηματοοικονομικών μέσων σε αντισταθμίσεις εύλογης αξίας		
- αντισταθμιστικά μέσα	9.495	(7.492)
- αντισταθμισμένα μέσα	(9.246)	6.985
	17.002	14.979

7. Έσοδα από ασφαλιστικές εργασίες και απαιτήσεις ασφαλιστηρίων συμβολαίων

	2007		2006	
	Έσοδα	Απαιτήσεις	Έσοδα	Απαιτήσεις
	£000	£000	£000	£000
Ασφαλιστικές εργασίες κλάδου ζωής	79.961	(59.602)	102.853	(87.183)
Ασφαλιστικές εργασίες γενικού κλάδου	22.360	(9.680)	20.211	(9.479)
	102.321	(69.282)	123.064	(96.662)

Συγκρότημα Τράπεζας Κύπρου

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

7. Έσοδα από ασφαλιστικές εργασίες και απαιτήσεις ασφαλιστηρίων συμβολαίων (συνέχεια)

	2007		2006	
	Κλάδος ζωής	Γενικός κλάδος	Κλάδος ζωής	Γενικός κλάδος
Έσοδα	£000	£000	£000	£000
Μικτά ασφάλιστρα	53.442	35.201	46.027	31.030
Αντασφάλιστρα	(6.583)	(17.633)	(5.394)	(15.696)
Καθαρά ασφάλιστρα	46.859	17.568	40.633	15.334
Μεταβολή στην πρόβλεψη για μη δεδουλευμένα ασφάλιστρα	-	(1.025)	-	(303)
Σύνολο καθαρών δεδουλευμένων ασφαλιστρών	46.859	16.543	40.633	15.031
Έσοδα και κέρδη από ασφαλιστικά περιουσιακά στοιχεία κλάδου ζωής που αναλογούν στους ασφαλιζόμενους	23.293	22	55.568	11
Προμήθειες από αντασφαλιστές και άλλα έσοδα	2.957	5.795	2.096	5.169
	73.109	22.360	98.297	20.211
Μεταβολή στην αξία των ασφαλιστηρίων συμβολαίων σε ισχύ πριν τη φορολογία (Σημ. 21)	6.852	-	4.556	-
	79.961	22.360	102.853	20.211

Συγκρότημα Τράπεζας Κύπρου

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

7. Έσοδα από ασφαλιστικές εργασίες και απαιτήσεις ασφαλιστηρίων συμβολαίων (συνέχεια)

	2007		2006	
	Κλάδος ζωής	Γενικός κλάδος	Κλάδος ζωής	Γενικός κλάδος
Απαιτήσεις	£000	£000	£000	£000
Μικτές πληρωμές προς ασφαλιζόμενους	(31.439)	(9.653)	(27.268)	(15.351)
Μερίδιο αντασφαλιστών στις πληρωμές προς ασφαλιζόμενους	2.442	3.102	2.048	9.092
Μικτή μεταβολή στις υποχρεώσεις των ασφαλιστηρίων συμβολαίων	(23.589)	(1.332)	(56.947)	(22)
Μερίδιο αντασφαλιστών στη μεταβολή των υποχρεώσεων ασφαλιστηρίων συμβολαίων	887	279	1.305	(1.308)
Προμήθειες σε ασφαλειομεσίτες και άλλα άμεσα έξοδα πωλήσεων	(7.903)	(2.076)	(6.321)	(1.890)
	(59.602)	(9.680)	(87.183)	(9.479)

Άλλα έσοδα και έξοδα ασφαλιστικών εργασιών

Τα ακόλουθα έσοδα και έξοδα για ασφαλιστικές εργασίες έχουν αναγνωρισθεί στα αντίστοιχα κονδύλια στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων:

	2007		2006	
	Κλάδος ζωής	Γενικός κλάδος	Κλάδος ζωής	Γενικός κλάδος
	£000	£000	£000	£000
Έσοδα από περιουσιακά στοιχεία γενικού κλάδου και κλάδου ζωής μη συνδεδεμένων με επενδύσεις	113	1.013	104	694
Καθαρά κέρδη από διάθεση και μεταβολή στην εύλογη αξία χρηματοοικονομικών στοιχείων γενικού κλάδου και κλάδου ζωής μη συνδεδεμένων με επενδύσεις	2.592	2.448	366	768
Δαπάνες προσωπικού	(3.611)	(4.721)	(3.027)	(4.108)
Άλλα λειτουργικά έξοδα	(2.400)	(1.933)	(2.030)	(1.803)

Συγκρότημα Τράπεζας Κύπρου

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

8. Λοιπά έσοδα

	2007	2006
	£000	£000
Μερίσματα από επενδύσεις σε μετοχές	2.704	999
Κέρδη από διάθεση αποθεμάτων ακινήτων προς πώληση	7.980	4.302
Κέρδη από διάθεση ακινήτων και εξοπλισμού και διαγραφές άυλων περιουσιακών στοιχείων	125	315
Ενοίκια από επενδύσεις σε ακίνητα	186	512
Κέρδη από μεταβολή στην εύλογη αξία επενδύσεων σε ακίνητα	3.628	412
Υπέρβαση μεριδίου του Συγκροτήματος στην καθαρή εύλογη αξία των αποκτηθέντων καθαρών περιουσιακών στοιχείων θυγατρικής εταιρίας πάνω από το κόστος (Σημ. 45)	1.943	-
Λοιπά έσοδα	2.381	2.179
	18.947	8.719

9. Δαπάνες προσωπικού

	2007	2006
	£000	£000
Μισθοί	134.826	115.081
Εισφορές εργοδότη	22.603	18.283
Επιβάρυνση για ωφελήματα αφυπηρέτησης	13.393	20.254
Κόστος παροχών που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών, διακανονιζόμενες με μετοχές (Σημ. 28)	2.183	2.265
	173.005	155.883

Ο αριθμός απασχολούμενου προσωπικού του Συγκροτήματος στις 31 Δεκεμβρίου 2007 ήταν 6.909 (2006: 6.192).

Επιβάρυνση για ωφελήματα αφυπηρέτησης

	2007	2006
	£000	£000
Προγράμματα καθορισμένων παροχών	10.553	17.245
Προγράμματα καθορισμένων εισφορών	989	775
Προγράμματα πρόωρης αφυπηρέτησης	1.851	2.234
	13.393	20.254

Συγκρότημα Τράπεζας Κύπρου

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

9. Δαπάνες προσωπικού (συνέχεια)

Επιβάρυνση για ωφελήματα αφυπηρέτησης (συνέχεια)

Το Συγκρότημα λειτουργεί αριθμό προγραμμάτων για παροχή ωφελημάτων αφυπηρέτησης για σχεδόν όλο το προσωπικό του. Τα πλείστα προγράμματα είναι χρηματοδοτούμενα.

Κύπρος

Το βασικό πρόγραμμα για το μόνιμο προσωπικό του Συγκροτήματος στην Κύπρο καλύπτει το 45,5% του συνόλου του προσωπικού του Συγκροτήματος και είναι πρόγραμμα καθορισμένων παροχών. Το πρόγραμμα αυτό προβλέπει για την καταβολή εφάπαξ φιλοδωρήματος κατά την αφυπηρέτηση ή το θάνατο πριν την αφυπηρέτηση, μέχρι 78 μέσους μηνιαίους μισθούς πριν την αφυπηρέτηση ανάλογα με την περίοδο υπηρεσίας. Μικρός αριθμός μελών του προσωπικού που δεν συμμετέχουν στο βασικό πρόγραμμα, είναι μέλη άλλου προγράμματος το οποίο είναι κλειστό για νέα μέλη και μπορούν να λαμβάνουν μέρος ή ολόκληρο το ωφέλημα αφυπηρέτησής τους με την καταβολή σύνταξης δια βίου. Η διαχείριση των προγραμμάτων γίνεται από Διαχειριστικές Επιτροπές που απαρτίζονται τόσο από αντιπροσώπους των εργοδοτούμενων όσο και από αντιπροσώπους του εργοδότη.

Η παρούσα αξία των υποχρεώσεων καθορισμένων παροχών για τα βασικά προγράμματα υπολογίζεται ετησίως με την αναλογιστική μέθοδο Προβλεβμένης Πιστωτικής Μονάδας (Projected Unit Credit method) από ανεξάρτητους αναλογιστές. Οι κύριες αναλογιστικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν κατά τις αναλογιστικές εκτιμήσεις παρουσιάζονται πιο κάτω:

	2007	2006
Προεξοφλητικός συντελεστής	5,25%	4,75%
Ποσοστό μακροπρόθεσμης απόδοσης των επενδύσεων των προγραμμάτων	7,29%	6,00%
Ρυθμός αύξησης μισθών	6,50%	6,50%

Ελλάδα

Το προσωπικό του Συγκροτήματος στην Ελλάδα (43,5% του συνόλου του προσωπικού του Συγκροτήματος) καλύπτεται από δύο προγράμματα καθορισμένων παροχών και ένα πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών.

Για όλο το προσωπικό υπάρχει πρόγραμμα αποζημίωσης σε περίπτωση απόλυσης ή εφάπαξ καταβολής αποζημίωσης κατά την κανονική αφυπηρέτηση, με συντελεστές που καθορίζει η Ελληνική εργατική νομοθεσία και είναι πρόγραμμα καθορισμένων παροχών. Όλα τα οφέλη που πληρώνονται για αποζημιώσεις αφυπηρέτησης που προβλέπονται από τη νομοθεσία είναι πληρωτέα από τα περιουσιακά στοιχεία της Εταιρίας αφού αυτά τα προγράμματα δεν είναι χρηματοδοτούμενα.

Επιπρόσθετα, αριθμός εργαζομένων που εργοδοτήθηκαν μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2002 (15,4% του συνόλου του προσωπικού του Συγκροτήματος) συμμετέχει σε ένα πρόγραμμα καθορισμένων παροχών που προβλέπει την εφάπαξ καταβολή φιλοδωρήματος κατά την αφυπηρέτηση μέχρι περίπου 50 μηνιαίους μισθούς ανάλογα με την περίοδο υπηρεσίας.

Συγκρότημα Τράπεζας Κύπρου

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

9. Δαπάνες προσωπικού (συνέχεια)

Επιβάρυνση για ωφελήματα αφυπηρέτησης (συνέχεια)

Ελλάδα (συνέχεια)

Η παρούσα αξία των υποχρεώσεων καθορισμένων παροχών για τα δύο προγράμματα καθορισμένων παροχών στην Ελλάδα υπολογίζεται ετησίως με την αναλογιστική μέθοδο Προβλεβλημένης Πιστωτικής Μονάδας (Projected Unit Credit method) από ανεξάρτητους αναλογιστές. Οι κύριες αναλογιστικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν κατά τις αναλογιστικές εκτιμήσεις παρουσιάζονται πιο κάτω:

	2007	2006
Προεξοφλητικός συντελεστής	5,25%	4,06%
Ποσοστό μακροπρόθεσμης απόδοσης των επενδύσεων των προγραμμάτων	6,20%	4,06%
Ρυθμός αύξησης μισθών	5,00%	5,00%

Το τρίτο πρόγραμμα, αφορά εργαζόμενους που προσελήφθησαν μετά την 31 Δεκεμβρίου 2002 και είναι πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών.

Ηνωμένο Βασίλειο

Το προσωπικό του Συγκροτήματος στο Ηνωμένο Βασίλειο (3,1% του συνόλου του προσωπικού του Συγκροτήματος) καλύπτεται από ένα πρόγραμμα καθορισμένων παροχών και ένα πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών.

Αριθμός εργαζομένων που εργοδοτήθηκαν μέχρι τις 31 Μαρτίου 2003 (1,8% του συνόλου του προσωπικού του Συγκροτήματος) συμμετέχει σε ένα πρόγραμμα καθορισμένων παροχών που προβλέπει την καταβολή δια βίου σύνταξης, το ύψος της οποίας βασίζεται στον τελικό μισθό του εργαζόμενου πριν την αφυπηρέτηση και τα χρόνια υπηρεσίας.

Η παρούσα αξία των υποχρεώσεων καθορισμένων παροχών για το πρόγραμμα καθορισμένων παροχών στο Ηνωμένο Βασίλειο υπολογίζεται ετησίως, με την αναλογιστική μέθοδο Προβλεβλημένης Πιστωτικής Μονάδας (Projected Unit Credit method) από ανεξάρτητους αναλογιστές. Οι κύριες αναλογιστικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν κατά την αναλογιστική εκτίμηση παρουσιάζονται πιο κάτω:

	2007	2006
Προεξοφλητικός συντελεστής	5,75%	4,90%
Ποσοστό μακροπρόθεσμης απόδοσης των επενδύσεων του προγράμματος	7,60%	7,40%
Ρυθμός αύξησης μισθών	5,00%	5,00%

Το δεύτερο πρόγραμμα αφορά εργαζόμενους που προσελήφθησαν μετά τις 31 Μαρτίου 2003 και είναι πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών.

Συγκρότημα Τράπεζας Κύπρου

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

9. Δαπάνες προσωπικού (συνέχεια)

Επιβάρυνση για ωφελήματα αφυπηρέτησης (συνέχεια)

Άλλες χώρες

Οι όροι των προγραμμάτων παροχών ωφελημάτων αφυπηρέτησης για το προσωπικό σε άλλες χώρες αντικατοπτρίζουν τις οικονομικές συνθήκες που επικρατούν στις χώρες αυτές.

Ανάλυση των αποτελεσμάτων των αναλογιστικών εκτιμήσεων για τα προγράμματα καθορισμένων παροχών του Συγκροτήματος

Τα ποσά που έχουν αναγνωριστεί στον ισολογισμό παρουσιάζονται πιο κάτω:

	2007	2006
	€000	€000
Καθαρή παρούσα αξία των υποχρεώσεων χρηματοδοτούμενων προγραμμάτων	290.236	298.530
Εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων των προγραμμάτων	(411.158)	(345.871)
	(120.922)	(47.341)
Καθαρή παρούσα αξία των υποχρεώσεων μη χρηματοδοτούμενων προγραμμάτων	3.169	2.424
Μη αναγνωρισμένο κόστος προϋπηρεσίας	(620)	-
Μη αναγνωρισμένα αναλογιστικά κέρδη	116.646	48.158
Ποσό που δεν έχει αναγνωριστεί ως περιουσιακό στοιχείο λόγω του ανώτατου ορίου αναγνώρισης	3.890	-
Καθαρή υποχρέωση προγραμμάτων αφυπηρέτησης που αναγνωρίστηκε στον ισολογισμό	2.163	3.241
Ποσά που αναγνωρίστηκαν στον ισολογισμό		
Υποχρεώσεις (Σημ. 26)	3.559	3.241
Περιουσιακά στοιχεία (Σημ. 22)	(1.396)	-
	2.163	3.241

Συγκρότημα Τράπεζας Κύπρου

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

9. Δαπάνες προσωπικού (συνέχεια)

Επιβάρυνση για ωφελήματα αφυπηρέτησης (συνέχεια)

Ανάλυση των αποτελεσμάτων των αναλογιστικών εκτιμήσεων για τα προγράμματα καθορισμένων παροχών του Συγκροτήματος (συνέχεια)

Η κίνηση στην καθαρή παρούσα αξία των υποχρεώσεων των προγραμμάτων παρουσιάζεται πιο κάτω:

	2007	2006
	£000	£000
1 Ιανουαρίου	300.954	264.696
Κόστος τρέχουσας υπηρεσίας	15.613	14.285
Τόκος επί των υποχρεώσεων	14.410	13.291
Αναλογιστικά (κέρδη)/ζημιές	(28.201)	14.240
Κόστος προϋπηρεσίας	667	-
Παροχές που καταβλήθηκαν από τα προγράμματα	(7.771)	(6.926)
Παροχές που καταβλήθηκαν απευθείας από το Συγκρότημα	(189)	-
Εισφορές από τους συμμετέχοντες στα προγράμματα	206	170
Τερματισμός υπηρεσίας	137	-
Συναλλαγματικές διαφορές από προγράμματα εξωτερικού	(2.421)	1.198
31 Δεκεμβρίου	293.405	300.954

Η κίνηση στην εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων των προγραμμάτων παρουσιάζεται πιο κάτω:

	2007	2006
	£000	£000
1 Ιανουαρίου	345.871	193.628
Αναμενόμενη απόδοση περιουσιακών στοιχείων	20.634	11.856
Αναλογιστικά κέρδη	42.946	128.698
Εισφορές εργοδότη	11.397	17.516
Εισφορές από τους συμμετέχοντες στα προγράμματα	206	170
Παροχές που καταβλήθηκαν από τα προγράμματα	(7.771)	(6.926)
Συναλλαγματικές διαφορές από προγράμματα εξωτερικού	(2.125)	929
31 Δεκεμβρίου	411.158	345.871

Η πραγματική απόδοση στα περιουσιακά στοιχεία των προγραμμάτων για το έτος 2007 ήταν £63.580 χιλ. (2006: £140.554 χιλ.).

Συγκρότημα Τράπεζας Κύπρου

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

9. Δαπάνες προσωπικού (συνέχεια)

Επιβάρυνση για ωφελήματα αφυπηρέτησης (συνέχεια)

Ανάλυση των αποτελεσμάτων των αναλογιστικών εκτιμήσεων για τα προγράμματα καθορισμένων παροχών του Συγκροτήματος (συνέχεια)

Οι κύριες κατηγορίες των περιουσιακών στοιχείων των προγραμμάτων σε ποσοστό του συνόλου των περιουσιακών τους στοιχείων είναι:

	2007	2006
Μετοχές	75%	73%
Ομόλογα	17%	17%
Τοποθετήσεις σε τράπεζες	6%	8%
Άλλα περιουσιακά στοιχεία	2%	2%
	100%	100%

Τα περιουσιακά στοιχεία των χρηματοδοτούμενων προγραμμάτων περιλαμβάνουν τίτλους της Εταιρίας, η εύλογη αξία των οποίων είναι:

	2007	2006
	£000	£000
Μετοχές	282.349	226.962
Ομόλογα	23.422	12.822
	305.771	239.784

Το έξοδο που αναγνωρίστηκε στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων για προγράμματα καθορισμένων παροχών έχει ως ακολούθως:

	2007	2006
	£000	£000
Κόστος τρέχουσας υπηρεσίας	15.613	14.285
Τόκος επί των υποχρεώσεων	14.410	13.291
Αναμενόμενη απόδοση των περιουσιακών στοιχείων	(20.634)	(11.856)
Απόσβεση αναλογιστικού (κέρδους)/ζημιάς	(2.914)	1.525
Απόσβεση του κόστους προϋπηρεσίας	51	-
Επίδραση από τερματισμούς υπηρεσίας	137	-
Επίδραση του περιορισμού αναγνώρισης του περιουσιακού στοιχείου	3.890	-
	10.553	17.245

Συγκρότημα Τράπεζας Κύπρου

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

9. Δαπάνες προσωπικού (συνέχεια)

Επιβάρυνση για ωφελήματα αφυπηρέτησης (συνέχεια)

Ανάλυση των αποτελεσμάτων των αναλογιστικών εκτιμήσεων για τα προγράμματα καθορισμένων παροχών του Συγκροτήματος (συνέχεια)

Οι εμπειρικές προσαρμογές και οι επιδράσεις τους στην καθαρή παρούσα αξία των υποχρεώσεων και στην εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων των προγραμμάτων είναι:

	2007	2006	2005
	£000	£000	£000
Καθαρή παρούσα αξία των υποχρεώσεων των προγραμμάτων	(293.405)	(300.954)	(264.696)
Εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων των προγραμμάτων	411.158	345.871	193.628
Πλεόνασμα/(έλλειμμα)	117.753	44.917	(71.068)

Εμπειρικές προσαρμογές στις υποχρεώσεις των προγραμμάτων	(2.075)	(4.348)	2.116
Εμπειρικές προσαρμογές στα περιουσιακά στοιχεία των προγραμμάτων	42.946	128.698	42.375

Κύριες αναλογιστικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν στις αναλογιστικές εκτιμήσεις

Το προεξοφλητικό επιτόκιο που χρησιμοποιήθηκε στις αναλογιστικές εκτιμήσεις απεικονίζει το ποσοστό κατά το οποίο οι υποχρεώσεις θα μπορούσαν να διακανονιστούν και καθορίζεται σύμφωνα με τις αγοραίες αποδόσεις κατά την ημερομηνία του ισολογισμού σε υψηλής ποιότητας εταιρικά ομόλογα με αντίστοιχο νόμισμα και όρους. Για τα προγράμματα του Συγκροτήματος στην Ευρωζώνη (Κύπρος και Ελλάδα) που αποτελούν το 91% των υποχρεώσεων καθορισμένων παροχών, το Συγκρότημα λαμβάνει υπόψη το διεθνή δείκτη iBoxx Euro Corporates AA10+ Bond Index και για το Ηνωμένο Βασίλειο, το δείκτη iBoxx Sterling Corporates AA 15+ Bond Index.

Για να αναπτύξει τις παραδοχές για το αναμενόμενο ποσοστό απόδοσης στα περιουσιακά στοιχεία των προγραμμάτων, το Συγκρότημα, σε συνεννόηση με τους συμβούλους του, χρησιμοποιεί παραδοχές που αφορούν μελλοντικά γεγονότα για κάθε κατηγορία περιουσιακών στοιχείων και οι οποίες αντικατοπτρίζουν τις συνθήκες της αγοράς και μελλοντικές προβλέψεις κατά την ημερομηνία του ισολογισμού. Το προβλεπόμενο ποσοστό απόδοσης των επενδύσεων και οι σχετικές παραδοχές αναπροσαρμόζονται ετησίως λαμβάνοντας υπόψη αναθεωρημένες προβλέψεις για τις μελλοντικές αποδόσεις της κάθε κατηγορίας περιουσιακών στοιχείων, αλλαγές στη νομοθεσία που δυνατό να επηρεάσουν την επενδυτική στρατηγική, καθώς και μεταβολές στη στρατηγική κατανομή των περιουσιακών στοιχείων.

Δαπάνες για ωφελήματα ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης

Το Συγκρότημα λειτουργεί αριθμό σχεδίων ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης που καλύπτουν σχεδόν όλο το εν ενεργεία προσωπικό του.

Συγκρότημα Τράπεζας Κύπρου

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

10. Μεριδίο στα κέρδη συγγενών εταιριών

	2007	2006
	£000	£000
Interfund Investments Plc:		
- μερίδιο στα κέρδη (Σημ. 46)	2.289	-
- υπέρβαση μεριδίου Συγκροτήματος στην καθαρή εύλογη αξία των καθαρών περιουσιακών στοιχείων που αποκτήθηκαν πάνω από το κόστος (Σημ. 46)	633	-
Cytrustees Investment Public Company Ltd:		
- μερίδιο στα κέρδη	248	-
- υπέρβαση μεριδίου Συγκροτήματος στην καθαρή εύλογη αξία των καθαρών περιουσιακών στοιχείων που αποκτήθηκαν πάνω από το κόστος (Σημ. 45)	2.184	-
	5.354	-

Η Cytrustees Investment Public Company Ltd είναι θυγατρική εταιρία από τον Απρίλη του 2007 (Σημ. 45).

11. Κέρδη πριν τη φορολογία

Τα κέρδη πριν τη φορολογία παρουσιάζονται μετά την χρέωση των πιο κάτω:

	2007	2006
	£000	£000
Ενοίκια πληρωτέα για λειτουργικές μισθώσεις γης και κτιρίων	11.121	8.736
Αποσβέσεις ακινήτων και εξοπλισμού	13.743	13.912
Απομείωση ακινήτων και εξοπλισμού	651	-
Αποσβέσεις άυλων περιουσιακών στοιχείων	4.398	4.818
Αμοιβή ελεγκτών	605	453

Όλα τα πιο πάνω ποσά περιλαμβάνονται στα 'Άλλα λειτουργικά έξοδα'.

Συγκρότημα Τράπεζας Κύπρου

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

12. Φορολογία

	2007	2006
	£000	£000
Τρέχουσα φορολογία		
- Κύπρου	27.888	17.062
- εξωτερικού	14.869	14.228
Έκτακτη εισφορά για την άμυνα	137	325
Αναβαλλόμενη φορολογία	8.737	4.918
Αναπροσαρμογή φόρων προηγούμενων ετών	2.123	2.010
Εφάπαξ φορολόγηση αποθεματικών	-	2.874
	53.754	41.417

Η συμφωνία της φορολογίας εισοδήματος με τα κέρδη πριν τη φορολογία με βάση τους ισχύοντες συντελεστές και του εξόδου της φορολογίας παρουσιάζεται πιο κάτω:

	2007	2006
	£000	£000
Κέρδη πριν τη φορολογία	340.842	224.523
Φόρος με τους κανονικούς συντελεστές στην Κύπρο	34.221	22.777
Φορολογική επίδραση:		
- δαπανών που δεν εκπίπτουν	5.346	3.893
- εσόδων που δεν φορολογούνται	(2.620)	(1.379)
- διαφορών στους φορολογικούς συντελεστές μεταξύ Κύπρου και εξωτερικού	14.684	11.242
	51.631	36.533
Αναπροσαρμογή φόρων προηγούμενων ετών	2.123	2.010
Εφάπαξ φορολόγηση αποθεματικών	-	2.874
	53.754	41.417

Ο εταιρικός φόρος στην Κύπρο υπολογίζεται με συντελεστή 10% στο φορολογητέο εισόδημα. Για τις ασφαλιστικές εργασίες κλάδου ζωής καταβάλλεται ελάχιστος φόρος με συντελεστή 1,5% στα μικτά ασφάλιστρα. Η έκτακτη εισφορά για την άμυνα στα εισοδήματα από ενοίκια είναι 3% και στους τόκους από την διεξαγωγή μη συνήθων εργασιών είναι 10%.

Τα κέρδη του Συγκροτήματος από δραστηριότητες στο εξωτερικό φορολογούνται με τους συντελεστές που ισχύουν στις αντίστοιχες χώρες, που κατά το 2007 ήταν: Ελλάδα 25% (2006: 29%), Ηνωμένο Βασίλειο 30% (2006: 30%), Αυστραλία 30% (2006: 30%), Ρουμανία 16% και Ρωσία 24%.

Συγκρότημα Τράπεζας Κύπρου

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

12. Φορολογία (συνέχεια)

Οι φορολογικές ζημιές θυγατρικών εταιριών του Συγκροτήματος στις 31 Δεκεμβρίου 2007 ανέρχονταν σε £6.151 χιλ. (2006: £5.385 χιλ.), από τις οποίες £3.306 χιλ. μπορούν να μεταφερθούν στα επόμενα έτη χωρίς περιορισμό και £2.845 λήγουν εντός πέντε με δέκα ετών. Οι φορολογικές ζημιές στις 31 Δεκεμβρίου 2006 χρησιμοποιήθηκαν μερικώς έναντι των φορολογητέων κερδών του 2007. Αναμένεται ότι οι υπόλοιπες φορολογικές ζημιές θα χρησιμοποιηθούν στα επόμενα έτη, έναντι μελλοντικών φορολογητέων κερδών.

Η εφάπαξ φορολόγηση αποθεματικών το 2006 προέκυψε από τη φορολογία που επιβλήθηκε στα μη φορολογηθέντα και στα ειδικώς φορολογηθέντα αποθεματικά του υποκαταστήματος της Εταιρίας στην Ελλάδα κατά τις 31 Δεκεμβρίου 2005, με συντελεστή 15% μετά από αλλαγή της σχετικής νομοθεσίας. Μετά τη φορολόγησή τους, τα εν λόγω αποθεματικά είναι ελεύθερα προς διανομή χωρίς πρόσθετη φορολογική επιβάρυνση.

Στην περίπτωση διανομής των αδιανέμητων αποθεματικών των υποκαταστημάτων και θυγατρικών εξωτερικού, θα προκύψει πρόσθετη φορολογία περίπου £1,5 εκατ. (2006: £1,2 εκατ.) για την οποία δεν έχει αναγνωριστεί αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση.

Αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση

Το υπόλοιπο της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης αφορά:

	2007	2006
	£000	£000
Διαφορά μεταξύ κεφαλαιουχικών εκπτώσεων και αποσβέσεων	-	231
Επανεκτίμηση ακινήτων	-	(116)
Διαφορετική φορολογική βάση χρηματοδοτικών μισθώσεων	404	1.288
Αχρησιμοποίητες φορολογικές ζημιές μεταφερόμενες στα επόμενα έτη	420	300
Άλλες προσωρινές διαφορές	807	1.017
	1.631	2.720

Αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση

Το υπόλοιπο της αναβαλλόμενης φορολογικής υποχρέωσης αφορά:

	2007	2006
	£000	£000
Διαφορά μεταξύ κεφαλαιουχικών εκπτώσεων και αποσβέσεων	4.810	4.096
Επανεκτίμηση ακινήτων	10.723	6.695
Επανεκτίμηση επενδύσεων	(1.279)	207
Άξια ασφαλιστηρίων συμβολαίων ζωής σε ισχύ	3.991	3.089
Προβλέψεις για απομείωση δανείων και απαιτήσεων	7.538	882
Άλλες προσωρινές διαφορές	814	(198)
	26.597	14.771

Συγκρότημα Τράπεζας Κύπρου

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

13. Βασικά και μειωμένα κέρδη κατά μετοχή

	2007	2006
Κέρδη μετά τη φορολογία που αναλογούν στους μετόχους της Εταιρίας (£ χιλ.)	283.956	183.106
Μεσοσταθμικός αριθμός μετοχών που ήταν εκδομένες κατά τη διάρκεια του έτους, εξαιρουμένων των μετοχών της Εταιρίας που κατέχονται από θυγατρικές και συγγενείς εταιρίες (χιλ.)	558.463	549.188
Βασικά κέρδη κατά μετοχή (σεντ)	50,8	33,3
Μεσοσταθμικός αριθμός μετοχών, αναπροσαρμοσμένος για την άσκηση των δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών, εξαιρουμένων των μετοχών της Εταιρίας που κατέχονται από θυγατρικές και συγγενείς εταιρίες (χιλ.)	558.463	549.971
Μειωμένα κέρδη κατά μετοχή (σεντ)	50,8	33,3

Το Συγκρότημα είχε παραχωρήσει δικαιώματα προαίρεσης αγοράς μετοχών (share options) στα μέλη του προσωπικού του, τα οποία αποτελούσαν δυνητικούς τίτλους μετατρέψιμους σε μετοχές. Τα μειωμένα κέρδη κατά μετοχή υπολογίζονται προσαρμόζοντας το μεσοσταθμικό αριθμό μετοχών που ήταν εκδομένες κατά τη διάρκεια του έτους, με την παραδοχή ότι όλοι οι δυνητικοί τίτλοι μετατρέψιμοι σε μετοχές θα μετατραπούν σε μετοχές από τους κατόχους τους.

Ο μεσοσταθμικός αριθμός μετοχών για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2006 έχει αναπροσαρμοστεί με το χαριστικό στοιχείο (bonus element) των μετοχών που προέκυψαν από το Σχέδιο Επανεπένδυσης Μερισμάτων κατά την πληρωμή των μερισμάτων τον Ιούνιο και το Δεκέμβριο του 2007.

14. Μετρητά, καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες και τοποθετήσεις σε τράπεζες

	2007	2006
	£000	£000
Μετρητά	262.468	79.701
Καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες	513.132	604.648
	775.600	684.349
Τοποθετήσεις σε τράπεζες	3.604.332	2.496.297

Οι καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες περιλαμβάνουν υποχρεωτικές καταθέσεις για σκοπούς ρευστότητας οι οποίες ανέρχονται σε £302.567 χιλ. (2006: £245.799 χιλ.).

Η ανάλυση της πιστοληπτικής διαβάθμισης των καταθέσεων με κεντρικές τράπεζες και των τοποθετήσεων σε τράπεζες από ανεξάρτητους οίκους παρουσιάζεται στην Σημ. 38. Οι τοποθετήσεις σε τράπεζες φέρουν τόκο με βάση το διατραπεζικό επιτόκιο της σχετικής χρονικής περιόδου και νομίσιματος.

Συγκρότημα Τράπεζας Κύπρου

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

15. Επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων

	Επενδύσεις προς εμπορία		Άλλες επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων		Σύνολο	
	2007	2006	2007	2006	2007	2006
	£000	£000	£000	£000	£000	£000
Ομόλογα	159.276	158.334	106.975	65.188	266.251	223.522
Μετοχές	35.577	3.357	1.650	9.713	37.227	13.070
Αμοιβαία κεφάλαια	1.519	-	-	-	1.519	-
	196.372	161.691	108.625	74.901	304.997	236.592
Ομόλογα						
Κυπριακής κυβέρνησης	147.902	149.153	91.133	56.157	239.035	205.310
Άλλων κυβερνήσεων	-	-	1.776	501	1.776	501
Ευρωπαϊκών τραπεζών και άλλων οργανισμών	11.097	8.750	14.066	8.530	25.163	17.280
Κυπριακών τοπικών αρχών	277	279	-	-	277	279
Κυπριακών δημοσίων εταιριών	-	152	-	-	-	152
	159.276	158.334	106.975	65.188	266.251	223.522
Εισηγμένα στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου	147.902	149.305	91.133	56.157	239.035	205.462
Εισηγμένα σε Ευρωπαϊκά χρηματιστήρια	10.893	8.750	15.842	9.031	26.735	17.781
Μη εισηγμένα πιστοποιητικά καταθέσεων και ομόλογα τραπεζών και τοπικών αρχών	481	279	-	-	481	279
	159.276	158.334	106.975	65.188	266.251	223.522
Μετοχές						
Εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου	14.929	3.357	-	-	14.929	3.357
Εισηγμένες σε Ευρωπαϊκά χρηματιστήρια	20.487	-	-	-	20.487	-
Εισηγμένες σε χρηματιστήρια των Η.Π.Α.	157	-	-	-	157	-
Μη εισηγμένες	4	-	1.650	9.713	1.654	9.713
	35.577	3.357	1.650	9.713	37.227	13.070

Στις 9 Φεβρουαρίου 2007, το Συγκρότημα ολοκλήρωσε την πώληση της επένδυσης που κατείχε στην Universal Life Insurance Public Co. Ltd (22% του μετοχικού κεφαλαίου της εν λόγω εταιρίας) για £6,1 εκατ. Η λογιστική αξία της επένδυσης κατά την ημερομηνία της πώλησης και στις 31 Δεκεμβρίου 2006 ανερχόταν σε £6,1 εκατ.

Οι επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων περιλαμβάνουν ομόλογα ύψους £202.238 χιλ. (2006: Μηδέν) που είχαν παραχωρηθεί ως εξασφάλιση σε συμφωνίες επαναγοράς με κεντρικές τράπεζες.

Συγκρότημα Τράπεζας Κύπρου

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

16. Περιουσιακά στοιχεία ασφαλιστικών κλάδων ζωής που αναλογούν στους ασφαλιζόμενους

	2007	2006
	£000	£000
Μετοχές	151.143	140.182
Ομόλογα	75.745	78.936
Ακίνητα	4.628	1.703
Ενυπόθηκα και άλλα δάνεια	2.996	3.466
Τραπεζικές καταθέσεις	74.305	61.838
	308.817	286.125
Άλλα περιουσιακά στοιχεία	1.735	1.032
	310.552	287.157

Όλα τα περιουσιακά στοιχεία που αναλογούν στους ασφαλιζόμενους επιμετρώνται στην εύλογη αξία και αντιστοιχούν στις καθαρές υποχρεώσεις των ασφαλιστηρίων συμβολαίων του κλάδου ζωής.

17. Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες

	2007	2006
	£000	£000
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	10.383.496	7.940.920
Απαιτήσεις ενοικιαγοράς και χρηματοδοτικών μισθώσεων (Σημ. 18)	1.029.305	911.438
Σύνολο δανείων και απαιτήσεων από πελάτες	11.412.801	8.852.358
Προβλέψεις για απομείωση δανείων και απαιτήσεων (Σημ.38)	(338.878)	(461.708)
	11.073.923	8.390.650

Περισσότερες αναλύσεις και πληροφορίες αναφορικά με τον πιστωτικό κίνδυνο καθώς και ανάλυση των προβλέψεων για απομείωση δανείων και απαιτήσεων από πελάτες παρατίθενται στη Σημείωση 38.

Συγκρότημα Τράπεζας Κύπρου

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

18. Απαιτήσεις ενοικιαγοράς και χρηματοδοτικών μισθώσεων

	2007	2006
	£000	£000
Μικτή επένδυση σε συμβόλαια ενοικιαγοράς και χρηματοδοτικών μισθώσεων	1.408.658	1.184.389
Μη δεδουλευμένα χρηματοοικονομικά έσοδα	(379.353)	(272.951)
Παρούσα αξία συμβολαίων ενοικιαγοράς και χρηματοδοτικών μισθώσεων	1.029.305	911.438
<i>Αποπληρωτέα</i>		
Εντός ενός έτους	254.297	263.258
Μεταξύ ενός και πέντε ετών	516.037	546.382
Πέραν των πέντε ετών	638.324	374.749
Μικτή επένδυση σε συμβόλαια ενοικιαγοράς και χρηματοδοτικών μισθώσεων	1.408.658	1.184.389
<i>Αποπληρωτέα</i>		
Εντός ενός έτους	206.075	216.803
Μεταξύ ενός και πέντε ετών	389.010	410.246
Πέραν των πέντε ετών	434.220	284.389
Παρούσα αξία συμβολαίων ενοικιαγοράς και χρηματοδοτικών μισθώσεων	1.029.305	911.438
<i>Ανάλυση ανά γεωγραφικό τομέα</i>		
Κύπρος	234.569	218.763
Ελλάδα	1.160.496	965.626
Ρουμανία	13.593	-
Μικτή επένδυση σε συμβόλαια ενοικιαγοράς και χρηματοδοτικών μισθώσεων	1.408.658	1.184.389

Στα συμβόλαια ενοικιαγοράς, ο ενοικιαγοραστής: (α) πληρώνει το δικαίωμα αγοράς που καθορίζεται από τη σύμβαση στο τέλος της περιόδου μίσθωσης με αντάλλαγμα το δικαίωμα αγοράς περιουσιακών στοιχείων, (β) πληρώνει μηνιαία μισθώματα συμπεριλαμβανομένων και δικαιωμάτων ενοικιαγοράς σε όλα τα οφειλόμενα ποσά και (γ) ευθύνεται για οποιαδήποτε απώλεια ή ζημιά των περιουσιακών στοιχείων.

Στα συμβόλαια χρηματοδοτικών μισθώσεων το αντικείμενο ανήκει στο Συγκρότημα και μισθώνεται για καθορισμένη περίοδο. Ο μισθωτής: (α) πληρώνει καθόλη τη διάρκεια της μίσθωσης ενοίκιο και οποιαδήποτε άλλα ποσά καθίστανται πληρωτέα βάσει των όρων του συμβολαίου, (β) υποχρεούται να διατηρεί το περιουσιακό στοιχείο σε καλή κατάσταση και να αποζημιώνει το Συγκρότημα για οποιαδήποτε ζημιά ή βλάβη και (γ) υποχρεούται με τη λήξη του συμβολαίου είτε να παραδώσει το περιουσιακό στοιχείο στο Συγκρότημα είτε να εξακολουθήσει να έχει το δικαίωμα χρήσης έναντι ενός ελάχιστου ετήσιου ποσού.

Συγκρότημα Τράπεζας Κύπρου

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

19. Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση και κρατούμενες μέχρι τη λήξη

	Διαθέσιμες προς πώληση		Κρατούμενες μέχρι τη λήξη		Σύνολο	
	2007	2006	2007	2006	2007	2006
	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Κρατικά αξιόγραφα	-	41.563	-	-	-	41.563
Ομόλογα	1.958.470	2.029.509	73.421	2.594	2.031.891	2.032.103
Μετοχές	45.039	37.022	-	-	45.039	37.022
	2.003.509	2.108.094	73.421	2.594	2.076.930	2.110.688
Κρατικά αξιόγραφα						
Κυπριακής κυβέρνησης	-	41.563	-	-	-	41.563
Ομόλογα						
Κυπριακής κυβέρνησης	256.213	295.428	1.421	-	257.634	295.428
Άλλων κυβερνήσεων	504.398	462.612	-	-	504.398	462.612
Τοπικών αρχών	771	942	637	-	1.408	942
Τραπεζών και άλλων οργανισμών	1.196.181	1.269.465	71.213	2.594	1.267.394	1.272.059
Κυπριακών δημοσίων εταιριών	907	1.062	150	-	1.057	1.062
	1.958.470	2.029.509	73.421	2.594	2.031.891	2.032.103
Εισηγμένα στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου	257.120	296.490	1.571	-	258.691	296.490
Εισηγμένα σε χρηματιστήρια στην Ευρώπη ή στις Η.Π.Α./Καναδά	1.700.281	1.731.776	71.213	2.594	1.771.494	1.734.370
Μη εισηγμένα πιστοποιητικά καταθέσεων και ομόλογα τραπεζών και τοπικών αρχών	1.069	1.243	637	-	1.706	1.243
	1.958.470	2.029.509	73.421	2.594	2.031.891	2.032.103
<i>Γεωγραφική κατανομή με βάση την έδρα του εκδότη</i>						
Κύπρος	258.189	297.733	2.208	-	260.397	297.733
Ελλάδα	292.848	228.395	-	-	292.848	228.395
Ηνωμένο Βασίλειο και Ιρλανδία	274.765	262.891	2.017	2.124	276.782	265.015
Γαλλία	182.570	203.036	-	-	182.570	203.036
Γερμανία	118.574	168.000	239	263	118.813	168.263
Άλλες Ευρωπαϊκές χώρες	343.894	410.907	55.236	207	399.130	411.114
Η.Π.Α. και Καναδάς	345.627	319.901	-	-	345.627	319.901
Αυστραλία	88.836	116.834	-	-	88.836	116.834
Άλλες χώρες	7.939	8.774	13.721	-	21.660	8.774
Υπερεθνικοί οργανισμοί	45.228	13.038	-	-	45.228	13.038
	1.958.470	2.029.509	73.421	2.594	2.031.891	2.032.103
Μετοχές						
Εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου	42.964	35.710	-	-	42.964	35.710
Εισηγμένες σε Ευρωπαϊκά χρηματιστήρια	1.116	915	-	-	1.116	915
Μη εισηγμένες	959	397	-	-	959	397
	45.039	37.022	-	-	45.039	37.022

Συγκρότημα Τράπεζας Κύπρου

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

19. Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση και κρατούμενες μέχρι τη λήξη (συνέχεια)

Κρατικά αξιόγραφα και ομόλογα

Η κίνηση στις επενδύσεις σε κρατικά αξιόγραφα και ομόλογα παρουσιάζεται πιο κάτω:

	Κρατικά αξιόγραφα	Ομόλογα	
	Διαθέσιμα προς πώληση	Διαθέσιμα προς πώληση	Κρατούμενα μέχρι τη λήξη
2007	£000	£000	£000
1 Ιανουαρίου	41.563	2.029.509	2.594
Εξαγορά θυγατρικής εταιρίας	-	-	2.827
Συναλλαγματικές διαφορές	-	(59.624)	(5.128)
Αγορές	-	675.283	71.638
Πωλήσεις	-	(334.931)	-
Αποπληρωμές	(41.563)	(331.230)	(1.040)
Ζημιές από μεταβολές στην εύλογη αξία	-	(18.950)	-
Απόσβεση διαφοράς υπέρ το άρτιο/προεξόφλησης	-	(1.587)	2.530
31 Δεκεμβρίου	-	1.958.470	73.421

2006			
1 Ιανουαρίου	63.940	1.860.419	2.573
Συναλλαγματικές διαφορές	-	(40.870)	48
Αγορές	94.278	985.340	-
Πωλήσεις	-	(539.842)	-
Αποπληρωμές	(117.410)	(209.263)	-
Ζημιές από μεταβολές στην εύλογη αξία	(175)	(22.251)	-
Απόσβεση διαφοράς υπέρ το άρτιο/προεξόφλησης	930	(4.024)	(27)
31 Δεκεμβρίου	41.563	2.029.509	2.594

Τα ομόλογα διαθέσιμα προς πώληση περιλαμβάνουν ομόλογα ύψους £68.500 χιλ. (2006: Μηδέν) που κρίθηκαν σε ατομική βάση ως απομειωμένα. Ποσό ύψους £5.048 χιλ. (2006: Μηδέν) σε σχέση με αυτά τα ομόλογα μεταφέρθηκε από το αποθεματικό επανεκτίμησης στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων (Σημ. 6).

Οι ζημιές από μεταβολές στην εύλογη αξία για το 2007 περιλαμβάνουν ποσό ύψους £2.194 χιλ. (2006: ζημιές £10.040 χιλ.) το οποίο αφορά ομόλογα που είναι αντισταθμισμένα μέσα σε αντισταθμίσεις εύλογης αξίας, και περιλαμβάνονται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων. Η εύλογη αξία των επενδύσεων σε ομόλογα που κρατούνται μέχρι τη λήξη στις 31 Δεκεμβρίου 2007 ήταν £69.997 χιλ. (2006: £2.568 χιλ.).

Συγκρότημα Τράπεζας Κύπρου

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

19. Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση και κρατούμενες μέχρι τη λήξη (συνέχεια)

Κρατικά αξιόγραφα και ομόλογα (συνέχεια)

Τα ομόλογα διαθέσιμα προς πώληση περιλαμβάνουν ομόλογα ύψους £107.167 χιλ. (2006: Μηδέν) που παραχωρήθηκαν ως εξασφάλιση σε συμφωνίες επαναγοράς με τράπεζες.

Μετοχές διαθέσιμες προς πώληση

Η κίνηση για το έτος παρουσιάζεται πιο κάτω:

	2007	2006
	£000	£000
1 Ιανουαρίου	37.022	18.329
Εξαγορά θυγατρικής εταιρίας	77	-
Αναστροφή επανεκτίμησης επένδυσης λόγω μετατροπής της σε συγγενή εταιρία	(43)	-
Συναλλαγματικές διαφορές	(4)	2
Αγορές	4.042	793
Πωλήσεις	(6.602)	(5.443)
Κέρδη από μεταβολές στην εύλογη αξία	10.547	23.341
31 Δεκεμβρίου	45.039	37.022

Συγκρότημα Τράπεζας Κύπρου

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

20. Ακίνητα και εξοπλισμός

	Ακίνητα	Εξοπλισμός	Σύνολο
2007	£000	£000	£000
Λογιστική αξία 1 Ιανουαρίου	133.262	20.551	153.813
Συναλλαγματικές διαφορές	274	(218)	56
Προσθήκες	13.578	7.308	20.886
Επανεκτίμηση για το έτος	28.131	-	28.131
Απομείωση	(651)	-	(651)
Πωλήσεις και διαγραφές	(1.190)	(212)	(1.402)
Αποσβέσεις έτους	(6.716)	(7.027)	(13.743)
Λογιστική αξία 31 Δεκεμβρίου	166.688	20.402	187.090

1 Ιανουαρίου 2007			
Κόστος ή εκτιμημένη αξία	171.719	80.602	252.321
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	(38.457)	(60.051)	(98.508)
Λογιστική αξία	133.262	20.551	153.813

31 Δεκεμβρίου 2007			
Κόστος ή εκτιμημένη αξία	207.595	85.860	293.455
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	(40.907)	(65.458)	(106.365)
Λογιστική αξία	166.688	20.402	187.090

Συγκρότημα Τράπεζας Κύπρου

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

20. Ακίνητα και εξοπλισμός (συνέχεια)

	Ακίνητα	Εξοπλισμός	Σύνολο
2006	<i>£000</i>	<i>£000</i>	<i>£000</i>
Λογιστική αξία 1 Ιανουαρίου	137.901	21.763	159.664
Συναλλαγματικές διαφορές	499	117	616
Προσθήκες	3.897	6.005	9.902
Πωλήσεις και διαγραφές	(1.996)	(205)	(2.201)
Μεταφορά στις επενδύσεις σε ακίνητα	(256)	-	(256)
Αποσβέσεις έτους	(6.783)	(7.129)	(13.912)
Λογιστική αξία 31 Δεκεμβρίου	133.262	20.551	153.813
1 Ιανουαρίου 2006			
Κόστος ή εκτιμημένη αξία	169.464	75.513	244.977
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	(31.563)	(53.750)	(85.313)
Λογιστική αξία	137.901	21.763	159.664
31 Δεκεμβρίου 2006			
Κόστος ή εκτιμημένη αξία	171.719	80.602	252.321
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	(38.457)	(60.051)	(98.508)
Λογιστική αξία	133.262	20.551	153.813

Η λογιστική αξία των ακινήτων του Συγκροτήματος αποτελείται από:

	2007	2006
	<i>£000</i>	<i>£000</i>
Ιδιότητα	153.864	119.728
Δαπάνες βελτίωσης και μετατροπών σε μισθωμένα ακίνητα	12.824	13.534
	166.688	133.262

Τα ακίνητα περιλαμβάνουν γη αξίας £61.181 χιλ. (2006: £48.921 χιλ.) για την οποία δεν υπολογίζονται αποσβέσεις. Τα ιδιότητα ακίνητα του Συγκροτήματος επανεκτιμήθηκαν στις 30 Ιουνίου 2007 από ανεξάρτητους προσοντούχους εκτιμητές με βάση την τρέχουσα αγοραία αξία τους, χρησιμοποιώντας τρέχουσες τιμές και πρόσφατες συναλλαγές της αγοράς. Το συνολικό πλεόνασμα από επανεκτίμηση στις 31 Δεκεμβρίου 2007 ανήλθε σε £69.682 χιλ. (2006: £41.908 χιλ.) και περιλαμβάνεται στα αποθεματικά επανεκτίμησης.

Η λογιστική αξία των ιδιότητα ακινήτων με βάση το κόστος μείον συσσωρευμένες αποσβέσεις στις 31 Δεκεμβρίου 2007 θα ήταν £84.440 χιλ. (2006: £79.060 χιλ.).

Δεν υπήρχαν εμπράγματα βάρη υπέρ τρίτων επί των ακινήτων και εξοπλισμού του Συγκροτήματος στις 31 Δεκεμβρίου 2007 και 2006.

Συγκρότημα Τράπεζας Κύπρου

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

21. Άυλα περιουσιακά στοιχεία

	Λογισμικά προγράμματα	Δικαιώματα χρήσης	Εξαγορά ασφαλιστικού χαρτοφυλακίου	Ασφαλιστικές εργασίες κλάδου ζωής σε ισχύ	Υπεραξία στην ενοποίηση θυγατρικής εταιρίας	Σύνολο
2007	£000	£000	£000	£000	£000	£000
Λογιστική αξία 1 Ιανουαρίου	7.323	2.076	180	30.889	705	41.173
Συναλλαγματικές διαφορές	(10)	-	-	-	-	(10)
Προσθήκες	4.466	-	-	-	-	4.466
Πωλήσεις και διαγραφές	(16)	-	-	-	-	(16)
Αύξηση στην αξία των ασφαλιστηρίων συμβολαίων κλάδου ζωής σε ισχύ	-	-	-	6.852	-	6.852
Αποσβέσεις έτους	(3.858)	(360)	(180)	-	-	(4.398)
Λογιστική αξία 31 Δεκεμβρίου	7.905	1.716	-	37.741	705	48.067

1 Ιανουαρίου 2007						
Κόστος	48.392	3.607	540	30.889	705	84.133
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	(41.069)	(1.531)	(360)	-	-	(42.960)
Λογιστική αξία	7.323	2.076	180	30.889	705	41.173

31 Δεκεμβρίου 2007						
Κόστος	52.669	3.607	540	37.741	705	95.262
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	(44.764)	(1.891)	(540)	-	-	(47.195)
Λογιστική αξία	7.905	1.716	-	37.741	705	48.067

Η υπεραξία στην ενοποίηση θυγατρικής εταιρίας προέκυψε από την εξαγορά της χρηματιστηριακής εταιρίας Κύπρου ΑΧΕΠΕΥ το 2001.

Συγκρότημα Τράπεζας Κύπρου

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

21. Άυλα περιουσιακά στοιχεία (συνέχεια)

	Λογισμικά προγράμματα	Δικαιώματα χρήσης	Εξαγορά ασφαλιστικού χαρτοφυλακίου	Ασφαλιστικές εργασίες κλάδου ζωής σε ισχύ	Υπεραξία στην ενοποίηση θυγατρικής εταιρείας	Σύνολο
2006	£000	£000	£000	£000	£000	£000
Λογιστική αξία 1 Ιανουαρίου	7.426	2.436	360	26.333	705	37.260
Συναλλαγματικές διαφορές	3	-	-	-	-	3
Προσθήκες	4.172	-	-	-	-	4.172
Αύξηση στην αξία των ασφαλιστηρίων συμβολαίων κλάδου ζωής σε ισχύ	-	-	-	4.556	-	4.556
Αποσβέσεις έτους	(4.278)	(360)	(180)	-	-	(4.818)
Λογιστική αξία 31 Δεκεμβρίου	7.323	2.076	180	30.889	705	41.173

1 Ιανουαρίου 2006						
Κόστος	44.125	3.607	540	26.333	705	75.310
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	(36.699)	(1.171)	(180)	-	-	(38.050)
Λογιστική αξία	7.426	2.436	360	26.333	705	37.260

31 Δεκεμβρίου 2006						
Κόστος	48.392	3.607	540	30.889	705	84.133
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	(41.069)	(1.531)	(360)	-	-	(42.960)
Λογιστική αξία	7.323	2.076	180	30.889	705	41.173

Η αναλογιστική εκτίμηση της αξίας των ασφαλιστηρίων συμβολαίων κλάδου ζωής σε ισχύ βασίζεται σε παραδοχές για τη θνησιμότητα, τις εξαγορές συμβολαίων, τα έξοδα διαχείρισης και πωλήσεων και την απόδοση των επενδύσεων. Οι βασικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν κατά την αναλογιστική εκτίμηση της αξίας των συμβολαίων σε ισχύ είναι:

	2007	2006
Επιτόκιο προεξόφλησης (μετά τη φορολογία)	10,0%	10,0%
Απόδοση επενδύσεων	5,5%	5,5%
Πληθωρισμός εξόδων	5,0%	5,0%

Συγκρότημα Τράπεζας Κύπρου

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

22. Λοιπά περιουσιακά στοιχεία

	2007	2006
	£000	£000
Χρεώστες	24.585	17.087
Αποθέματα ακινήτων προς πώληση	7.548	8.196
Επενδύσεις σε ακίνητα	20.710	22.409
Φόροι επιστρεπτέοι	6.662	1.813
Αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση (Σημ. 12)	1.631	2.720
Εύλογη αξία παραγώγων (Σημ. 34)	32.566	25.081
Περιουσιακά στοιχεία προγραμμάτων αφυπηρέτησης (Σημ. 9)	1.396	-
Μερίδιο αντισταθμιστών στις υποχρεώσεις ασφαλιστηρίων συμβολαίων (Σημ. 24)	25.264	23.016
Δεδουλευμένοι τόκοι	36.805	30.157
Προπληρωμένα έξοδα	2.174	7.076
Αξίες προς είσπραξη και λοιπά περιουσιακά στοιχεία	39.201	33.153
	198.542	170.708

Επενδύσεις σε ακίνητα

Η κίνηση για το έτος στις επενδύσεις σε ακίνητα παρουσιάζεται πιο κάτω:

	2007	2006
	£000	£000
1 Ιανουαρίου	22.409	20.418
Συναλλαγματικές διαφορές	9	15
Μεταφορά από περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται προς πώληση	-	1.071
Μεταφορά από ακίνητα και εξοπλισμό	-	256
Προσθήκες	551	6.244
Πωλήσεις	(5.887)	(6.007)
Κέρδη από μεταβολή στην εύλογη αξία	3.628	412
31 Δεκεμβρίου	20.710	22.409

Συγκρότημα Τράπεζας Κύπρου

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

23. Καταθέσεις πελατών

	2007	2006
	£000	£000
<i>Ανά κατηγορία</i>		
Όψεως	2.134.504	1.658.918
Ταμιευτηρίου	1.036.764	1.030.370
Προθεσμίας ή με προειδοποίηση	11.565.326	9.441.072
	14.736.594	12.130.360
<i>Ανά γεωγραφικό τομέα</i>		
Κύπρος	8.687.141	6.909.668
Ελλάδα	5.149.790	4.421.955
Ηνωμένο Βασίλειο	737.266	661.227
Αυστραλία	151.313	137.510
Ρουμανία και Ρωσία	11.084	-
	14.736.594	12.130.360

Οι καταθέσεις όψεως και ταμιευτηρίου είναι αποπληρωτέες σε πρώτη ζήτηση και η λογιστική τους αξία αντιπροσωπεύει την εύλογη αξία τους.

Η εύλογη αξία των καταθέσεων προθεσμίας ή με προειδοποίηση με κυμαινόμενο επιτόκιο δεν διαφέρει από τη λογιστική τους αξία. Η εύλογη αξία των καταθέσεων με σταθερό επιτόκιο βασίζεται στην παρούσα αξία των μελλοντικών ταμειακών ρών, χρησιμοποιώντας επιτόκια για νέες καταθέσεις με την ίδια εναπομείνουσα περίοδο λήξης και δεν διαφέρει σημαντικά από τη λογιστική τους αξία. Το μεγαλύτερο μέρος των καταθέσεων (86%) λήγουν εντός τριών μηνών από την ημερομηνία του ισολογισμού (Σημ. 40).

Συγκρότημα Τράπεζας Κύπρου

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

24. Υποχρεώσεις ασφαλιστηρίων συμβολαίων

	2007			2006		
	Σύνολο	Μερίδιο αντασφαλιστών	Μερίδιο Συγκροτήματος	Σύνολο	Μερίδιο αντασφαλιστών	Μερίδιο Συγκροτήματος
	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Κλάδος ζωής	316.983	(6.431)	310.552	292.519	(5.363)	287.156
Γενικός κλάδος						
- μη δεδουλευμένα ασφάλιστρα	17.027	(7.393)	9.634	15.374	(6.765)	8.609
- απαιτήσεις που εκκρεμούν	22.168	(11.440)	10.728	20.732	(10.888)	9.844
	356.178	(25.264)	330.914	328.625	(23.016)	305.609

Το μερίδιο αντασφαλιστών συμπεριλαμβάνεται στα 'Λοιπά περιουσιακά στοιχεία' (Σημ. 22).

Υποχρεώσεις κλάδου ζωής

Η κίνηση των υποχρεώσεων για συμβόλαια κλάδου ζωής κατά το έτος παρουσιάζεται πιο κάτω:

	2007			2006		
	Σύνολο	Μερίδιο αντασφαλιστών	Μερίδιο Συγκροτήματος	Σύνολο	Μερίδιο αντασφαλιστών	Μερίδιο Συγκροτήματος
	€000	€000	€000	€000	€000	€000
1 Ιανουαρίου	292.519	(5.363)	287.156	236.412	(4.607)	231.805
Νέα συμβόλαια	4.806	(823)	3.983	3.753	(707)	3.046
Μεταβολή στις υποχρεώσεις για υφιστάμενα συμβόλαια	19.658	(245)	19.413	52.354	(49)	52.305
31 Δεκεμβρίου	316.983	(6.431)	310.552	292.519	(5.363)	287.156

Συγκρότημα Τράπεζας Κύπρου

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

24. Υποχρεώσεις ασφαλιστηρίων συμβολαίων (συνέχεια)

Υποχρεώσεις γενικού κλάδου

Η κίνηση των υποχρεώσεων για συμβόλαια γενικού κλάδου και αντασφαλιστικά περιουσιακά στοιχεία κατά το έτος παρουσιάζεται πιο κάτω:

	Σύνολο	Μερίδιο αντασφαλιστών	Μερίδιο Συγκροτήματος
Προβλέψεις για μη δεδουλευμένα ασφάλιστρα	£000	£000	£000
1 Ιανουαρίου 2006	14.585	(6.279)	8.306
Ασφάλιστρα	31.030	(15.696)	15.334
Δεδουλευμένα ασφάλιστρα	(30.241)	15.210	(15.031)
31 Δεκεμβρίου 2006	15.374	(6.765)	8.609
Ασφάλιστρα	35.201	(17.633)	17.568
Δεδουλευμένα ασφάλιστρα	(33.548)	17.005	(16.543)
31 Δεκεμβρίου 2007	17.027	(7.393)	9.634

Οι προβλέψεις για μη δεδουλευμένα ασφάλιστρα αντιπροσωπεύουν τις υποχρεώσεις για βραχυπρόθεσμα ασφαλιστήρια συμβόλαια για τα οποία οι υποχρεώσεις του Συγκροτήματος δεν είχαν λήξει στο τέλος του έτους.

Συγκρότημα Τράπεζας Κύπρου

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

24. Υποχρεώσεις ασφαλιστηρίων συμβολαίων (συνέχεια)

Υποχρεώσεις γενικού κλάδου (συνέχεια)

	Σύνολο	Μερίδιο αντασφαλιστών	Μερίδιο Συγκροτήματος
Απαιτήσεις και αναπροσαρμογές για ζημιές	£000	£000	£000
Απαιτήσεις που γνωστοποιήθηκαν	19.470	(11.753)	7.717
Απαιτήσεις που έχουν επισυμβεί αλλά δεν έχουν γνωστοποιηθεί	1.241	(617)	624
1 Ιανουαρίου 2006	20.711	(12.370)	8.341
Ποσό που πληρώθηκε για απαιτήσεις που διευθετήθηκαν κατά το έτος	(15.353)	9.093	(6.260)
Αύξηση στις υποχρεώσεις από απαιτήσεις	15.374	(7.611)	7.763
31 Δεκεμβρίου 2006	20.732	(10.888)	9.844
Ποσό που πληρώθηκε για απαιτήσεις που διευθετήθηκαν κατά το έτος	(9.653)	3.101	(6.552)
Αύξηση στις υποχρεώσεις από απαιτήσεις	11.089	(3.653)	7.436
31 Δεκεμβρίου 2007	22.168	(11.440)	10.728
Απαιτήσεις που γνωστοποιήθηκαν	17.526	(8.460)	9.066
Απαιτήσεις που έχουν επισυμβεί αλλά δεν έχουν γνωστοποιηθεί	3.206	(2.428)	778
31 Δεκεμβρίου 2006	20.732	(10.888)	9.844
Απαιτήσεις που γνωστοποιήθηκαν	18.345	(8.607)	9.738
Απαιτήσεις που έχουν επισυμβεί αλλά δεν έχουν γνωστοποιηθεί	3.823	(2.833)	990
31 Δεκεμβρίου 2007	22.168	(11.440)	10.728

Συγκρότημα Τράπεζας Κύπρου

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

25. Ομολογιακά δάνεια

	Συμβατικό επιτόκιο	2007	2006
Μεσοπρόθεσμα Ομολογιακά Δάνεια		£000	£000
€500 εκατ. 2007/2010	Τριμηνιαίο Euribor πλέον 0,20%	288.077	-
€300 εκατ. 2006/2009	Τριμηνιαίο Euribor πλέον 0,33%	169.239	173.499
€300 εκατ. 2005/2008	Τριμηνιαίο Euribor πλέον 0,30%	175.862	173.108
€3 εκατ. 2003/2008	Τριμηνιαίο Euribor πλέον 0,45%	1.769	1.744
		634.947	348.351
Βραχυπρόθεσμα Εμπορικά Χρεόγραφα			
σε Ευρώ	-	94.186	19.053
σε Δολάρια Αμερικής	-	4.331	66.688
		98.517	85.741
Άτοκο δάνειο από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Αναπτύξεως	-	288	288
		733.752	434.380

Τα ομολογιακά δάνεια είναι μη εξασφαλισμένα και η αποπληρωμή τους έχει την ίδια προτεραιότητα όπως οι υποχρεώσεις έναντι των καταθετών και των άλλων πιστωτών του Συγκροτήματος.

Η εύλογη αξία των ομολογιακών δανείων του Συγκροτήματος στις 31 Δεκεμβρίου 2007 ήταν £727.831 χιλ. (2006: £434.749 χιλ.).

Μεσοπρόθεσμα Ομολογιακά Δάνεια

Η Εταιρία διατηρεί Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα Έκδοσης Μεσοπρόθεσμων Ομολογιακών Δανείων (EMTN Programme) συνολικού ονομαστικού ποσού μέχρι €2.000 εκατ. (2006: €1.500 εκατ.).

Στα πλαίσια του Προγράμματος, εκδόθηκε τον Ιούνιο του 2005 Ομολογιακό Δάνειο 2005/2008 ύψους €300 εκατ. τριετούς διάρκειας, με κυμαινόμενο επιτόκιο και τιμή έκδοσης 99,853%. Επίσης στα πλαίσια του προγράμματος, έχει εκδοθεί τον Ιούνιο 2006 Ομολογιακό Δάνειο 2006/2009 ύψους €300 εκατ. τριετούς διάρκειας με κυμαινόμενο επιτόκιο και τιμή έκδοσης 99,942%. Τον Ιούνιο του 2007 εκδόθηκε Ομολογιακό Δάνειο 2007/2010 ύψους €500 εκατ. τριετούς διάρκειας, με κυμαινόμενο επιτόκιο και τιμή έκδοσης 99,915%. Το Ομολογιακό Δάνειο €3 εκατ. 2003/2008 εκδόθηκε στο άρτιο το 2003.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2007, το ονομαστικό ποσό του Ομολογιακού Δανείου €300 εκατ. 2005/2008 ανερχόταν σε €299.500 χιλ. (2006: €299.000 χιλ.) καθώς το Συγκρότημα είχε στην κατοχή του ομόλογα ύψους €500 χιλ. (2006: €1.000 χιλ.) για σκοπούς εμπορίας. Στις 31 Δεκεμβρίου 2007, το ονομαστικό ποσό του Ομολογιακού Δανείου €300 εκατ. 2006/2009 ανερχόταν σε €288.900 χιλ. (2006: €300.000 χιλ.) καθώς το Συγκρότημα είχε στην κατοχή του ομόλογα ύψους €11.100 χιλ. (2006: Μηδέν) για σκοπούς εμπορίας. Επίσης, στις 31 Δεκεμβρίου 2007, το ονομαστικό ποσό του Ομολογιακού Δανείου €500 εκατ. 2007/2010 ανερχόταν σε €492.500 χιλ. καθώς το Συγκρότημα είχε στην κατοχή του ομόλογα ύψους €7.500 χιλ. για σκοπούς εμπορίας.

Τα Ομολογιακά Δάνεια €300 εκατ. 2005/2008, €300 εκατ. 2006/2009 και €500 εκατ. 2007/2010 είναι εισηγμένα στο Χρηματιστήριο Αξιών του Λουξεμβούργου.

Το τριμηνιαίο επιτόκιο Euribor κατά το 2007 διακυμάνθηκε μεταξύ 3,725% και 4,953% (2006: 2,488% - 3,724%) ετησίως.

Συγκρότημα Τράπεζας Κύπρου

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

25. Ομολογιακά δάνεια (συνέχεια)

Βραχυπρόθεσμα Εμπορικά Χρεόγραφα

Η Εταιρία διατηρεί Πρόγραμμα Ευρωπαϊκών Εμπορικών Χρεογράφων (ECP Programme) συνολικού ονομαστικού ποσού μέχρι €1.000 εκατ. (2006: €500 εκατ.) Με βάση τους όρους σύστασης του Προγράμματος, τα Χρεόγραφα εκδίδονται σε διάφορα νομίσματα, με έκπτωση από την αρχική τιμή έκδοσης και δεν πληρώνουν τόκο. Η κάθε έκδοση έχει διάρκεια μέχρι και 364 μέρες και τα Χρεόγραφα δεν εισάγονται σε χρηματιστήρια.

26. Λοιπές υποχρεώσεις

	2007	2006
	£000	£000
Φόροι πληρωτέοι	15.416	11.858
Αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση (Σημ. 12)	26.597	14.771
Εύλογη αξία παραγώγων (Σημ. 34)	17.790	16.999
Υποχρέωση προγραμμάτων αφυπηρέτησης (Σημ. 9)	3.559	3.241
Πρόβλεψη για επιδικίες ή υπό διαιτησία διαφορές	1.949	2.473
Αξίες προς εκκαθάριση	55.568	32.438
Έκτακτη εισφορά για την άμυνα	8.679	7.781
Χρηματοοικονομικές εγγυήσεις	2.549	2.008
Λοιπά δεδουλευμένα έξοδα	15.232	15.196
Αναβαλλόμενα έσοδα	5.675	2.581
Λοιπές υποχρεώσεις	69.129	65.792
	222.143	175.138

Πρόβλεψη για επιδικίες ή υπό διαιτησία διαφορές

Η κίνηση για το έτος στην πρόβλεψη για επιδικίες ή υπό διαιτησία διαφορές παρουσιάζεται πιο κάτω:

	2007	2006
	£000	£000
1 Ιανουαρίου	2.473	2.025
(Μείωση)/αύξηση πρόβλεψης για το έτος	(529)	445
Συναλλαγματικές διαφορές	5	3
31 Δεκεμβρίου	1.949	2.473

Η πρόβλεψη για επιδικίες ή υπό διαιτησία διαφορές δεν περιλαμβάνει απαιτήσεις ασφαλιστηρίων συμβολαίων που προκύπτουν στα πλαίσια των συνήθων εργασιών των ασφαλιστικών εταιριών του Συγκροτήματος.

Συγκρότημα Τράπεζας Κύπρου

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

27. Δανειακό κεφάλαιο

	Συμβατικό επιτόκιο	2007	2006
		£000	£000
Χρεόγραφα 2008/2013 σε Ευρώ (€200 εκατ.)	Τριμηνιαίο Euribor πλέον 1,00%	118.358	115.775
Χρεόγραφα 2011/2016 σε Ευρώ (€200 εκατ.)	Τριμηνιαίο Euribor πλέον 0,60%	115.429	112.057
Αξιόγραφα Κεφαλαίου Σειρά Α (€65 εκατ.)	Βασικό επιτόκιο πλέον 1,00%	53.394	64.717
Αξιόγραφα Κεφαλαίου Σειρά Β (€30 εκατ.)	Βασικό επιτόκιο πλέον 1,00%	30.072	30.072
Αξιόγραφα Κεφαλαίου 12/2007 (€74 εκατ.)	6,00% για έξι μήνες και τριμηνιαίο Euribor πλέον 1,25% μετέπειτα	74.148	-
		391.401	322.621

Το δανειακό κεφάλαιο της Εταιρίας είναι μη εξασφαλισμένο και η αποπληρωμή του ακολουθεί σε προτεραιότητα την πληρωμή των υποχρεώσεων έναντι των καταθετών και των άλλων πιστωτών της Εταιρίας (subordinated), έχει όμως προτεραιότητα αποπληρωμής έναντι των μετόχων της Εταιρίας.

Τα Χρεόγραφα κατατάσσονται ως δευτεροβάθμιο κεφάλαιο (Tier 2 capital) και τα Αξιόγραφα Κεφαλαίου ως πρωτοβάθμιο κεφάλαιο (Tier 1 capital) για σκοπούς υπολογισμού του δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας του Συγκροτήματος.

Η εύλογη αξία του δανειακού κεφαλαίου του Συγκροτήματος στις 31 Δεκεμβρίου 2007 ήταν £386.541 χιλ. (2006: £324.626 χιλ.)

Χρεόγραφα

Η Εταιρία διατηρεί Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα Έκδοσης Μεσοπρόθεσμων Ομολογιακών Δανείων (EMTN Programme) συνολικού ονομαστικού ποσού μέχρι €2.000 εκατ. (2006: €1.500 εκατ.).

Στα πλαίσια του Προγράμματος εκδόθηκαν τον Οκτώβριο του 2003 Χρεόγραφα 2008/2013 σε Ευρώ, ύψους €200 εκατ. με κυμαινόμενο επιτόκιο και λήξη τον Οκτώβριο του 2013. Η Εταιρία έχει το δικαίωμα να αποπληρώσει τα Χρεόγραφα εξολοκλήρου κατά ή μετά τον Οκτώβριο του 2008. Το επιτόκιο έχει καθοριστεί στο τριμηνιαίο επιτόκιο του Ευρώ (Euribor) πλέον 1,00% μέχρι τον Οκτώβριο του 2008, και πλέον 2,20% μετά την ημερομηνία αυτή. Η τιμή έκδοσης των Χρεογράφων ήταν 99,766%. Τα Χρεόγραφα είναι εισηγμένα στο Χρηματιστήριο Αξιών του Λουξεμβούργου. Στις 31 Δεκεμβρίου 2007, το ονομαστικό ποσό των Χρεογράφων €200 εκατ. 2008/2013 ανερχόταν σε €199.114 χιλ. (2006: €198.350 χιλ.) καθώς η Εταιρία είχε στην κατοχή της Χρεόγραφα ύψους €886 χιλ. (2006: €1.650 χιλ.) για σκοπούς εμπορίας.

Στα πλαίσια του Προγράμματος, επίσης εκδόθηκαν το Μάιο του 2006 Χρεόγραφα 2011/2016 σε Ευρώ, ύψους €200 εκατ. με κυμαινόμενο επιτόκιο και λήξη το Μάιο του 2016. Η Εταιρία έχει το δικαίωμα να αποπληρώσει τα Χρεόγραφα εξολοκλήρου κατά ή μετά το Μάιο του 2011. Το επιτόκιο έχει καθοριστεί στο τριμηνιαίο επιτόκιο του Ευρώ (Euribor) πλέον 0,60% μέχρι το Μάιο του 2011 και πλέον 1,60% μετά την ημερομηνία αυτή. Η τιμή έκδοσης των Χρεογράφων ήταν 99,861%. Τα Χρεόγραφα είναι εισηγμένα στο Χρηματιστήριο Αξιών του Λουξεμβούργου. Στις 31 Δεκεμβρίου 2007, το ονομαστικό ποσό των Χρεογράφων €200 εκατ. 2011/2016 ανερχόταν σε €196.000 χιλ. (2006: €193.000 χιλ.) καθώς η Εταιρία είχε στην κατοχή της Χρεόγραφα ύψους €4.000 χιλ. (2006: €7.000 χιλ.) για σκοπούς εμπορίας.

Συγκρότημα Τράπεζας Κύπρου

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

27. Δανειακό κεφάλαιο (συνέχεια)

Αξιογράφα Κεφαλαίου

Τα Αξιογράφα Κεφαλαίου Σειρά Α ύψους £65 εκατ. και Σειρά Β ύψους £30 εκατ. εκδόθηκαν σε Κυπριακές λίρες το Φεβρουάριο του 2003 και το Μάρτιο του 2004 αντίστοιχα και έχουν διατεθεί στην Κύπρο. Στις 20 Δεκεμβρίου 2007 ολοκληρώθηκε η έκδοση Αξιογράφων Κεφαλαίου 12/2007 ύψους £74 εκατ. Τα Αξιογράφα Κεφαλαίου 12/2007 εκδόθηκαν σε Κυπριακές λίρες. Τα Αξιογράφα Κεφαλαίου δεν έχουν ημερομηνία λήξης, μπορούν όμως να εξαγοραστούν στο σύνολό τους κατ' επιλογή της Εταιρίας και μετά από έγκριση της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου, στην ονομαστική τους αξία μαζί με οποιουδήποτε δεδουλευμένους τόκους, πέντε χρόνια μετά την ημερομηνία έκδοσής τους ή σε οποιαδήποτε ημερομηνία πληρωμής τόκου που έπεται.

Τα Αξιογράφα Κεφαλαίου Σειρά Α και Β φέρουν κυμαινόμενο επιτόκιο, το οποίο αναθεωρείται κάθε τρεις μήνες. Το επιτόκιο των Αξιογράφων Κεφαλαίου Σειρά Α και Β είναι ίσο με το βασικό επιτόκιο της Εταιρίας στην αρχή κάθε τριμήνου πλέον 1,00%. Τα Αξιογράφα Κεφαλαίου 12/2007 φέρουν σταθερό επιτόκιο 6,00% για τους πρώτους έξι μήνες και ακολούθως κυμαινόμενο επιτόκιο, ίσο με το Τριμηνιαίο Ευρίβορ πλέον 1,25%. Ο τόκος είναι πληρωτέος κάθε τρεις μήνες. Τα Αξιογράφα κεφαλαίου Σειρά Α και Β είναι εισηγμένα στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου. Η Εταιρία προτίθεται να υποβάλει αίτηση στις αρμόδιες αρχές για την εισαγωγή των Αξιογράφων Κεφαλαίου 12/2007 στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου.

Το Δεκέμβριο 2007, το Συγκρότημα αποφάσισε όπως ασκήσει το δικαίωμα του να εξαγοράσει στο άρτιο το σύνολο των Αξιογράφων Κεφαλαίου Σειράς Α στις 20 Φεβρουαρίου 2008.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2007, το συνολικό ποσό των Αξιογράφων Κεφαλαίου Σειρά Α, Σειρά Β και 12/2007 ανέρχόταν σε £53.036 χιλ., £29.883 χιλ. και £74.000 χιλ. αντίστοιχα (2006: £64.311 χιλ., £29.883 χιλ. και Μηδέν αντίστοιχα) καθώς η Εταιρία είχε στην κατοχή της Αξιογράφα Κεφαλαίου Σειρά Α και Σειρά Β ύψους £11.964 χιλ. και £117 χιλ. αντίστοιχα (2006: £689 χιλ. και £117 χιλ. αντίστοιχα) για σκοπούς εμπορίας.

Το βασικό επιτόκιο Λίρας Κύπρου της Εταιρίας κατά το 2007 διακυμάνθηκε μεταξύ 4,00% και 4,50% (2006: 4,25% - 4,50%) ετησίως. Το τριμηνιαίο επιτόκιο Ευρίβορ κατά το 2007 διακυμάνθηκε μεταξύ 3,725% και 4,953% (2006: 2,488% - 3,724%) ετησίως.

28. Μετοχικό κεφάλαιο

	2007		2006	
	Αριθμός μετοχών (χιλ.)	£000	Αριθμός μετοχών (χιλ.)	£000
<i>Εγκεκριμένο</i>				
Συνήθεις μετοχές £0,50 η κάθε μια	877.911	438.956	600.000	300.000
<i>Εκδοθέν και πλήρως καταβληθέν</i>				
1 Ιανουαρίου	553.839	276.919	545.316	272.658
Επανεπένδυση μερίσματος	7.398	3.700	6.519	3.259
Εξάσκηση δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών	4.986	2.493	2.004	1.002
31 Δεκεμβρίου	566.223	283.112	553.839	276.919

Συγκρότημα Τράπεζας Κύπρου

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

28. Μετοχικό κεφάλαιο (συνέχεια)

Κατά την Έκτακτη Γενική Συνέλευση που πραγματοποιήθηκε στις 5 Δεκεμβρίου 2007 εγκρίθηκε η αύξηση του εγκεκριμένου κεφαλαίου της Εταιρίας από £300.000.000 σε £438.955.500 (€750.000.000) με τη δημιουργία 277.911.000 επιπρόσθετων συνήθων μετοχών ονομαστικής αξίας £0,50 η κάθε μία. Από την 1 Ιανουαρίου 2008, η ονομαστική αξία του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρίας αυξήθηκε σε €1,00 η κάθε μετοχή. Ποσό ύψους £48.284 χιλ. (€82.498 χιλ.) από το 'Αποθεματικό από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο' χρησιμοποιήθηκε για την αλλαγή της ονομαστικής αξίας των μετοχών, ώστε ο αριθμός των εκδοθέντων μετοχών της Εταιρίας να παραμείνει ο ίδιος, με τη μόνη διαφορά ότι η ονομαστική αξία των μετοχών είναι €1,00 η κάθε μία αντί £0,50 η κάθε μία.

Η Εταιρία έχει σε ισχύ Σχέδιο Επανεπένδυσης Μερισμάτων, με βάση το οποίο οι μετόχοι της έχουν τη δυνατότητα να επανεπενδύσουν όλο ή μέρος του μερίσματός τους σε μετοχές της Εταιρίας με έκπτωση 10% από την αγοραία αξία της μετοχής. Η τιμή διάθεσης των μετοχών για το προμέρισμα που πληρώθηκε στις 12 Δεκεμβρίου 2007 καθορίστηκε σε £6,78 κατά μετοχή, για το μέρισμα που πληρώθηκε στις 26 Ιουνίου 2007 σε £6,63 κατά μετοχή και για το προμέρισμα που πληρώθηκε στις 11 Δεκεμβρίου 2006 σε £5,07 κατά μετοχή. Σαν αποτέλεσμα της επανεπένδυσης των μερισμάτων εκδόθηκαν 7.398.023 (2006: 6.519.027) μετοχές και το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρίας καθώς και το αποθεματικό από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο αυξήθηκαν κατά £3.700 χιλ. (2006: £3.259 χιλ.) και £45.894 χιλ. (2006: £24.434 χιλ.) αντίστοιχα.

Οι μετοχές της Εταιρίας που κατέχουν οι θυγατρικές και οι συγγενείς εταιρίες αφαιρούνται από τα ίδια κεφάλαια. Δεν αναγνωρίζεται οποιοδήποτε κέρδος ή ζημιά στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων κατά την αγορά, πώληση, έκδοση ή ακύρωση τέτοιων μετοχών. Ο αριθμός αυτών των μετοχών στις 31 Δεκεμβρίου 2007 ήταν 1.435 χιλ. (2006: Μηδέν).

Επιπρόσθετα οι θυγατρικές του Συγκροτήματος που διεξάγουν ασφαλιστικές εργασίες κλάδου ζωής είχαν στην κατοχή τους στις 31 Δεκεμβρίου 2007 3.167 χιλ. (2006: 3.970 χιλ.) μετοχές της Εταιρίας ως μέρος των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που επενδύονται προς όφελος των ασφαλιζόμενων.

Όλες οι εκδομένες συνήθεις μετοχές έχουν τα ίδια δικαιώματα.

Το αποθεματικό από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο δεν είναι διαθέσιμο για διανομή στους μετόχους.

Παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών - Δικαιώματα Προαίρεσης Αγοράς Μετοχών

Το 2000, η Εταιρία παραχώρησε Δικαιώματα Προαίρεσης Αγοράς Μετοχών 2001/2007 στα μέλη του προσωπικού που βρίσκονταν στην υπηρεσία του Συγκροτήματος στις 31 Δεκεμβρίου 2000. Ο συνολικός αριθμός των δικαιωμάτων προαίρεσης που παραχωρήθηκαν ανήλθε σε 3.216.700 και παρείχαν στον κάτοχό τους το δικαίωμα αγοράς μιας μετοχής της Εταιρίας στην τιμή των £3,26 κατά δικαίωμα (όπως έχει τροποποιηθεί μετά την έκδοση μετοχών το Δεκέμβριο του 2005). Τα δικαιώματα προαίρεσης 2001/2007 μπορούσαν να εξασκηθούν από τους κατόχους τους από τις 31 Ιανουαρίου 2004 μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2007. Τα δικαιώματα προαίρεσης 2001/2007 ήταν εκτός πεδίου εφαρμογής του ΔΠΧΠ 2 'Παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών'.

Κατά τη διάρκεια του έτους 2007, εξασκήθηκαν 796.807 (2006: 2.004.493) δικαιώματα προαίρεσης 2001/2007 από μέλη του προσωπικού του Συγκροτήματος. Στις 31 Δεκεμβρίου 2007, δεν υπήρχαν δικαιώματα που δεν είχαν εξασκηθεί από τους κατόχους τους, ενώ 79.550 δικαιώματα κατά το 2007 είχαν ακυρωθεί λόγω αποχώρησης των δικαιούχων από το Συγκρότημα ή λόγω λήξης της περιόδου εξάσκησης. Σαν αποτέλεσμα της άσκησης των δικαιωμάτων προαίρεσης, το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρίας και το αποθεματικό από την έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο αυξήθηκαν κατά £398 χιλ. (2006: £1.002 χιλ.) και £2.199 χιλ. (2006: £5.532 χιλ.) αντίστοιχα.

Συγκρότημα Τράπεζας Κύπρου

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

28. Μετοχικό κεφάλαιο (συνέχεια)

Παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών - Δικαιώματα Προαίρεσης Αγοράς Μετοχών (συνέχεια)

Το 2006, η Εταιρία παραχώρησε Δικαιώματα Προαίρεσης Αγοράς Μετοχών 2006/2007 προς το μόνιμο προσωπικό του Συγκροτήματος στην Κύπρο και Ελλάδα που βρισκόταν σε υπηρεσία στις 30 Σεπτεμβρίου 2006 (ημερομηνία παραχώρησης) και θα παρέμενε σε υπηρεσία μέχρι τις 31 Μαρτίου 2007. Ο αριθμός των Δικαιωμάτων Προαίρεσης 2006/2007 που εκδόθηκαν ανέρχεται σε 4.283.300. Η τιμή άσκησης των δικαιωμάτων καθορίστηκε σε £3,70 κατά δικαίωμα και η περίοδος άσκησης τους ήταν από τις 31 Μαρτίου 2007 μέχρι τις 30 Ιουνίου 2007 και είχε παραταθεί μέχρι την 31 Αυγούστου 2007. Κατά την περίοδο εξάσκησης, εξασκήθηκαν 4.189.106 δικαιώματα με αποτέλεσμα να αυξηθεί το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρίας και το αποθεματικό από την έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο κατά £2.095 χιλ. και £13.415 χιλ. αντίστοιχα, ενώ 60.353 δικαιώματα είχαν ακυρωθεί κατά το 2007 λόγω αποχώρησης των δικαιούχων από το Συγκρότημα ή λόγω λήξης της περιόδου εξάσκησης.

Η κίνηση των δικαιωμάτων προαίρεσης παρουσιάζεται πιο κάτω:

	2007	2006
	Αριθμός (χιλ.)	Αριθμός (χιλ.)
1 Ιανουαρίου	5.126	3.217
Δικαιώματα που παραχωρήθηκαν	-	4.283
Δικαιώματα που εξασκήθηκαν	(4.986)	(2.004)
Δικαιώματα που ακυρώθηκαν	(140)	(370)
31 Δεκεμβρίου	-	5.126
Δικαιώματα που μπορούν να εξασκηθούν στις 31 Δεκεμβρίου	-	876

Η εύλογη αξία των Δικαιωμάτων Προαίρεσης 2006/2007 επιμετρήθηκε κατά την ημερομηνία παραχώρησής τους, χρησιμοποιώντας το μοντέλο αποτίμησης Black-Scholes-Merton και ανήλθε σε £1,06 για κάθε δικαίωμα προαίρεσης. Οι κύριες μεταβλητές που υπεισέρχονται στο μοντέλο είναι η τιμή της μετοχής (£4,56 στις 30 Σεπτεμβρίου 2006), η τιμή εξάσκησης (£3,70), η μερισματική απόδοση (2,5%), το επιτόκιο ελευθέρου κινδύνου (4%), η διάρκεια ζωής των δικαιωμάτων και η αναμενόμενη μεταβλητότητα της τιμής της μετοχής (13% σε ετήσια βάση, η οποία υπολογίστηκε με βάση την ιστορική μεταβλητότητα της τιμής της μετοχής).

29. Μερίσματα

	2007	2006
	£000	£000
Προτάθηκε και πληρώθηκε κατά τη διάρκεια του έτους		
Τελικό μέρισμα για το 2006: £0,10 (2005: £0,07) κατά μετοχή	55.819	38.211
Προμέρισμα για το 2007: £0,11 (2006: £0,07) κατά μετοχή	61.861	38.501
	117.680	76.712

Προτεινόμενο για έγκριση στην Ετήσια Γενική Συνέλευση (δεν αναγνωρίστηκε ως υποχρέωση στις 31 Δεκεμβρίου)		
Τελικό μέρισμα για το 2007: €0,25 (£0,15) (2006: £0,10) κατά μετοχή	82.849	55.819

Συγκρότημα Τράπεζας Κύπρου

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

29. Μερίσματα (συνέχεια)

Το τελικό μέρισμα θα πληρωθεί από τα αδιανέμητα κέρδη στις 31 Δεκεμβρίου 2007 (2006: 31 Δεκεμβρίου 2006).

Η ημερομηνία αποκοπής του προτεινόμενου μερίσματος είναι 19 Μαΐου 2008. Ως αποτέλεσμα, οι εγγεγραμμένες μετοχές στις 16 Μαΐου 2008 θα δικαιούνται συμμετοχή στο μέρισμα το οποίο θα πληρωθεί στις 3 Ιουνίου 2008.

Το συνολικό μέρισμα που πληρώθηκε το 2007 ύψους £117.680 χιλ. περιλαμβάνει ποσό £214 χιλ. (2006: Μηδέν) που κατέχονται από θυγατρικές και συγγενείς εταιρίες.

30. Αποθεματικά επανεκτίμησης και άλλα αποθεματικά

	Αποθεματικό επανεκτίμησης ακινήτων	Αποθεματικό επανεκτίμησης επενδύσεων διαθέσιμων προς πώληση		Αποθεματικό αντισταθμιστικής λογιστικής ταμειακών ροών	Αποθεματικό ασφαλιστηρίων συμβολαίων ζωής σε ισχύ	Κεφαλαιουχικό αποθεματικό	Αποθεματικό συναλλαγματικών διαφορών	Μετοχές της Εταιρίας	Σύνολο
		Μετοχές	Ομόλογα και κρατικά αξιόγραφα						
	£000	£000	£000	£000	£000	£000	£000	£000	£000
1 Ιανουαρίου 2007	36.016	28.199	5.355	(535)	27.800	2.183	(2.611)	-	96.407
Κέρδη/(ζημιές) από τη μεταβολή στην εύλογη αξία	-	10.547	(16.756)	1.130	-	-	-	-	(5.079)
Μεταφορά στο λογαριασμό αποτελεσμάτων λόγω αποπληρωμής/πώλησης	-	(4.565)	19	145	-	-	-	-	(4.401)
Επανεκτίμηση ακινήτων	28.131	-	-	-	-	-	-	-	28.131
Αναβαλλόμενη φορολογία	(3.896)	(32)	34	(136)	(902)	-	-	-	(4.932)
Συναλλαγματικές διαφορές	-	-	-	-	-	-	667	-	667
Αύξηση στην αξία ασφαλιστηρίων συμβολαίων ζωής σε ισχύ	-	-	-	-	6.852	-	-	-	6.852
Αναστροφή επανεκτίμησης της επένδυσης λόγω μετατροπής της σε συγγενή εταιρία	-	(43)	-	-	-	-	-	-	(43)
Μεταφορά στο λογαριασμό αποτελεσμάτων λόγω απομείωσης	-	-	5.048	-	-	-	-	-	5.048
Μεταφορά πραγματοποιηθέντων κερδών από πώληση ακινήτων στα αδιανέμητα κέρδη	(1.271)	-	-	-	-	-	-	-	(1.271)
Μετοχές της Εταιρίας που κατέχονται από θυγατρικές και συγγενείς εταιρίες	-	-	-	-	-	-	-	(10.145)	(10.145)
Μεταφορά του κεφαλαιουχικού αποθεματικού στα αδιανέμητα κέρδη	-	-	-	-	-	(2.183)	-	-	(2.183)
31 Δεκεμβρίου 2007	58.980	34.106	(6.300)	604	33.750	-	(1.944)	(10.145)	109.051

Συγκρότημα Τράπεζας Κύπρου

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

30. Αποθεματικά επανεκτίμησης και άλλα αποθεματικά (συνέχεια)

	Αποθεματικό επανεκτίμησης ακινήτων	Αποθεματικό επανεκτίμησης επενδύσεων διαθέσιμων προς πώληση		Αποθεματικό αντισταθμιστικής λογιστικής ταμειακών ροών	Αποθεματικό ασφαλιστηρίων συμβολαίων ζωής σε ισχύ	Κεφαλαιουχικό αποθεματικό	Αποθεματικό συναλλαγματικών διαφορών	Σύνολο
		Μετοχές	Ομόλογα και κρατικά αξιόγραφα					
	£000	£000	£000	£000	£000	£000	£000	£000
1 Ιανουαρίου 2006	36.656	6.815	26.565	-	23.700	2.183	(2.898)	93.021
Κέρδη/(ζημιές) από τη μεταβολή στην εύλογη αξία	-	23.341	(12.386)	(599)	-	-	-	10.356
Αναβαλλόμενη φορολογία	158	-	1.263	64	(456)	-	-	1.029
Συναλλαγματικές διαφορές	-	-	-	-	-	-	287	287
Αύξηση στην αξία ασφαλιστηρίων συμβολαίων ζωής σε ισχύ	-	-	-	-	4.556	-	-	4.556
Μεταφορά πραγματοποιηθέντων κερδών από πώληση ακινήτων στα αδιανέμητα κέρδη	(798)	-	-	-	-	-	-	(798)
Μεταφορά στο λογαριασμό αποτελεσμάτων λόγω αποπληρωμής/πώλησης	-	(1.957)	(10.087)	-	-	-	-	(12.044)
31 Δεκεμβρίου 2006	36.016	28.199	5.355	(535)	27.800	2.183	(2.611)	96.407

Κεφαλαιουχικό αποθεματικό

Το κεφαλαιουχικό αποθεματικό προήλθε από κεφαλαιοποίηση των κερδών θυγατρικών εταιριών και κοινοπραξιών. Το υπόλοιπο μεταφέρθηκε στα αδιανέμητα κέρδη κατά το 2007.

Αδιανέμητα κέρδη

Το μόνο αποθεματικό που είναι διανεμητέο ως μέρισμα είναι τα αδιανέμητα κέρδη.

Από την 1 Ιανουαρίου 2003, εταιρίες που δεν διανέμουν τουλάχιστον το 70% των κερδών τους μετά τη φορολογία όπως προσδιορίζονται από τον περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα της Κυπριακής Δημοκρατίας Νόμο, κατά τη διάρκεια των δύο ετών από το τέλος του φορολογικού έτους στο οποίο τα κέρδη αναφέρονται, θα θεωρείται πως έχουν διανέμει αυτό το ποσό ως μέρισμα. Έκτακτη αμυντική εισφορά προς 15% θα είναι πληρωτέα πάνω σε αυτή τη λογιζόμενη διανομή μερίσματος στην έκταση που οι μέτοχοι (άτομα και εταιρίες), κατά το τέλος της περιόδου των δύο ετών από το τέλος του φορολογικού έτους στο οποίο τα κέρδη αναφέρονται, είναι φορολογικοί κάτοικοι Κύπρου. Το ποσό της λογιζόμενης διανομής μερίσματος μειώνεται με οποιοδήποτε πραγματικό μέρισμα έχει ήδη διανεμηθεί για το έτος στο οποίο αναφέρονται τα κέρδη. Αυτή η έκτακτη εισφορά για την άμυνα καταβάλλεται από την εταιρία για λογαριασμό των μετόχων. Δεν υπήρχε έκτακτη αμυντική εισφορά για τα έτη 2005 και 2004.

31. Διαχειριστικές δραστηριότητες

Το Συγκρότημα προσφέρει υπηρεσίες διαχείρισης κεφαλαίων που συνεπάγονται την κατοχή ή επένδυση χρηματοοικονομικών μέσων για λογαριασμό πελατών του. Το Συγκρότημα δεν έχει ευθύνη έναντι των πελατών του για τυχόν αφερεγγυότητα τρίτων τραπεζών ή οργανισμών. Τα περιουσιακά στοιχεία υπό διαχείριση δεν περιλαμβάνονται στον ισολογισμό του Συγκροτήματος, εκτός εάν έχουν τοποθετηθεί με το Συγκρότημα. Το σύνολο των χρηματοοικονομικών μέσων υπό διαχείριση στις 31 Δεκεμβρίου 2007 ήταν £544 εκατ. (2006: £647 εκατ.).

Συγκρότημα Τράπεζας Κύπρου

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

32. Ανάλυση περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων με βάση την αναμενόμενη ημερομηνία λήξης

	2007			2006		
	Εντός ενός έτους	Πέραν του ενός έτους	Σύνολο	Εντός ενός έτους	Πέραν του ενός έτους	Σύνολο
	£000	£000	£000	£000	£000	£000
Περιουσιακά στοιχεία						
Μετρητά και καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες	472.285	303.315	775.600	438.681	245.668	684.349
Τοποθετήσεις σε τράπεζες	3.604.332	-	3.604.332	2.446.297	50.000	2.496.297
Επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	196.480	108.517	304.997	161.712	74.880	236.592
Περιουσιακά στοιχεία ασφαλιστικών κλάδων ζωής που αναλογούν στους ασφαλιζόμενους	38.382	272.170	310.552	9.219	277.938	287.157
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	2.821.772	8.252.151	11.073.923	2.310.605	6.080.045	8.390.650
Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση και κρατούμενες μέχρι τη λήξη	327.647	1.749.283	2.076.930	404.251	1.706.437	2.110.688
Ακίνητα, εξοπλισμός και άυλα περιουσιακά στοιχεία	-	235.157	235.157	-	194.986	194.986
Λοιπά περιουσιακά στοιχεία	88.056	110.486	198.542	110.261	60.447	170.708
Επένδυση σε συγγενή εταιρία	-	10.136	10.136	-	-	-
	7.548.954	11.041.215	18.590.169	5.881.026	8.690.401	14.571.427
Υποχρεώσεις						
Καταθέσεις από τράπεζες	604.785	117.055	721.840	225.378	50.304	275.682
Συμφωνίες επαναγοράς	146.400	108.276	254.676	-	-	-
Καταθέσεις πελατών	8.143.940	6.592.654	14.736.594	6.841.727	5.288.633	12.130.360
Ασφαλιστικές υποχρεώσεις	39.146	317.032	356.178	36.439	292.186	328.625
Ομολογιακά δάνεια	275.582	458.170	733.752	85.741	348.639	434.380
Λοιπές υποχρεώσεις	168.328	53.815	222.143	139.546	35.592	175.138
Δανειακό κεφάλαιο	169.572	221.829	391.401	-	322.621	322.621
	9.547.753	7.868.831	17.416.584	7.328.831	6.337.975	13.666.806

Οι κύριες παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για τον καθορισμό της αναμενόμενης ημερομηνίας λήξης των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων παρουσιάζονται πιο κάτω:

Τα δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες και οι καταθέσεις πελατών στην Κύπρο κατηγοριοποιούνται βάσει ιστορικών στοιχείων συμπεριφοράς. Τα δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες και οι καταθέσεις πελατών στην Ελλάδα, το Ηνωμένο Βασίλειο και την Αυστραλία κατηγοριοποιούνται χρησιμοποιώντας την ίδια βάση όπως αυτή που χρησιμοποιείται για σκοπούς των εποπτικών αρχών.

Οι επενδύσεις προς εμπορία κατηγοριοποιούνται με λήξη εντός ενός έτους.

Η αναμενόμενη ημερομηνία λήξης των άλλων περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων είναι η ίδια με τη συμβατική ημερομηνία λήξης τους.

Συγκρότημα Τράπεζας Κύπρου

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

33. Ενδεχόμενες και ανειλημμένες υποχρεώσεις

Οι ονομαστικές αξίες των ενδεχόμενων και ανειλημμένων υποχρεώσεων στις 31 Δεκεμβρίου παρουσιάζονται πιο κάτω:

	2007	2006
	£000	£000
<i>Ενδεχόμενες υποχρεώσεις</i>		
Αποδοχές και εγγυήσεις εξ αποδοχών	30.093	27.994
Εγγυητικές	995.118	829.279
	1.025.211	857.273
<i>Ανειλημμένες υποχρεώσεις</i>		
Πιστώσεις εισαγωγής και βεβαιωμένες πιστώσεις εξαγωγής	44.582	37.252
Όρια δανείων και απαιτήσεων που έχουν εγκριθεί αλλά δεν έχουν ακόμη χρησιμοποιηθεί	1.955.599	1.555.080
	2.000.181	1.592.332

Τα όρια δανείων και απαιτήσεων είναι ανειλημμένες υποχρεώσεις παροχής διευκολύνσεων σε πελάτες. Τα όρια παραχωρούνται για συγκεκριμένη χρονική περίοδο και μπορούν να ακυρωθούν από το Συγκρότημα μετά από σχετική ειδοποίηση προς τον πελάτη. Οι πελάτες συνήθως δεν χρησιμοποιούν το μέγιστο των ορίων που τους έχει παραχωρηθεί.

Η λήξη των ενδεχόμενων και ανειλημμένων υποχρεώσεων παρουσιάζεται πιο κάτω:

	Ενδεχόμενες υποχρεώσεις		Ανειλημμένες υποχρεώσεις	
	2007	2006	2007	2006
	£000	£000	£000	£000
Εντός ενός έτους	697.109	523.843	896.320	928.538
Πέραν του ενός έτους	328.102	333.430	1.103.861	663.794
	1.025.211	857.273	2.000.181	1.592.332

Συμφωνίες για κεφαλαιουχικές και άλλες δαπάνες

Οι υποχρεώσεις που απορρέουν από συμφωνίες για κεφαλαιουχικές δαπάνες στις 31 Δεκεμβρίου 2007 ανέρχονται σε £3.803 χιλ. (2006: £4.956 χιλ.).

Το Συγκρότημα έχει επίσης συμβατικές υποχρεώσεις ύψους £31.904 χιλ. σχετικά με την εξαγορά των μετοχών της AvtoZAZBank στην Ουκρανία (Σημ. 44).

Συγκρότημα Τράπεζας Κύπρου

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

33. Ενδεχόμενες και ανειλημμένες υποχρεώσεις (συνέχεια)

Νομικές διαδικασίες

Η πρόβλεψη για επιδικίες ή υπό διαιτησία διαφορές του Συγκροτήματος παρατίθεται στη Σημείωση 26. Δεν υπάρχουν σε εκκρεμότητα οποιεσδήποτε άλλες σημαντικές επιδικίες ή υπό διαιτησία διαφορές καθώς και αποφάσεις δικαστικών ή διαιτητικών οργάνων που ενδέχεται να έχουν σημαντική επίπτωση στη χρηματοοικονομική επίδοση και οικονομική κατάσταση του Συγκροτήματος.

Το δικαστήριο της Νέας Υόρκης έχει εκδώσει απόφαση στην αίτηση που εκκρεμούσε ενώπιον του για πληρωμή από την Εταιρία ποσού μέχρι \$77 εκατ. (£31 εκατ.) πλέον τόκους από το Μάιο του 2001, που κατ' ισχυρισμό συγκεκριμένοι πελάτες διατηρούν στην Εταιρία. Η απόφαση εκδόθηκε στις 12 Μαρτίου 2007 και το δικαστήριο αποφάσισε ότι κατά το χρόνο επίδοσης της αίτησης, δεν υπήρχαν χρήματα εντός της δικαιοδοσίας του στο όνομα των συγκεκριμένων πελατών, και κατ' επέκταση το αίτημα για πληρωμή του προαναφερθέντος ποσού προς τους αιτητές απορρίφθηκε. Εκκρεμεί ενώπιον του δικαστηρίου αίτηση για επανεκδίκαση της υπόθεσης. Έχει επίσης καταχωρηθεί έφεση εναντίον της απόφασης. Η έκβαση της υπόθεσης δεν αναμένεται να έχει σημαντικές επιπτώσεις στη χρηματοοικονομική επίδοση και οικονομική κατάσταση του Συγκροτήματος.

Στις 27 Ιουλίου 2005, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς Κύπρου ανακοίνωσε ότι, μετά από έρευνα που αφορούσε το ενδεχόμενο παράβασης των προνοιών των άρθρων 67 και 68 των περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου Νόμων, αναφορικά με τη διάθεση μετοχών της Εταιρίας στην Ελλάδα τον Οκτώβριο του 2000 αποφάσισε να συντάξει πόρισμα με τα ευρήματά της και να το αποστείλει στο Γενικό Εισαγγελέα της Κυπριακής Δημοκρατίας. Επειδή δεν υπήρξαν εξελίξεις από τότε και λαμβάνοντας υπόψη το χρονικό διάστημα που πέρασε, το Συγκρότημα θεωρεί το θέμα λήξαν.

Το Σεπτέμβριο του 2006, καταχωρήθηκε αγωγή εναντίον της Εταιρίας από τους 'Trustees of the AremisSoft Corporation Liquidating Trust' ύψους τουλάχιστον \$50 εκατ. (£20 εκατ.) με κύριο ισχυρισμό ότι η Εταιρία κατά παράβαση των υποχρεώσεών της προς την εταιρία AremisSoft, επέτρεψε στον κύριο μέτοχο της τελευταίας να προβαίνει σε συναλλαγές που είχαν σαν αποτέλεσμα την οικειοποίηση από αυτόν σημαντικών ποσών που ανήκαν στην AremisSoft. Τον Αύγουστο του 2007, ο ομοσπονδιακός δικαστής αποδέχτηκε την αίτηση της Εταιρίας για απόρριψη της αγωγής και αποφάσισε ότι αρμοδιότητα για εκδίκαση της υπόθεσης έχουν τα κυπριακά δικαστήρια. Στις 28 Αυγούστου 2007, οι Trustees καταχώρησαν αίτηση για αναθεώρηση της απόφασης από το δικαστή η οποία εκκρεμεί. Δεν αναμένεται ότι θα υπάρξουν σημαντικές οικονομικές επιπτώσεις για το Συγκρότημα από την εκδίκαση της αγωγής.

Ο Εισαγγελέας των Ηνωμένων Πολιτειών της Νέας Υόρκης (United States Attorney for the Southern District of New York), ενεργώντας με βάση συμφωνία συνεργασίας με τους Trustees of the AremisSoft Corporation Liquidating Trust καταχώρησε στις 15 Οκτωβρίου 2007 πολιτική αγωγή εναντίον της Εταιρίας με βάση ισχυρισμούς πολύ παρόμοιους με αυτούς που περιέχονται στην πολιτική αγωγή των Trustees of the AremisSoft Corporation Liquidating Trust που είχε ήδη απορριφθεί από τον ομοσπονδιακό δικαστή. Παρά το γεγονός ότι η Εταιρία δεν είχε οποιαδήποτε δραστηριότητα στις Ηνωμένες Πολιτείες, στην πολιτική αγωγή ο Εισαγγελέας ισχυρίζεται ότι η Εταιρία παραβίασε τη νομοθεσία των Η.Π.Α. διευκολύνοντας τον κύριο μέτοχο της εταιρίας AremisSoft να διακινήσει μέσω των λογαριασμών που διατηρούσε με την Εταιρία \$162 εκατ. που ήταν προϊόν απάτης. Η Εταιρία αρνείται τους ισχυρισμούς που περιέχονται και στη νέα αγωγή, τους οποίους θεωρεί εντελώς αβάσιμους τόσο νομικά όσο και βάσει δεδομένων. Η Εταιρία δεν αναμένει οποιεσδήποτε σημαντικές οικονομικές επιπτώσεις ως αποτέλεσμα των αγωγών, καθότι οι πολιτικές αγωγές είναι, κατά τη γνώμη της αβάσιμες, με βάση τα γεγονότα και τη νομοθεσία.

Συγκρότημα Τράπεζας Κύπρου

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

34. Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα και λογιστική αντιστάθμιση

Η χρήση των παραγώγων αποτελεί μέρος των συνήθων εργασιών του Συγκροτήματος. Τα παράγωγα χρησιμοποιούνται από το Συγκρότημα για τη διαχείριση κινδύνων που προκύπτουν από τη διακύμανση των επιτοκίων, των τιμών συναλλάγματος και των δεικτών τιμών μετοχών. Παράγωγα διατίθενται επίσης σε πελάτες ως προϊόντα διαχείρισης κινδύνων.

Τα προθεσμιακά συμβόλαια συναλλάγματος είναι ανέκκλητες συμφωνίες αγοράς ή πώλησης συγκεκριμένης ποσότητας ξένου συναλλάγματος σε συγκεκριμένη μελλοντική ημερομηνία και τιμή.

Τα συμβόλαια ανταλλαγής συναλλάγματος διέπουν την ανταλλαγή συγκεκριμένων ποσών δύο νομισμάτων στην τρέχουσα τιμή και την επαναφορά τους σε συγκεκριμένη τιμή στη λήξη.

Στα συμβόλαια ανταλλαγής επιτοκίων, δύο μέρη συμφωνούν να ανταλλάσσουν τόκους με βάση ένα σταθερό και ένα κυμαινόμενο επιτόκιο πάνω σε καθορισμένο ονομαστικό ποσό, σε καθορισμένες χρονικές περιόδους.

Τα δικαιώματα προαίρεσης αγοράς σε επιτόκια, συνάλλαγμα και δείκτες τιμών μετοχών παρέχουν το δικαίωμα αλλά όχι την υποχρέωση στον αγοραστή, είτε να αγοράσει είτε να πωλήσει τις υποκείμενες αξίες σε συγκεκριμένη τιμή πριν ή κατά συγκεκριμένη ημερομηνία.

Τα προθεσμιακά συμβόλαια αγοραπωλησίας επιτοκίων διέπουν την αγορά ή πώληση καθορισμένου ποσού χρηματοοικονομικών μέσων σε συγκεκριμένη μελλοντική ημερομηνία και τιμή με σκοπό τον καθορισμό ενός μελλοντικού επιτοκίου, για καθορισμένη χρονική περίοδο που θα αρχίσει σε καθορισμένη μελλοντική ημερομηνία. Τα προθεσμιακά συμβόλαια αγοραπωλησιών είναι τυποποιημένα και διαπραγματεύονται σε οργανωμένες αγορές.

Τα συμβόλαια ανώτατου και κατώτατου ορίου επιτοκίων προστατεύουν τον κάτοχο από τον κίνδυνο διακύμανσης των επιτοκίων πάνω ή κάτω από ένα συγκεκριμένο επιτόκιο, για συγκεκριμένη χρονική περίοδο.

Ο πιστωτικός κίνδυνος από τα παράγωγα αντιπροσωπεύει το κόστος αναπλήρωσης των συμβολαίων κατά την ημερομηνία του ισολογισμού. Ο πιστωτικός κίνδυνος που απορρέει από αυτές τις πράξεις τυγχάνει χειρισμού στα πλαίσια των διαδικασιών που ακολουθούνται για όλες τις παρεχόμενες πιστωτικές διευκολύνσεις σε τράπεζες ή πελάτες.

Η ονομαστική αξία ορισμένων παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων παρέχει μια βάση σύγκρισής τους με άλλα μέσα που αναγνωρίζονται στον ισολογισμό, χωρίς όμως να είναι ενδεικτική του ύψους των μελλοντικών ταμειακών ροών ή της παρούσας εύλογης αξίας τους, και επομένως δεν είναι ενδεικτική της έκθεσης του Συγκροτήματος σε πιστωτικό κίνδυνο ή σε κίνδυνο από μεταβολές στις τρέχουσες τιμές.

Η εύλογη αξία των παραγώγων μπορεί να είναι θετική (περιουσιακό στοιχείο) ή αρνητική (υποχρέωση) σαν αποτέλεσμα των μεταβολών στα επιτόκια, τις τιμές συναλλάγματος, ή τους δείκτες τιμών μετοχών, ανάλογα με τους όρους του σχετικού συμβολαίου. Η συνολική καθαρή εύλογη αξία τους μπορεί να μεταβάλλεται σημαντικά με την πάροδο του χρόνου.

Αντισταθμιστική λογιστική

Το Συγκρότημα προβαίνει σε πράξεις με παράγωγα τα οποία είναι σχεδιασμένα να πληρούν τα κριτήρια για αντισταθμιστική λογιστική είτε σαν αντισταθμίσεις εύλογης αξίας είτε σαν αντισταθμίσεις ταμειακών ροών για περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις. Επίσης προβαίνει σε συναλλαγές σε παράγωγα τα οποία αποτελούν οικονομική αντιστάθμιση κινδύνων (από μεταβολές στις τιμές επιτοκίων ή συναλλάγματος) αλλά δεν πληρούν τα κριτήρια για αντισταθμιστική λογιστική. Σαν αποτέλεσμα, τα παράγωγα αυτά αναγνωρίζονται ως παράγωγα για σκοπούς εμπορίας και κέρδη ή ζημιές από τη μεταβολή στην εύλογη αξία τους αναγνωρίζονται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

Συγκρότημα Τράπεζας Κύπρου

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

34. Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα και λογιστική αντιστάθμισης (συνέχεια)

Για αντισταθμίσεις εύλογης αξίας, κέρδη ή ζημιές από τη μεταβολή στην εύλογη αξία του παραγώγου αναγνωρίζονται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

Για αντισταθμίσεις ταμειακών ροών, η αναλογία του κέρδους ή της ζημιάς από τη μεταβολή στην εύλογη αξία του παραγώγου που προσδιορίζεται ως ενεργός αντιστάθμιση, αναγνωρίζεται στα ίδια κεφάλαια και η αναλογία που προσδιορίζεται ως μη ενεργός αντιστάθμιση, αναγνωρίζεται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

Αντισταθμίσεις εύλογης αξίας

Το Συγκρότημα χρησιμοποιεί συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων συνολικής ονομαστικής αξίας £464.479 χιλ. (2006: £417.800 χιλ.) για να αντισταθμίσει τον κίνδυνο επιτοκίων που προκύπτει από πιθανή αρνητική μεταβολή στην εύλογη αξία ομολόγων με σταθερό επιτόκιο. Η εύλογη αξία αυτών των παραγώγων στις 31 Δεκεμβρίου 2007 μη συμπεριλαμβανομένων των δεδουλευμένων τόκων ήταν £6.944 χιλ. (κέρδος) (2006: £8.711 χιλ. (κέρδος)) και η μεταβολή στην εύλογη αξία των σχετικών αντισταθμισμένων μέσων μη συμπεριλαμβανομένων των δεδουλευμένων τόκων ήταν £6.740 χιλ. (ζημιά) (2006: £8.879 χιλ. (ζημιά)).

Αντισταθμίσεις ταμειακών ροών

Το Συγκρότημα χρησιμοποιεί συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων συνολικής ονομαστικής αξίας £105.406 χιλ. (2006: £115.332 χιλ.) για να αντισταθμίσει τις μελλοντικές ταμειακές ροές που θα προκύψουν από ομόλογα με κυμαινόμενο επιτόκιο. Η εύλογη αξία αυτών των παραγώγων στις 31 Δεκεμβρίου 2007 ήταν £2.976 χιλ. (κέρδος) (2006: £1.258 χιλ. (κέρδος)). Το ποσό που περιλαμβάνεται στα κεφάλαια αναφορικά με τις αντισταθμίσεις ταμειακών ροών αναμένεται να επηρεάσει την κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων αποτελέσματα κατά τη διάρκεια της αντισταθμιστικής σχέσης ούτως ώστε να αντισταθμίσει τις ταμειακές ροές από τα αντισταθμισμένα μέσα.

Αντισταθμίσεις καθαρής επένδυσης

Το Συγκρότημα αντισταθμίζει το συναλλαγματικό κίνδυνο που προκύπτει από τη μετατροπή σε Κυπριακές λίρες της καθαρής θέσης των θυγατρικών εταιριών και υποκαταστημάτων εξωτερικού. Υποχρεώσεις ύψους £202.272 χιλ. (2006: £158.130 χιλ.) έχουν προσδιοριστεί ως αντισταθμιστικά μέσα από τα οποία προέκυψαν ζημιές £5.561 χιλ. (2006: £2.080 χιλ. (κέρδος)) οι οποίες αναγνωρίστηκαν στο 'Αποθεματικό συναλλαγματικών διαφορών' έναντι των κερδών/ζημιών από τη μετατροπή σε Κυπριακές λίρες της καθαρής θέσης.

Συγκρότημα Τράπεζας Κύπρου

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

34. Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα και λογιστική αντιστάθμιση (συνέχεια)

Αντισταθμίσεις καθαρής επένδυσης (συνέχεια)

Η ονομαστική αξία και η εύλογη αξία των παραγώγων παρουσιάζονται πιο κάτω:

	2007			2006		
	Ονομαστική αξία	Εύλογη αξία		Ονομαστική αξία	Εύλογη αξία	
		Περιουσιακά στοιχεία	Υποχρεώσεις		Περιουσιακά στοιχεία	Υποχρεώσεις
	€000	€000	€000	€000	€000	€000
<i>Παράγωγα για σκοπούς εμπορίας</i>						
Προθεσμιακά συμβόλαια συναλλάγματος	93.070	1.345	2.131	152.881	3.456	1.895
Συμβόλαια ανταλλαγής συναλλάγματος	700.074	4.848	12.718	541.621	2.344	5.377
Συμβόλαια ανταλλαγής επιτοκίων	801.341	10.601	1.177	537.499	6.229	3.386
Δικαιώματα προαίρεσης σε τιμές συναλλάγματος	2.085	1	4	-	-	-
Προθεσμιακά συμβόλαια αγοραπωλησίας επιτοκίων	-	-	-	578	-	2
Δικαιώματα προαίρεσης αγοράς σε δείκτες τιμών μετοχών	7.786	393	392	3.315	165	165
Συμβόλαια ανώτατου/κατώτατου ορίου επιτοκίων	40.691	160	173	6.029	52	55
	1.645.047	17.348	16.595	1.241.923	12.246	10.880
<i>Παράγωγα τα οποία πληρούν τα κριτήρια για αντισταθμιστική λογιστική</i>						
Αντισταθμίσεις εύλογης αξίας - συμβόλαια ανταλλαγής επιτοκίων	464.479	12.191	1.144	417.800	10.669	5.211
Αντισταθμίσεις ταμειακών ροών - συμβόλαια ανταλλαγής επιτοκίων	105.406	3.027	51	115.332	2.166	908
	569.885	15.218	1.195	533.132	12.835	6.119
Σύνολο	2.214.932	32.566	17.790	1.775.055	25.081	16.999

Συγκρότημα Τράπεζας Κύπρου

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

35. Καθαρή ταμειακή ροή από εργασίες

	2007	2006
	£000	£000
Κέρδη πριν τη φορολογία	340.842	224.523
<i>Αναπροσαρμογές για</i>		
Προβλέψεις για απομείωση δανείων και απαιτήσεων	32.703	58.359
Αποσβέσεις ακινήτων και εξοπλισμού	13.743	13.912
Αποσβέσεις άυλων περιουσιακών στοιχείων	4.398	4.818
Κόστος παροχών που εξαρτώνται από την αξία μετοχών	2.183	2.265
Απόσβεση διαφορών προεξοφλήσεων/υπέρ το άρτιο	61	3.671
Κέρδος από την πώληση ακινήτων και εξοπλισμού και διαγραφή άυλων περιουσιακών στοιχείων	(125)	(315)
Τόκοι από επενδύσεις σε κρατικά αξιόγραφα	(634)	(2.119)
Τόκοι από επενδύσεις σε ομόλογα	(113.213)	(90.366)
Μερίσματα από επενδύσεις σε μετοχές	(2.704)	(999)
Κέρδος από την πώληση επενδύσεων σε μετοχές	(8.667)	(7.194)
Κέρδος από την πώληση επενδύσεων σε ομόλογα	(2.472)	(4.595)
Δικαιώματα μειοψηφίας	(3.132)	-
Μερίδιο στα κέρδη συγγενών εταιριών	(5.354)	-
Υπέρβαση μεριδίου Συγκροτήματος στην καθαρή εύλογη αξία των καθαρών περιουσιακών στοιχείων που αποκτήθηκαν πάνω από το κόστος	(1.943)	-
Ζημίες από τη μεταβολή στην εύλογη αξία ομολόγων σε αντισταθμίσεις εύλογης αξίας	2.194	10.040
Απομείωση επενδύσεων διαθέσιμων προς πώληση	5.048	-
Απομείωση ακινήτων και εξοπλισμού	651	-
Τόκοι δανειακού κεφαλαίου	14.459	16.886
Μεταβολή στην αξία των μελλοντικών ασφαλιστηρίων συμβολαίων σε ισχύ	(6.852)	-
	271.186	228.886
<i>Αύξηση σε</i>		
Καταθέσεις από τράπεζες	446.158	84.929
Υποχρεωτικές καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες	(56.768)	-
Καταθέσεις πελατών	2.614.187	1.373.453
Αξία ασφαλιστηρίων συμβολαίων ζωής σε ισχύ και υποχρεώσεις	4.158	-
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	(2.717.147)	(1.447.471)
Λοιπά περιουσιακά στοιχεία	(27.655)	(21.074)
Έσοδα εισπρακτέα και προπληρωμένα έξοδα	(1.746)	(7.886)
Τοποθετήσεις σε τράπεζες	-	(52.103)
Λοιπές υποχρεώσεις	29.766	11.425
Δεδουλευμένα έξοδα και αναβαλλόμενα έσοδα	3.130	5.475
Ομολογιακά δάνεια	294.161	115.924
Επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	(33.579)	(147.261)
Συμφωνίες επαναγοράς	254.676	-
<i>Μείωση σε</i>		
Υποχρεωτικές καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες	-	107.577
Αξία ασφαλιστηρίων συμβολαίων ζωής σε ισχύ και υποχρεώσεις	-	(3.077)
Τοποθετήσεις σε τράπεζες	17.164	-
Δανειακό κεφάλαιο προς εμπορία	(9.143)	(3.357)
	1.088.548	245.440
Φόροι που πληρώθηκαν	(46.353)	(25.564)
Καθαρή ταμειακή ροή από εργασίες	1.042.195	219.876

Συγκρότημα Τράπεζας Κύπρου

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

35. Καθαρή ταμειακή ροή από εργασίες (συνέχεια)

Ταμειακή ροή από εργασίες - τόκοι και μερίσματα

	2007	2006
	£000	£000
Τόκος που πληρώθηκε	(536.047)	(388.544)
Τόκος που εισπράχθηκε	943.342	737.658
Μερίσματα που εισπράχθηκαν	2.704	999
	409.999	350.113

36. Μετρητά και αντίστοιχα μετρητών

Τα μετρητά και αντίστοιχα μετρητών αποτελούνται από:

	2007	2006
	£000	£000
Μετρητά και μη υποχρεωτικές καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες	473.033	438.550
Τοποθετήσεις σε τράπεζες αποπληρωτέες εντός τριών μηνών	3.503.105	2.377.906
	3.976.138	2.816.456

	2007	2006
	£000	£000
Μετρητά και μη υποχρεωτικές καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες	473.033	438.550
Άλλα υπόλοιπα με κεντρικές τράπεζες	302.567	245.799
Σύνολο μετρητών και υπολοίπων με κεντρικές τράπεζες (Σημ. 14)	775.600	684.349
Τοποθετήσεις σε τράπεζες αποπληρωτέες εντός τριών μηνών	3.503.105	2.377.906
Άλλες τοποθετήσεις σε τράπεζες	101.227	118.391
Σύνολο τοποθετήσεων σε τράπεζες (Σημ. 14)	3.604.332	2.496.297

Συγκρότημα Τράπεζας Κύπρου

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

37. Λειτουργικές μισθώσεις – Το Συγκρότημα ως μισθωτής

Τα συνολικά μελλοντικά ελάχιστα μισθώματα βάσει μη ακυρωτέων λειτουργικών μισθώσεων στις 31 Δεκεμβρίου παρουσιάζονται πιο κάτω:

	2007	2006
	£000	£000
Μέχρι ενός έτους	7.768	6.538
Από δύο μέχρι πέντε έτη	15.135	15.226
Πέραν των πέντε ετών	5.816	2.941
	28.719	24.705

Τα πιο πάνω αφορούν κυρίως ενοίκια των καταστημάτων και γραφείων του Συγκροτήματος.

Το Συγκρότημα είχε δικαίωμα αγοράς ενός ακινήτου για £3,3 εκατ. που ενοικίαζε στις 31 Δεκεμβρίου 2006 το οποίο μπορούσε να εξασκηθεί μεταξύ 1 Ιουλίου και 15 Νοεμβρίου 2007, κάτω από ορισμένες συνθήκες. Το δικαίωμα δεν εξασκήθηκε και το Συγκρότημα διαπραγματεύεται την επέκταση της χρονικής του διάρκειας.

38. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος

Στα πλαίσια των συνήθων δραστηριοτήτων του, το Συγκρότημα εκτίθεται σε πιστωτικό κίνδυνο, ο οποίος παρακολουθείται με διάφορους μηχανισμούς σε όλες τις εταιρίες του Συγκροτήματος ώστε να αποφεύγεται η συσσώρευση υπέρμετρων κινδύνων και να καθορίζονται οι τιμολογήσεις των παρεχομένων πιστωτικών διευκολύνσεων και προϊόντων λαμβάνοντας υπόψη τον κίνδυνο αυτό.

Ο πιστωτικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος ένα από τα μέρη ενός χρηματοοικονομικού μέσου να προκαλέσει οικονομική ζημιά στο άλλο μέρος αθετώντας μια δέσμευσή του.

Η Υπηρεσία Πιστωτικού Κινδύνου Συγκροτήματος καθορίζει τις αρχές χρηματοδότησης και βεβαιώνεται για την τήρηση των απαιτούμενων διαδικασιών και ελέγχων σε κάθε τομέα (ιδιωτών, μικρομεσαίων επιχειρήσεων και μεγάλων επιχειρήσεων) καθώς και σε κάθε γεωγραφική περιοχή όπου δραστηριοποιείται το Συγκρότημα. Οι πιστωτικοί κίνδυνοι από συνδεδεμένους λογαριασμούς ενοποιούνται και παρακολουθούνται πάνω σε ενιαία βάση.

Η Υπηρεσία Πιστωτικού Κινδύνου Συγκροτήματος καθορίζει επίσης στόχους και όρια αναφορικά με τη σύσταση και την ποιότητα του χαρτοφυλακίου δανείων και απαιτήσεων από πελάτες και παρακολουθεί την τήρησή τους. Η αξιολόγηση του χαρτοφυλακίου γίνεται μέσω εξειδικευμένων συστημάτων αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας των πελατών (credit rating και credit scoring).

Το χαρτοφυλάκιο αναλύεται με βάση εκτιμήσεις για τη φερεγγυότητα των πελατών, τον τομέα της οικονομίας και τη χώρα δραστηριότητάς τους και επιθεωρείται σε τακτική βάση από εξειδικευμένη ομάδα εσωτερικών ελεγκτών του Συγκροτήματος.

Ο πιστωτικός κίνδυνος για το Συγκρότημα είναι διεσπαρμένος τόσο γεωγραφικά όσο και στους διάφορους κλάδους της οικονομίας.

Η πολιτική του Συγκροτήματος αναφορικά με τον ορισμό των απομειωμένων δανείων και απαιτήσεων και τον καθορισμό των σχετικών προβλέψεων παρατίθεται στην περίληψη των σημαντικών λογιστικών πολιτικών.

Συγκρότημα Τράπεζας Κύπρου

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

38. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

Μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο

Ο πιο κάτω πίνακας παρουσιάζει τη μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο, χωρίς να λαμβάνονται υπόψη εξασφαλίσεις που έχουν ληφθεί καθώς και άλλες πιστωτικές αναβαθμίσεις.

	Μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο	
	2007	2006
	£000	£000
Καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες	513.132	604.648
Τοποθετήσεις σε τράπεζες	3.604.332	2.496.297
Επενδύσεις προς εμπορία - ομόλογα	159.276	158.334
Επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων - ομόλογα	106.975	65.188
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	11.073.923	8.390.650
Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση και κρατούμενες μέχρι τη λήξη	2.031.891	2.073.666
Χρεώστες (Σημ. 22)	24.585	17.087
Εύλογη αξία παραγώγων (Σημ. 34)	32.566	25.081
Περιουσιακά στοιχεία ασφαλιστικών κλάδων ζωής που αναλογούν στους ασφαλιζόμενους (Σημ. 22)	25.264	23.016
Δεδουλευμένοι τόκοι (Σημ. 22)	36.805	30.157
Αξίες προς είσπραξη και φόροι επιστρεπτέοι	45.863	34.966
Σύνολο στον ισολογισμό	17.654.612	13.919.090
Ενδεχόμενες υποχρεώσεις	1.025.211	857.273
Ανειλημμένες υποχρεώσεις	2.000.181	1.592.332
Σύνολο εκτός ισολογισμού	3.025.392	2.449.605
Συνολική έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο	20.680.004	16.368.695

Συγκρότημα Τράπεζας Κύπρου

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

38. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

Μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο (συνέχεια)

Η μέγιστη έκθεση του Συγκροτήματος σε πιστωτικό κίνδυνο αναλύεται κατά γεωγραφικό τομέα ως ακολούθως:

	2007	2006
Στον ισολογισμό	£000	£000
Κύπρος	11.278.839	8.620.931
Ελλάδα	5.251.755	4.369.121
Ηνωμένο Βασίλειο	799.864	728.662
Αυστραλία	293.191	200.376
Ρουμανία και Ρωσία	30.963	-
	17.654.612	13.919.090

Εκτός ισολογισμού		
Κύπρος	1.736.162	1.366.377
Ελλάδα	1.214.335	1.016.113
Ηνωμένο Βασίλειο	49.789	48.725
Αυστραλία	23.199	18.390
Ρουμανία και Ρωσία	1.907	-
	3.025.392	2.449.605

Συγκέντρωση πιστωτικού κινδύνου

Υπάρχουν περιορισμοί στη συγκέντρωση πιστωτικού κινδύνου από τον Περί Τραπεζικών Εργασιών Νόμο της Κύπρου και τη σχετική οδηγία που εκδόθηκε από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου. Σύμφωνα με αυτούς τους περιορισμούς, οι τράπεζες δεν δικαιούνται να δανείζουν περισσότερο από 25% της κεφαλαιακής τους βάσης σε ένα πελατειακό συγκρότημα. Επιπρόσθετα, ο συνολικός δανεισμός σε πελατειακά συγκροτήματα που οι υποχρεώσεις τους ξεπερνούν το 10% της κεφαλαιακής βάσης του Συγκροτήματος δεν μπορεί να ξεπερνά σε σύνολο οκτώ φορές την κεφαλαιακή του βάση. Το Συγκρότημα συμμορφώνεται πλήρως και με τους δύο περιορισμούς.

Επιπρόσθετα, οι θυγατρικές του Συγκροτήματος στο εξωτερικό πρέπει να συμμορφώνονται με οδηγίες σχετικές με μεγάλα χρηματοδοτικά ανοίγματα, όπως αυτά καθορίζονται από τις εποπτικές αρχές των χωρών στις οποίες διεξάγουν εργασίες.

Η έκθεση του Συγκροτήματος σε πιστωτικό κίνδυνο από πελατειακά συγκροτήματα που έχουν πιστωτικές διευκολύνσεις μεγαλύτερες του 10% της κεφαλαιακής βάσης του Συγκροτήματος στις 31 Δεκεμβρίου 2007 ήταν £202.609 χιλ. (2006: £151.662 χιλ.).

Συγκρότημα Τράπεζας Κύπρου

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

38. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

Εξασφαλίσεις και άλλες πιστωτικές αναβαθμίσεις

Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες

Η Υπηρεσία Πιστωτικού Κινδύνου Συγκροτήματος και τα τμήματα διαχείρισης πιστωτικού κινδύνου καθορίζουν το ποσό και το είδος της εξασφάλισης και τις άλλες πιστωτικές αναβαθμίσεις που απαιτούνται.

Οι κύριες κατηγορίες των εξασφαλίσεων είναι υποθήκες ακινήτων, εξασφαλίσεις μετρητών, δεσμευμένες καταθέσεις, τραπεζικές εγγυήσεις, κυβερνητικές εγγυήσεις, ενεχυριάσεις μετοχών και χρεογράφων δημοσίων εταιριών, ομόλογα σταθερής και κυμαινόμενης επιβάρυνσης επί εταιρικών περιουσιακών στοιχείων, εκχώρηση ασφαλιστηρίων συμβολαίων, εκχώρηση δικαιωμάτων σε συγκεκριμένα συμβόλαια και προσωπικές και εταιρικές εγγυήσεις.

Η διεύθυνση του Συγκροτήματος παρακολουθεί τις αλλαγές στην αγοραία αξία των εξασφαλίσεων σε συνεχή βάση και, όπου χρειάζεται, απαιτεί επιπρόσθετες εξασφαλίσεις με βάση τη σχετική συμφωνία.

Άλλα χρηματοοικονομικά μέσα

Οι εξασφαλίσεις που λαμβάνονται για χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία εκτός από δάνεια και απαιτήσεις, καθορίζονται ανάλογα με τη φύση τους. Ομόλογα, κρατικά αξιόγραφα και άλλα χρεόγραφα συνήθως δεν είναι εξασφαλισμένα, εκτός στην περίπτωση ομολόγων διασφαλισμένων με περιουσιακά στοιχεία (asset-backed securities) και παρόμοιων μέσων, τα οποία εξασφαλίζονται με ομάδες χρηματοοικονομικών μέσων.

Η σύμβαση η οποία έχει επιλεγεί από την Εταιρία για τις συναλλαγές της σε παράγωγα είναι το ISDA Master Agreement. Η σύμβαση αυτή παρέχει το πλαίσιο το οποίο διέπει τη διεξαγωγή ενός μεγάλου φάσματος συναλλαγών σε μη οργανωμένες αγορές (over the counter) και δεσμεύει νομικά τα αντισυμβαλλόμενα μέρη, να συμψηφίζουν όλες τις ανοικτές συναλλαγές οι οποίες διέπονται από τη σύμβαση, στην περίπτωση που κάποιο από τα αντισυμβαλλόμενα μέρη την αθετήσει. Υπάρχουν περιπτώσεις κατά τις οποίες, σε συνδυασμό με τη σύμβαση ISDA Master Agreement, τα αντισυμβαλλόμενα μέρη υπογράφουν τη σύμβαση Credit Support Annex (CSA). Η σύμβαση CSA παρέχει εξασφαλίσεις στα αντισυμβαλλόμενα μέρη έτσι ώστε να μετριαστεί ο ενδεχόμενος κίνδυνος που εμπεριέχεται στις ανοικτές τους θέσεις.

Ο κίνδυνος διακανονισμού προκύπτει όταν γίνεται μια πληρωμή μετρητών ή μετοχών, με αντάλλαγμα την αναμενόμενη είσπραξη μετρητών, χρεογράφων ή μετοχών. Καθορίζονται ημερήσια όρια διακανονισμού για κάθε αντισυμβαλλόμενο που καλύπτουν το συνολικό όριο που τίθεται για όλες τις συναλλαγές της Εταιρίας, σε ημερήσια βάση. Ο κίνδυνος διακανονισμού μετριάζεται όταν οι συναλλαγές πραγματοποιούνται μέσω οργανωμένων συστημάτων πληρωμής ή βάσει παράδοσης έναντι πληρωμής.

Συγκρότημα Τράπεζας Κύπρου

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

38. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

	2007	2006
	£000	£000
<i>Ανά κλάδο της οικονομίας</i>		
Εμπόριο	1.476.589	1.254.936
Βιομηχανία	469.163	432.268
Τουρισμός	908.050	752.475
Ακίνητα και κατασκευές	1.563.249	1.275.074
Προσωπικά και επαγγελματικά	4.408.774	3.262.311
Ιδιοκατοίκηση	2.130.066	1.520.971
Λοιποί κλάδοι	456.910	354.323
	11.412.801	8.852.358
<i>Ανά γεωγραφικό τομέα</i>		
Κύπρος	5.781.446	4.188.895
Ελλάδα	4.635.031	3.811.938
Ηνωμένο Βασίλειο	743.810	682.628
Αυστραλία	234.854	168.897
Ρουμανία και Ρωσία	17.660	-
	11.412.801	8.852.358

Συγκρότημα Τράπεζας Κύπρου

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

38. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

Ανάλυση δάνειων και απαιτήσεων από πελάτες

	2007	2006
	£000	£000
Ενήμερα	9.748.696	7.396.452
Σε καθυστέρηση αλλά όχι απομειωμένα	1.227.093	827.635
Απομειωμένα	437.012	628.271
	11.412.801	8.852.358

Η πιστωτική ποιότητα των ενήμερων δανείων και απαιτήσεων από πελάτες παρακολουθείται από το Συγκρότημα χρησιμοποιώντας εξωτερικά συστήματα αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας των πελατών. Ο πιο κάτω πίνακας δείχνει την πιστωτική ποιότητα των ενήμερων δανείων και απαιτήσεων από πελάτες, βάσει του συστήματος αξιολόγησης πιστωτικού κινδύνου του Συγκροτήματος.

	Ενήμερα			
	Κατηγορία 1	Κατηγορία 2	Κατηγορία 3	Σύνολο
2007	£000	£000	£000	£000
Κύπρος	3.891.566	524.288	559.314	4.975.168
Ελλάδα	2.907.577	147.990	836.380	3.891.947
Ηνωμένο Βασίλειο	430.633	74.666	163.841	669.140
Αυστραλία	108.434	57.507	38.865	204.806
Ρουμανία και Ρωσία	7.635	-	-	7.635
	7.345.845	804.451	1.598.400	9.748.696

2006				
Κύπρος	2.582.414	369.119	305.235	3.256.768
Ελλάδα	2.493.129	592.402	319.413	3.404.944
Ηνωμένο Βασίλειο	435.899	14.869	141.978	592.746
Αυστραλία	136.038	4.999	957	141.994
	5.647.480	981.389	767.583	7.396.452

Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που δεν είναι σε καθυστέρηση ή σε υπέρβαση των ορίων τους κατά τη διάρκεια των τελευταίων δώδεκα μηνών κατατάσσονται στην Κατηγορία 1. Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που ήταν σε καθυστέρηση ή σε υπέρβαση των ορίων τους μέχρι και 30 συνεχόμενες μέρες κατά τη διάρκεια του πρώτου μισού των τελευταίων δώδεκα μηνών, ή μέχρι και 15 συνεχόμενες μέρες κατά τη διάρκεια των τελευταίων έξι μηνών κατατάσσονται στην Κατηγορία 2. Τα υπόλοιπα δάνεια και απαιτήσεις κατατάσσονται στην Κατηγορία 3.

Συγκρότημα Τράπεζας Κύπρου

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

38. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που είναι σε καθυστέρηση αλλά όχι απομειωμένα

	2007	2006
	£000	£000
Σε καθυστέρηση:		
Μέχρι 30 μέρες	764.723	507.271
Από 31 μέχρι 90 μέρες	312.070	202.915
Από 91 μέχρι 180 μέρες	89.723	44.930
Από 181 μέχρι 365 μέρες	22.360	19.522
Πέραν του ενός έτους	38.217	52.997
	1.227.093	827.635

Ο κύριος λόγος που τα δάνεια σε καθυστέρηση δεν θεωρούνται ως απομειωμένα, είναι γιατί εξασφαλίζονται με εμπράγματα εξασφαλίσεις των οποίων η αξία είναι αρκετή για να καλύψει τόσο το κεφάλαιο όσο και τον τόκο.

Οι εξασφαλίσεις αποτελούνται κυρίως από ακίνητα, δεσμευμένες καταθέσεις, εγγυητικές επιστολές, κυμαινόμενα και σταθερά εμπράγματα βάρη. Πιο αναλυτική περιγραφή παρατίθεται στις 'Εξασφαλίσεις και άλλες πιστωτικές αναβαθμίσεις'.

Η εύλογη αξία των εξασφαλίσεων που κατέχει το Συγκρότημα για δάνεια και απαιτήσεις που είναι σε καθυστέρηση αλλά όχι απομειωμένα στις 31 Δεκεμβρίου 2007 είναι £967.153 χιλ. (2006: £611.716 χιλ.).

Απομειωμένα δάνεια και απαιτήσεις

Η ανάλυση των δανείων και απαιτήσεων σε πελάτες πριν τις προβλέψεις που καθορίζονται σε ατομική βάση ως απομειωμένα, κατά γεωγραφικό τομέα, παρουσιάζεται πιο κάτω:

	2007	2006
	£000	£000
Κύπρος	282.823	455.518
Ελλάδα	146.254	162.679
Ηνωμένο Βασίλειο	7.928	10.043
Αυστραλία	7	31
	437.012	628.271

Η εύλογη αξία των εξασφαλίσεων που κατέχει το Συγκρότημα για δάνεια που καθορίστηκαν ως απομειωμένα σε ατομική βάση στις 31 Δεκεμβρίου 2007 ανήλθε σε £228.825 χιλ. (2006: £238.216 χιλ.).

Οι εξασφαλίσεις αποτελούνται κυρίως από ακίνητα, μετρητά, εγγυητικές επιστολές, κυμαινόμενα και σταθερά εμπράγματα βάρη. Πιο αναλυτική περιγραφή παρατίθεται στις 'Εξασφαλίσεις και άλλες πιστωτικές αναβαθμίσεις'.

Συγκρότημα Τράπεζας Κύπρου

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

38. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

Απομειωμένα δάνεια και απαιτήσεις (συνέχεια)

Η κίνηση των προβλέψεων για απομείωση των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες παρουσιάζεται στον πίνακα πιο κάτω:

	Κύπρος	Ελλάδα	Άλλες χώρες	Σύνολο προβλέψεων για απομείωση
2007	£000	£000	£000	£000
1 Ιανουαρίου	338.854	115.726	7.128	461.708
Συναλλαγματικές διαφορές	3	1.252	(84)	1.171
Διαγραφές:				
- τόκων σε απομειωμένα δάνεια και απαιτήσεις προηγούμενων ετών	(121.488)	(16.368)	(850)	(138.706)
- απομειωμένων δανείων και απαιτήσεων	(17.914)	(12.962)	(178)	(31.054)
Τόκοι απομειωμένων δανείων και απαιτήσεων	(11.665)	(5.515)	(266)	(17.446)
Εισπράξεις από διαγραφέντα δάνεια και απαιτήσεις	24.243	6.259	-	30.502
Επιβάρυνση για το έτος	14.836	17.564	303	32.703
31 Δεκεμβρίου	226.869	105.956	6.053	338.878
Απομείωση σε ατομική βάση	162.685	57.666	4.605	224.956
Συλλογική απομείωση	64.184	48.290	1.448	113.922
2006				
1 Ιανουαρίου	312.489	92.613	8.708	413.810
Συναλλαγματικές διαφορές	(101)	895	127	921
Διαγραφές δανείων και απαιτήσεων	(27.104)	(17.673)	(288)	(45.065)
Τόκοι απομειωμένων δανείων και απαιτήσεων	(13.943)	(4.306)	(312)	(18.561)
Εισπράξεις από διαγραφέντα δάνεια και απαιτήσεις	5.569	-	-	5.569
Επιβάρυνση/(πίστωση) για το έτος	61.946	44.197	(1.109)	105.034
31 Δεκεμβρίου	338.856	115.726	7.126	461.708
Απομείωση σε ατομική βάση	309.712	75.407	6.022	391.141
Συλλογική απομείωση	29.144	40.319	1.104	70.567

Η επιβάρυνση για το 2006 στον πιο πάνω πίνακα διαφέρει από τη χρέωση για το έτος όπως παρουσιάζεται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων, επειδή μέρος της πρόβλεψης που αφορά εισοδήματα σε αναστολή κατά το 2006 έχει μειώσει τα έσοδα από τόκους και τα έσοδα από αμοιβές και προμήθειες.

Συγκρότημα Τράπεζας Κύπρου

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

38. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

Επαναδιαπραγματευόμενα δάνεια

Τα επαναδιαπραγματευόμενα δάνεια τα οποία θα ήταν σε καθυστέρηση ή απομειωμένα στις 31 Δεκεμβρίου 2007 ανήλθαν σε £29.487 χιλ. (2006: £28.321 χιλ.).

Ληφθείσες εξασφαλίσεις και άλλες πιστωτικές αναβαθμίσεις

Η λογιστική αξία των περιουσιακών στοιχείων που αποκτήθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους έχει ως εξής:

	2007	2006
	£000	£000
Περιουσία που χρησιμοποιείται ως κατοικία	478	629
Εταιρική και άλλη περιουσία	5.645	12.061
	6.123	12.690

Τα περισσότερα περιουσιακά στοιχεία που αποκτήθηκαν πωλούνται και οι καθαρές εισπράξεις χρησιμοποιούνται για να μειώσουν ή να αποπληρώσουν τα οφειλόμενα ποσά. Ανάλογα με τη συμφωνία με το πελάτη, το πλεόνασμα των ποσών που εισπράττονται χρησιμοποιούνται για να αποπληρώσουν άλλα χρέη του πελάτη, επιστρέφονται στον πελάτη ή πιστώνονται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

Ανάλυση πιστοληπτικής διαβάθμισης από ανεξάρτητους οίκους

Οι καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες και τοποθετήσεις σε άλλες τράπεζες αναλύονται σύμφωνα με τη πιστοληπτική διαβάθμιση των Moody's ως ακολούθως:

	2007	2006
	£000	£000
Aaa – Aa3	3.180.193	2.026.469
A1 – A3	583.137	850.189
Baa1 – Baa3	52.476	2.543
Χωρίς διαβάθμιση	257.690	175.601
Αξίες προς είσπραξη από τράπεζες	43.968	46.143
	4.117.464	3.100.945

Συγκρότημα Τράπεζας Κύπρου

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

38. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

Ανάλυση πιστοληπτικής διαβάθμισης από ανεξάρτητους οίκους (συνέχεια)

Τα ομόλογα και κρατικά αξιόγραφα αναλύονται σύμφωνα με τη διαβάθμιση των Moodys ως ακολούθως:

	Ομόλογα	Κρατικά αξιόγραφα	Σύνολο
2007	£000	£000	£000
<i>Διαβάθμιση των Moodys:</i>			
Aaa – Aa3	1.385.554	-	1.385.554
A1 – A3	903.655	-	903.655
Baa1 – Baa3	699	-	699
Χωρίς διαβάθμιση	8.234	-	8.234
	2.298.142	-	2.298.142
<i>Τα οποία εκδόθηκαν από:</i>			
- Κυπριακή κυβέρνηση	496.669	-	496.669
- άλλες κυβερνήσεις	506.174	-	506.174
- Ευρωπαϊκές τράπεζες και άλλους οργανισμούς	1.292.557	-	1.292.557
- Κυπριακές τοπικές αρχές	1.685	-	1.685
- Κυπριακές δημόσιες εταιρίες	1.057	-	1.057
	2.298.142	-	2.298.142
<i>Τα οποία κατηγοριοποιούνται ως:</i>			
- επενδύσεις προς εμπορία	159.276	-	159.276
- επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	106.975	-	106.975
- επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση	1.958.470	-	1.958.470
- επενδύσεις κρατούμενες μέχρι τη λήξη	73.421	-	73.421
	2.298.142	-	2.298.142

Συγκρότημα Τράπεζας Κύπρου

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

38. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

Ανάλυση πιστοληπτικής διαβάθμισης (συνέχεια)

	Ομόλογα	Κρατικά αξιόγραφα	Σύνολο
2006	€000	€000	€000
<i>Διαβάθμιση των Moodys:</i>			
Aaa – Aa3	1.347.700	-	1.347.700
A1 – A3	870.906	41.563	912.469
Baa1 – Baa3	16.134	-	16.134
Χωρίς διαβάθμιση	20.885	-	20.885
	2.255.625	41.563	2.297.188
<i>Τα οποία εκδόθηκαν από:</i>			
- Κυπριακή κυβέρνηση	500.738	41.563	542.301
- άλλες κυβερνήσεις	463.113	-	463.113
- Ευρωπαϊκές τράπεζες και άλλους οργανισμούς	1.289.339	-	1.289.339
- Κυπριακές τοπικές αρχές	1.221	-	1.221
- Κυπριακές δημόσιες εταιρίες	1.214	-	1.214
	2.255.625	41.563	2.297.188
<i>Τα οποία κατηγοριοποιούνται ως:</i>			
- επενδύσεις προς εμπορία	158.334	-	158.334
- επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	65.188	-	65.188
- επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση	2.029.509	41.563	2.071.072
- επενδύσεις κρατούμενες μέχρι τη λήξη	2.594	-	2.594
	2.255.625	41.563	2.297.188

39. Διαχείριση κινδύνων – Κίνδυνος αγοράς

Ο κίνδυνος αγοράς είναι ο κίνδυνος που προκύπτει από τυχόν αρνητικές μεταβολές στις τιμές αγοράς – από αλλαγές στα επιτόκια, στις τιμές συναλλάγματος και στις τιμές τίτλων. Η υπηρεσία Διαχείρισης Κινδύνων Αγοράς Συγκροτήματος είναι υπεύθυνη για να παρακολουθεί τη συμμόρφωση με τις διάφορες πολιτικές και διαδικασίες για τον κίνδυνο της αγοράς.

Συγκρότημα Τράπεζας Κύπρου

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

39. Διαχείριση κινδύνων – Κίνδυνος αγοράς (συνέχεια)

Κίνδυνος επιτοκίων

Ο κίνδυνος επιτοκίων είναι ο κίνδυνος η εύλογη αξία ή οι μελλοντικές ταμειακές ροές ενός χρηματοοικονομικού μέσου, να παρουσιάσουν διακυμάνσεις εξαιτίας μεταβολών στα επιτόκια της αγοράς. Ο κίνδυνος επιτοκίων προκύπτει λόγω του ετεροχρονισμού στην αναπροσαρμογή των επιτοκίων σε περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις.

Ο κίνδυνος επιτοκίων επιμετρείται με τη μέθοδο ανάλυσης ευαισθησίας του ανοίγματος (sensitivity gap analysis) υπολογίζοντας τη διαφορά των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων των οποίων τα επιτόκια προσαρμόζονται σε κάθε χρονική ζώνη και για κάθε νόμισμα ξεχωριστά. Η διαφορά αυτή πολλαπλασιάζεται με την υποτιθέμενη αλλαγή στα επιτόκια για την περίοδο από την αναπροσαρμογή του επιτοκίου μέχρι τους δώδεκα μήνες από την ημερομηνία της ανάλυσης για να υπολογιστεί η επίδραση της ετήσιας μεταβολής στα καθαρά έσοδα από τόκους για το κάθε νόμισμα.

Για τη διαχείριση του κινδύνου επιτοκίων υπάρχουν όρια μέγιστης ζημιάς από τη μη συσχέτιση των μεταβολών των επιτοκίων για κάθε τραπεζική μονάδα του Συγκροτήματος. Υπάρχουν διαφορετικά όρια για την Κυπριακή λίρα και για τα ξένα νομίσματα. Τα όρια μέγιστης ζημιάς ισχύουν για κάθε ένα από τα τρία πρώτα χρόνια. Καθορίστηκαν σαν ποσοστό των κεφαλαίων του Συγκροτήματος (1,5%) καθώς και σαν ποσοστό του καθαρού εισοδήματος από τόκους (5%) και κατανεμήθηκαν στις διάφορες τραπεζικές μονάδες του Συγκροτήματος ανάλογα με τη συνεισφορά τους στα καθαρά έσοδα από τόκους. Έχουν επίσης εγκριθεί μικρά όρια ανοικτής επιτοκιακής θέσης για περιόδους πέραν των τριών ετών.

Ανάλυση ευαισθησίας

Ο πιο κάτω πίνακας παρουσιάζει την επίδραση στα καθαρά έσοδα από τόκους για περίοδο ενός έτους ως αποτέλεσμα λογικά αναμενόμενων μεταβολών στα επιτόκια των κύριων νομισμάτων:

Μεταβολή στα επιτόκια	Κυπριακές λίρες	Ευρώ	Δολάρια Η.Π.Α.	Στερλίνες	Άλλα νομίσματα	Σύνολο
	£000	£000	£000	£000	£000	£000
2007						
+0,5% σε όλα τα νομίσματα	6.218	1.040	711	513	277	8.466
-1,5% στα Δολάρια Αμερικής και -0,5% σε όλα τα άλλα νομίσματα	(6.294)	(1.080)	(3.112)	(533)	(347)	(10.659)
2006						
+0,5% σε όλα τα νομίσματα	4.025	988	448	246	89	5.619
-0,5% σε όλα τα νομίσματα	(4.282)	(1.875)	(1.048)	(352)	(128)	(7.383)

Η συνολική μεταβολή στα καθαρά έσοδα από τόκους διαφέρει από το άθροισμα των επιμέρους νομισμάτων αφού έχει υπολογιστεί με βάση τους πραγματικούς συντελεστές συσχέτισης ανάμεσα στα επιτόκια των διάφορων νομισμάτων και την ακριβή θετική συσχέτιση ανάμεσα στα επιτόκια των διάφορων νομισμάτων και της Κυπριακής λίρας.

Επιπρόσθετα από τις πιο πάνω μεταβολές στα καθαρά έσοδα από τόκους, τα αποτελέσματα του Συγκροτήματος επηρεάζονται από μεταβολές στα επιτόκια, ως αποτέλεσμα μεταβολών στην εύλογη αξία των επενδύσεων στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων (περιλαμβανομένων των επενδύσεων προς εμπορία) καθώς και στην εύλογη αξία παράγωγων χρηματοοικονομικών μέσων.

Συγκρότημα Τράπεζας Κύπρου

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

39. Διαχείριση κινδύνων – Κίνδυνος αγοράς (συνέχεια)

Κίνδυνος επιτοκίων (συνέχεια)

Ανάλυση ευαισθησίας (συνέχεια)

Επίσης, τα ίδια κεφάλαια του Συγκροτήματος επηρεάζονται από μεταβολές στα επιτόκια της αγοράς. Οι μεταβολές στα ίδια κεφάλαια του Συγκροτήματος προκύπτουν από μεταβολές στην εύλογη αξία ομολόγων με σταθερό επιτόκιο που κατηγοριοποιούνται ως 'Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση' καθώς και από μεταβολές στην εύλογη αξία παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων που αποτελούν αποτελεσματικές αντισταθμίσεις ταμειακών ροών.

Η ανάλυση ευαισθησίας βασίζεται στην παραδοχή μιας παράλληλης μετακίνησης της καμπύλης επιτοκίων. Ο πιο κάτω πίνακας παρουσιάζει την επίδραση στα καθαρά κέρδη και στα ίδια κεφάλαια του Συγκροτήματος, από λογικά αναμενόμενες μεταβολές στα επιτόκια των κύριων νομισμάτων.

Μεταβολή στα επιτόκια	Επίδραση στα καθαρά κέρδη	Επίδραση στα ίδια κεφάλαια
	£000	£000
2007		
+0,5% σε όλα τα νομίσματα	3.349	(14.746)
-1,5% στα Δολάρια Αμερικής και -0,5% σε όλα τα άλλα νομίσματα	(1.930)	19.517
2006		
+0,5% σε όλα τα νομίσματα	4.958	(13.459)
-0,5% σε όλα τα νομίσματα	(4.758)	13.759

Συναλλαγματικός κίνδυνος

Ο συναλλαγματικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος η εύλογη αξία ή οι μελλοντικές ταμειακές ροές ενός χρηματοοικονομικού μέσου να παρουσιάσουν διακυμάνσεις εξαιτίας μεταβολών στις ισοτιμίες ξένου συναλλάγματος.

Για τη διαχείριση του συναλλαγματικού κινδύνου η Επιτροπή Διαχείρισης Περιουσιακών Στοιχείων/Υποχρεώσεων του Συγκροτήματος ('ΕΔΕΠ') έχει εγκρίνει όρια ανοικτής συναλλαγματικής θέσης κατά νόμισμα ή ομάδα νομισμάτων, καθώς και για τη συνολική ανοικτή συναλλαγματική θέση. Ισχύουν μεγαλύτερα όρια για θέσεις που είναι ανοικτές κατά τη διάρκεια των εργάσιμων ωρών και χαμηλότερα όρια για θέσεις που παραμένουν ανοικτές κατά τις μη εργάσιμες ώρες. Τα όρια ανοικτής συναλλαγματικής θέσης είναι χαμηλότερα από αυτά που έχουν καθοριστεί από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου.

Ανοικτές θέσεις για το χαρτοφυλάκιο εμπορίας συναλλάγματος επιτρέπονται μόνο στην Κύπρο. Η ΕΔΕΠ έχει εγκρίνει όρια μέγιστης ζημιάς (ημερήσια και μηνιαία), καθώς και όριο για τη Μέγιστη Δυνητική Ζημιά ('ΜΔΖ', Value at Risk). Τα όρια αυτά, παρακολουθούνται από την Υπηρεσία Διαχείρισης Κινδύνων Αγοράς Συγκροτήματος.

Η ΜΔΖ επιμετρείται με τη μέθοδο διακύμανσης/συνδιακύμανσης, που βασίζεται στην παραδοχή ότι οι ημερήσιες μεταβολές στις τιμές ακολουθούν το συνήθη διαμερισμό (normal distribution). Η ΜΔΖ υπολογίζεται σε επίπεδο εμπιστοσύνης 99%, για περίοδο μιας μέρας, χρησιμοποιώντας τα ιστορικά στοιχεία για συναλλαγματικές ισοτιμίες των τελευταίων πέντε χρόνων. Το επίπεδο εμπιστοσύνης 99% σημαίνει ότι εντός μιας μέρας, οι ζημιές που ξεπερνούν τη ΜΔΖ, κατά μέσο όρο, δεν θα προκύψουν συχνότερα από μια φορά κάθε εκατό μέρες.

Συγκρότημα Τράπεζας Κύπρου

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

39. Διαχείριση κινδύνων – Κίνδυνος αγοράς (συνέχεια)

Συναλλαγματικός κίνδυνος (συνέχεια)

Η μέθοδος της ΜΔΖ υποδεικνύει τις πιθανές ζημιές του χαρτοφυλακίου για εμπορία, με βάση τις πιο πάνω παραδοχές και όχι τις πραγματικές ζημιές. Παρόλο που η μέθοδος παρέχει σημαντική καθοδήγηση για τους κινδύνους, η μέθοδος παρουσιάζει διάφορες αδυναμίες όπως το γεγονός ότι οι ιστορικές πληροφορίες μπορεί να μην είναι πάντοτε ενδεικτικές των μελλοντικών γεγονότων. Επιπρόσθετα, προϋποθέτει ότι όλες οι θέσεις μπορούν να ρευστοποιηθούν σε μια μέρα. Αυτή η αδυναμία δεν θεωρείται σημαντική καθώς οι θέσεις του Συγκροτήματος σε ξένο συνάλλαγμα είναι πολύ μικρές σε σχέση με τους όγκους της αγοράς και μπορούν να αναστραφούν σε μια μέρα. Επίσης, η χρήση του επιπέδου εμπιστοσύνης 99% δεν λαμβάνει υπόψη ζημιές πέραν αυτού του επιπέδου εμπιστοσύνης. Επιπρόσθετα η ΜΔΖ υπολογίζεται βάσει της ανοικτής θέσης από το τέλος της εργάσιμης μέρας μέχρι την αρχή της επόμενης και δεν λαμβάνει υπόψη τις ανοικτές θέσεις κατά τη διάρκεια της εργάσιμης μέρας.

Για μετριάσμο των πιο πάνω αδυναμιών, υπάρχουν όρια μέγιστης ζημιάς στο χαρτοφυλάκιο εμπορίας συναλλάγματος.

Η ΜΔΖ για θέσεις του χαρτοφυλακίου εμπορίας ξένου συναλλάγματος έχει ως ακολούθως:

	2007	2006
	£000	£000
Μέσος όρος	77	185
Μέγιστο	167	428
Ελάχιστο	2	3

Κατά τη διάρκεια του 2007, οι πραγματοποιηθείσες ζημιές δεν ξεπέρασαν τη ΜΔΖ καμία μέρα.

Δεν υπάρχουν καθορισμένα συγκεκριμένα όρια για το χαρτοφυλάκιο τραπεζικών εργασιών. Εντούτοις υπάρχουν συνολικά όρια για το χαρτοφυλάκιο εμπορίας και το χαρτοφυλάκιο τραπεζικών εργασιών τόσο κατά τη διάρκεια της μέρας όσο και στο τέλος της μέρας. Η συμμόρφωση με τα όρια παρακολουθείται από την Υπηρεσία Διαχείρισης Κινδύνων Αγοράς Συγκροτήματος.

Συγκρότημα Τράπεζας Κύπρου

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

39. Διαχείριση κινδύνων – Κίνδυνος αγοράς (συνέχεια)

Συναλλαγματικός κίνδυνος (συνέχεια)

Ο πιο κάτω πίνακας παρουσιάζει τον συναλλαγματικό κίνδυνο που αντιμετωπίζει το Συγκρότημα από τις ανοικτές συναλλαγματικές θέσεις που έχει. Η ανάλυση προϋποθέτει λογικές πιθανές μεταβολές στις τιμές συναλλάγματος έναντι της Κυπριακής λίρας, με βάση τις διακυμάνσεις των τιμών στο παρελθόν.

Νόμισμα	Καθαρή ανοικτή θέση	Μεταβολή στη συναλλαγματική ισοτιμία	Επίδραση στα καθαρά κέρδη
2007	£000	%	£000
Ευρώ	20.759	+0,5	104
Δολάρια Αμερικής	5.793	+6,0	348
Στερλίνα	(272)	+4,0	(11)
Άλλα	(313)	+8,0	(25)
Ευρώ	20.759	-0,5	(104)
Δολάρια Αμερικής	5.793	-6,0	(348)
Στερλίνα	(272)	-4,0	11
Άλλα	(313)	-8,0	25
2006			
Ευρώ	70.728	+0,5	354
Δολάρια Αμερικής	1.010	+6,0	61
Στερλίνα	7.061	+4,0	282
Άλλα	475	+8,0	38
Ευρώ	70.728	-0,5	(354)
Δολάρια Αμερικής	1.010	-6,0	(61)
Στερλίνα	7.061	-4,0	(282)
Άλλα	475	-8,0	(38)

Συγκρότημα Τράπεζας Κύπρου

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

39. Διαχείριση κινδύνων – Κίνδυνος αγοράς (συνέχεια)

Κίνδυνος τιμών

Κίνδυνος από μεταβολές στις τιμές των μετοχών

Ο κίνδυνος από μεταβολές στις τιμές των μετοχών προκύπτει από δυσμενείς μεταβολές στις τιμές των επενδύσεων σε μετοχές που κατέχει το Συγκρότημα.

Για τη διαχείριση του κινδύνου από μεταβολές στις τιμές μετοχών εμπορίας, έχουν τεθεί μέγιστα όρια όσον αφορά τα ποσά που μπορούν να επενδυθούν σε μετοχές στο χαρτοφυλάκιο εμπορίας καθώς και άλλοι περιορισμοί, όπως μέγιστο ποσοστό επένδυσης σε συγκεκριμένο εκδότη, σε συγκεκριμένο τομέα, κλπ.

Οι μεταβολές στις τιμές μετοχών που αποτιμούνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων επηρεάζουν τα αποτελέσματα του Συγκροτήματος, ενώ οι μεταβολές στις τιμές των μετοχών στην κατηγορία 'Διαθέσιμες προς πώληση' επηρεάζουν τα ίδια κεφάλαια του Συγκροτήματος. Στον πιο κάτω πίνακα παρουσιάζεται η επίδραση στα καθαρά κέρδη και τα ίδια κεφάλαια του Συγκροτήματος από μεταβολές στις τιμές των μετοχών που κατέχει το Συγκρότημα, λόγω λογικά αναμενόμενων μεταβολών στους σχετικούς χρηματιστηριακούς δείκτες:

	Μεταβολή στο δείκτη	Επίδραση στα καθαρά κέρδη	Επίδραση στα ίδια κεφάλαια
2007	%	£000	£000
Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου	+25	4.327	10.665
Χρηματιστήριο Αθηνών	+15	1.043	46
Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου	-25	(4.327)	(10.665)
Χρηματιστήριο Αθηνών	-15	(1.043)	(46)
2006			
Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου	+25	828	10.456
Χρηματιστήριο Αθηνών	+15	-	-
Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου	-25	(828)	(10.456)
Χρηματιστήριο Αθηνών	-15	-	-

Συγκρότημα Τράπεζας Κύπρου

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

39. Διαχείριση κινδύνων – Κίνδυνος αγοράς (συνέχεια)

Κίνδυνος τιμών (συνέχεια)

Κίνδυνος από μεταβολές στις τιμές των ομολόγων (συνέχεια)

Ο κίνδυνος από μεταβολές στις τιμές των ομολόγων είναι ο κίνδυνος ζημιάς ως αποτέλεσμα δυσμενών μεταβολών στις τιμές των ομολόγων που έχει στην κατοχή του το Συγκρότημα. Οι τιμές μεταβάλλονται όταν μεταβάλλεται η πιστωτική ψαλίδα του εκδότη. Το Συγκρότημα επενδύει σημαντικό μέρος των ρευστών διαθεσίμων του σε ομόλογα, κυρίως κυβερνήσεων και διεθνών τραπεζών. Η μέση διαβάθμιση των ομολόγων του Συγκροτήματος στις 31 Δεκεμβρίου 2007 με βάση τις πιστοληπτικές διαβαθμίσεις του οίκου Moodys ήταν Aa3.

Μεταβολές στις τιμές ομολόγων που αποτιμούνται στη δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, επηρεάζουν τα αποτελέσματα του Συγκροτήματος, ενώ μεταβολές στις τιμές των ομολόγων που είναι 'Διαθέσιμα προς πώληση' επηρεάζουν τα ίδια κεφάλαια του Συγκροτήματος. Στον πίνακα πιο κάτω παρουσιάζεται η επίδραση στα κέρδη και τα κεφάλαια του Συγκροτήματος από λογικά αναμενόμενες μεταβολές στις τιμές των ομολόγων, βάσει μεταβολών της πιστωτικής ψαλίδας κατά τη διάρκεια των προηγούμενων χρόνων.

Μεταβολή στην τιμή αγοράς	Επίδραση στα καθαρά κέρδη	Επίδραση στα ίδια κεφάλαια
	€000	€000
2007		
+3%	16.454	51.580
-4%	(21.939)	(67.045)
2006		
+1%	5.252	17.505
-2%	(10.505)	(34.450)

40. Διαχείριση κινδύνων - Κίνδυνος ρευστότητας

Ο κίνδυνος ρευστότητας προκύπτει από την πιθανή αδυναμία του Συγκροτήματος να αποπληρώσει τις τρέχουσες και μελλοντικές υποχρεώσεις του πλήρως ή έγκαιρα. Στον κίνδυνο αυτό περιλαμβάνεται και η πιθανότητα το Συγκρότημα να επαναχρηματοδοτήσει τις υποχρεώσεις του με ψηλότερα επιτόκια ή να πωλήσει περιουσιακά στοιχεία με έκπτωση.

Η διεξαγωγή τραπεζικών εργασιών απαιτεί τη συνεχή ροή μετρητών για αποπληρωμή των καταθέσεων και παροχή χρηματοδοτήσεων σε πελάτες. Κατά τη διαχείριση της ρευστότητας λαμβάνονται υπόψη και τα όρια χρηματοδότησης που έχουν εγκριθεί αλλά δεν έχουν ακόμα χρησιμοποιηθεί.

Η βασική πηγή πόρων χρηματοδότησης του Συγκροτήματος είναι οι καταθέσεις. Η προέλευση των καταθέσεων καθώς και η ημερομηνία λήξης τους, παρακολουθούνται ώστε να αποφεύγεται ο κίνδυνος ταυτόχρονης λήξης μεγάλου ποσού καταθέσεων όπως και ο κίνδυνος εξάρτησης από μικρό αριθμό καταθετών. Επίσης τα ποσοστά ανανεώσεων των καταθέσεων προθεσμίας, παρακολουθούνται κάθε τρίμηνο και διατηρούνται σε ψηλά επίπεδα. Το Συγκρότημα βασίζεται σχεδόν αποκλειστικά σε σταθερές πηγές χρηματοδότησης για να χρηματοδοτήσει τα περιουσιακά του στοιχεία που δεν είναι άμεσα ρευστοποιήσιμα.

Η ρευστότητα παρακολουθείται σε ημερήσια βάση από την Υπηρεσία Διαχείρισης Κινδύνων Αγοράς Συγκροτήματος. Η διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας γίνεται από την καθεμιά μονάδα διαχείρισης διαθεσίμων σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Διαχείρισης Διαθεσίμων του Συγκροτήματος.

Συγκρότημα Τράπεζας Κύπρου

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

40. Διαχείριση κινδύνων - Κίνδυνος ρευστότητας (συνέχεια)

Η Υπηρεσία Διαχείρισης Κινδύνων Αγοράς Συγκροτήματος έχει την ευθύνη για την παρακολούθηση της ρευστότητας των τραπεζικών μονάδων του Συγκροτήματος και για τη συμμόρφωση με τους εσωτερικούς κανονισμούς και τους περιορισμούς που θέτουν οι εποπτικές αρχές στις χώρες όπου δραστηριοποιείται το Συγκρότημα.

Η κατάσταση της ρευστότητας αξιολογείται χρησιμοποιώντας εναλλακτικά σενάρια, που συμπεριλαμβάνουν προσημειώσεις ακραίων καταστάσεων στην τράπεζα και στην αγορά. Τα αποτελέσματα και για τα δύο αυτά σενάρια δεικνύουν ότι υπάρχουν περισσότερα ρευστά διαθέσιμα από ότι υποχρεώσεις τις πρώτες πέντε μέρες.

Το Συγκρότημα διατηρεί σε συνεχή βάση διεσπαρμένο χαρτοφυλάκιο περιουσιακών στοιχείων υψηλής ρευστότητας στα βασικά νομίσματα στα οποία διενεργούνται οι συναλλαγές. Παρακολουθείται επίσης ο δείκτης ρευστών διαθέσιμων επί του συνόλου των υποχρεώσεων που λήγουν τους επόμενους δώδεκα μήνες με το ελάχιστο επιτρεπτό ποσοστό του δείκτη να καθορίζεται στο 25%. Τα ρευστά διαθέσιμα ορίζονται ως μετρητά, καταθέσεις στη διατραπεζική αγορά που λήγουν τις επόμενες τριάντα μέρες, καθώς και ομόλογα και μετοχές, μειωμένα με βάση τις σχετικές οδηγίες των εποπτικών αρχών.

Ο δείκτης ρευστών διαθέσιμων ήταν ως ακολούθως:

	2007
	%
31 Δεκεμβρίου	40,5
Μέσος όρος	39,5
Μέγιστο ποσοστό	41,9
Ελάχιστο ποσοστό	35,2

Ανάλυση χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων με βάση την εναπομείνουσα συμβατική λήξη

Ο πίνακας πιο κάτω παρουσιάζει τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις του Συγκροτήματος με βάση τα μη προεξοφληθέντα ποσά που πρέπει να καταβληθούν, σε χρονικές περιόδους σύμφωνα με τις μέρες που απομένουν από τη 31 Δεκεμβρίου μέχρι τη συμβατική ημερομηνία λήξης τους. Αποπληρωμές για τις οποίες πρέπει να δοθεί προειδοποίηση τοποθετήθηκαν στη σχετική χρονική περίοδο ως εάν είχε δοθεί προειδοποίηση στις 31 Δεκεμβρίου. Το Συγκρότημα αναμένει πως οι περισσότεροι πελάτες δεν θα απαιτήσουν πληρωμή στη συντομότερη δυνατή ημερομηνία.

Τα ποσά που παρουσιάζονται στον πίνακα αυτό δεν συμφωνούν με τα υπόλοιπα στον ισολογισμό γιατί ο πιο κάτω πίνακας παρουσιάζει όλες τις ταμειακές ροές (συμπεριλαμβανομένων τόκων) χωρίς προεξόφληση.

Συγκρότημα Τράπεζας Κύπρου

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

40. Διαχείριση κινδύνων - Κίνδυνος ρευστότητας (συνέχεια)

Ανάλυση χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων με βάση την εναπομείνουσα συμβατική λήξη (συνέχεια)

	Σε πρώτη ζήτηση και εντός ενός μηνός	Μεταξύ ενός και τριών μηνών	Μεταξύ τριών μηνών και ενός έτους	Μεταξύ ενός και πέντε ετών	Πέραν των πέντε ετών	Σύνολο
2007	£000	£000	£000	£000	£000	£000
Καταθέσεις από τράπεζες	403.286	184.743	20.810	125.926	-	734.765
Συμφωνίες επαναγοράς	146.400	-	-	126.450	-	272.850
Καταθέσεις πελατών	9.718.996	2.987.623	2.053.967	85.645	117	14.846.348
Ομολογιακά δάνεια	67.599	206.749	24.668	480.132	231	779.379
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα – συμβατικά ποσά πληρωτέα	354.938	201.299	118.055	16.055	4.449	694.796
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα – συμβατικά ποσά εισπρακτέα	(346.844)	(198.057)	(114.449)	(13.402)	(4.532)	(677.284)
Δανειακό κεφάλαιο	-	60.260	129.817	252.445	-	442.522
Λοιπές υποχρεώσεις	113.113	148	-	-	-	113.261
	10.457.488	3.442.765	2.232.868	1.073.251	265	17.206.637

2006						
Καταθέσεις από τράπεζες	120.219	94.182	10.795	51.967	-	277.163
Συμφωνίες επαναγοράς	-	-	-	-	-	-
Καταθέσεις πελατών	7.453.676	2.824.974	1.722.469	193.119	-	12.194.238
Ομολογιακά δάνεια	51.686	36.788	12.786	362.751	288	464.299
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα – συμβατικά ποσά πληρωτέα	98.292	121.300	142.543	19.117	8.838	390.090
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα – συμβατικά ποσά εισπρακτέα	(97.969)	(120.590)	(140.231)	(19.880)	(9.151)	(387.821)
Δανειακό κεφάλαιο	1.888	3.253	12.164	157.822	219.513	394.640
Λοιπές υποχρεώσεις	89.093	1.948	2.469	-	-	93.510
	7.716.885	2.961.855	1.762.995	764.896	219.488	13.426.119

Συγκρότημα Τράπεζας Κύπρου

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

41. Διαχείριση κινδύνων – Άλλοι κίνδυνοι

Λειτουργικός κίνδυνος

Ο λειτουργικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος που προκύπτει από απάτη, μη εξουσιοδοτημένες συναλλαγές, λάθη, παραλήψεις, μειωμένη παραγωγικότητα, προβλήματα στα συστήματα ή εξωτερικούς παράγοντες. Παρουσιάζεται σε όλους τους οργανισμούς και καλύπτει ένα ευρύ φάσμα θεμάτων.

Το Συγκρότημα διαχειρίζεται το λειτουργικό κίνδυνο μέσω ενός περιβάλλοντος ελέγχων στο οποίο οι διαδικασίες καταγράφονται και οι συναλλαγές συμφωνούνται και παρακολουθούνται. Αυτό υποστηρίζεται με περιοδικούς ελέγχους από το Τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου του Συγκροτήματος και με τη συνεχή παρακολούθηση περιστατικών του λειτουργικού κινδύνου για να βεβαιωθεί ότι προηγούμενα περιστατικά δεν θα επαναληφθούν.

Εποπτικός κίνδυνος

Οι δραστηριότητες της Εταιρίας εποπτεύονται από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου. Όπως και οι υπόλοιπες τράπεζες στην Κύπρο έτσι και η Εταιρία οφείλει να συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης και την Κυπριακή νομοθεσία, αλλά και με το ρυθμιστικό πλαίσιο της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου. Είναι πιθανόν στο μέλλον να εφαρμοσθούν αλλαγές στο νομικό ή ρυθμιστικό πλαίσιο, είτε ως αποτέλεσμα ρυθμίσεων από την Ευρωπαϊκή Ένωση είτε από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου, οι οποίες να έχουν δυσμενή επίδραση στα αποτελέσματα και τη χρηματοοικονομική κατάσταση της Εταιρίας.

Οι δραστηριότητες των Κυπριακών ασφαλιστικών εταιριών στην Κύπρο εποπτεύονται από τον Έφορο Ασφαλιστικών Εταιριών. Είναι πιθανόν στο μέλλον να εφαρμοσθούν νομικές ή ρυθμιστικές αλλαγές, είτε ως αποτέλεσμα ρυθμίσεων από την Ευρωπαϊκή Ένωση είτε από τον Έφορο, οι οποίες να έχουν δυσμενή επίδραση στα αποτελέσματα και τη χρηματοοικονομική κατάσταση των Κυπριακών ασφαλιστικών εταιριών του Συγκροτήματος.

Ένταση ανταγωνισμού

Το Συγκρότημα αντιμετωπίζει ισχυρό ανταγωνισμό στις αγορές που δραστηριοποιείται. Στην Κύπρο, ο ανταγωνισμός προέρχεται κυρίως από τις εμπορικές τράπεζες, τις συνεργατικές πιστωτικές εταιρίες και ταμειυτήρια, τις διεθνείς τραπεζικές μονάδες και από ασφαλιστικές εταιρίες, οι οποίες προσφέρουν παρόμοια προϊόντα και υπηρεσίες με αυτά του Συγκροτήματος.

Η ένταση της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση και η εισαγωγή του ενιαίου ευρωπαϊκού νομίσματος το 2008 διευκολύνει τη δραστηριοποίηση Ευρωπαϊκών τραπεζών, χρηματοοικονομικών και ασφαλιστικών οργανισμών στην κυπριακή αγορά αυξάνοντας έτσι τον ανταγωνισμό.

Στην Ελλάδα ο ανταγωνισμός προέρχεται από τις Ελληνικές τράπεζες, οι οποίες κατέχουν το μεγαλύτερο μέρος του συνόλου των περιουσιακών στοιχείων του τραπεζικού συστήματος, από υποκαταστήματα πιστωτικών ιδρυμάτων με έδρα χώρα μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και από συνεργατικές τράπεζες.

Ενδεχόμενη ένταση του ανταγωνισμού, με την προσφορά περισσότερο ανταγωνιστικών επιτοκίων καταθέσεων και δανείων από αυτά που προσφέρει το Συγκρότημα, ενδεχομένως να δημιουργήσει πιέσεις στα περιθώρια κέρδους του Συγκροτήματος.

Νομικός κίνδυνος

Το Συγκρότημα ενδέχεται από καιρού εις καιρό να εμπλακεί σε δικαστικές ή διαιτητικές διαφορές ή αγωγές οι οποίες πιθανόν να επιφέρουν επιπτώσεις στις εργασίες και τα αποτελέσματά του. Ο νομικός κίνδυνος πηγάζει και από δικαστικές διαδικασίες που εκκρεμούν ή ενδέχεται να εγερθούν εναντίον του Συγκροτήματος (Σημ. 33) και από περιπτώσεις που ο μη ενδεδειγμένος νομικός χειρισμός θεμάτων από το Συγκρότημα επιφέρει την ακύρωση συμβολαίων πελατών εκθέτοντας το Συγκρότημα σε κίνδυνο από έγερση αγωγών εναντίον του.

Συγκρότημα Τράπεζας Κύπρου

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

41. Διαχείριση κινδύνων – Άλλοι κίνδυνοι (συνέχεια)

Πολιτικός και οικονομικός κίνδυνος

Εξωτερικοί παράγοντες που δεν τελούν υπό τον έλεγχο του Συγκροτήματος, όπως πολιτικές και οικονομικές εξελίξεις στην Κύπρο και στο εξωτερικό, μπορούν να επηρεάσουν αρνητικά τις δραστηριότητες, τη στρατηγική και τις προοπτικές του. Ενδεικτικά, τέτοιοι παράγοντες είναι αλλαγές στην κυβερνητική πολιτική, αλλαγές στην πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, διαφοροποίηση στην εμπιστοσύνη των καταναλωτών και στα επίπεδα καταναλωτικών δαπανών, πολιτική αστάθεια ή στρατιωτικές επιχειρήσεις που επηρεάζουν την Κύπρο ή/και άλλες περιοχές στο εξωτερικό και κοινωνικές εξελίξεις στις χώρες όπου δραστηριοποιείται το Συγκρότημα.

Ασφαλιστικός κίνδυνος

Ο ασφαλιστικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος ότι σύμφωνα με τους όρους ενός ασφαλιστικού συμβολαίου, ένα ασφαλιζόμενο συμβάν θα υποχρεώσει την Εταιρία να καταβάλει παροχές αβέβαιοι μεγέθους σε ακαθόριστη χρονική στιγμή. Ο ασφαλιστικός κίνδυνος είναι λόγω της φύσης των ασφαλιστικών συμβολαίων τυχαίος και ως εκ τούτου απρόβλεπτος.

Σε ένα χαρτοφυλάκιο ασφαλιστικών συμβολαίων όπου εφαρμόζεται η θεωρία των πιθανοτήτων στην τιμολόγηση και τις προβλέψεις, ο κυριότερος κίνδυνος που αντιμετωπίζει η Εταιρία είναι οι πραγματικές απαιτήσεις και πληρωμές ωφελημάτων να υπερβούν το ποσό των υποχρεώσεων που έχουν αναγνωρισθεί στις οικονομικές καταστάσεις. Ο κίνδυνος αυτός εξαρτάται από τη συχνότητα και δριμύτητα των απαιτήσεων και από το γεγονός ότι ο πραγματικός αριθμός και το ποσό των απαιτήσεων και ωφελημάτων διαφέρει από χρόνο σε χρόνο από αυτά που έχουν υπολογιστεί χρησιμοποιώντας στατιστικές μεθόδους.

Η έκθεση στον πιο πάνω κίνδυνο μειώνεται από το Συγκρότημα μέσω της διασποράς σε ένα μεγάλο χαρτοφυλάκιο ασφαλιστηρίων συμβολαίων, με τη σωστή επιλογή ασφαλιζομένων στα πλαίσια της στρατηγικής ανάληψης και εκτίμησης κινδύνου (underwriting) της Εταιρίας και μέσω της χρήσης αντασφάλισης. Παρόλο που το Συγκρότημα κατέχει αντασφάλιστη κάλυψη, δεν απαλλάσσεται από τις άμεσες υποχρεώσεις του προς τους ασφαλιζομένους. Κατά συνέπεια υπάρχει πιστωτικός κίνδυνος στο βαθμό όπου οι αντασφαλιστές αδυνατούν να τηρήσουν τις συμβατικές τους υποχρεώσεις. Για το λόγο αυτό το Συγκρότημα παρακολουθεί σε τακτά χρονικά διαστήματα την πιστοληπτική ικανότητα των αντασφαλιστικών εταιριών με τις οποίες συνεργάζεται μέσω των οικονομικών τους αποτελεσμάτων και της βαθμολογικής τους κατάταξης από γνωστούς οίκους αξιολόγησης και λαμβάνει όλα τα κατάλληλα μέτρα έτσι ώστε ο κίνδυνος αυτός να ελαχιστοποιείται.

42. Διαχείριση κεφαλαίου

Η κεφαλαιακή επάρκεια του Συγκροτήματος παρακολουθείται βάσει των κανονισμών που καθορίζονται από την Επιτροπή Τραπεζικής Εποπτείας της Βασιλείας όπως αυτοί υιοθετήθηκαν από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου. Τον Δεκέμβριο 2006 η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου έκδωσε την Οδηγία για τον υπολογισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων και των μεγάλων χρηματοδοτικών ανοιγμάτων (η 'Οδηγία', 'Βασιλεία II'), υιοθετώντας έτσι τις πρόνοιες της οδηγίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η Βασιλεία II αποτελείται από τρεις πυλώνες: (I) Ελάχιστο ύψος ιδίων κεφαλαίων, (II) Εποπτική εξέταση και αξιολόγηση και (III) Δημοσιοποίηση πληροφοριών.

Το Συγκρότημα υιοθέτησε τις πρόνοιες της Οδηγίας από 1 Ιανουαρίου 2007. Μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2006 το Συγκρότημα υπολόγιζε την κεφαλαιακή επάρκεια του βάση την προηγούμενη οδηγία της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου 'Υπολογισμός Κεφαλαιακής Επάρκειας' ('Βασιλεία I').

Πυλώνας I – Ελάχιστο ύψος ιδίων κεφαλαίων

Το Συγκρότημα υιοθέτησε την τυποποιημένη μέθοδο για τον υπολογισμό του πιστωτικού κινδύνου, του κινδύνου αγοράς και του λειτουργικού κινδύνου.

Σύμφωνα με την τυποποιημένη μέθοδο στον υπολογισμό της ελάχιστης κεφαλαιακής απαίτησης για τον πιστωτικό κίνδυνο, εφαρμόζονται συντελεστές στάθμισης κινδύνου στις διάφορες κατηγορίες χρηματοδοτικών ανοιγμάτων, αφού ληφθούν υπόψη, ανασταλτικοί παράγοντες. Για χρηματοδοτικά ανοίγματα με οργανισμούς και εταιρίες, ο συντελεστής στάθμισης κινδύνου εξαρτάται επίσης και από τη διάρκεια της έκθεσης σε κίνδυνο (ισχύουν ευνοϊκότεροι συντελεστές στάθμισης όταν η διάρκεια του ανοίγματος είναι λιγότερη από 3 μήνες).

Συγκρότημα Τράπεζας Κύπρου

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

42. Διαχείριση κεφαλαίου (συνέχεια)

Πυλώνας I – Ελάχιστο ύψος ιδίων κεφαλαίων (συνέχεια)

Η τυποποιημένη μέθοδος για τον υπολογισμό των ελάχιστων απαιτήσεων ιδίων κεφαλαίων για τον κίνδυνο αγοράς αθροίζει τις θέσεις από κινδύνους σε επιτόκια, μετοχές, ξένο συνάλλαγμα και αγαθά και τον κίνδυνο τιμών σε δικαιώματα προαίρεσης με βάση προκαθορισμένα μοντέλα για να υπολογίσει την κεφαλαιακή απαίτηση

Για τον λειτουργικό κίνδυνο, η τυποποιημένη μέθοδος διαχωρίζει τις τραπεζικές δραστηριότητες σε οκτώ τομείς δραστηριότητας. Το μικτό εισόδημα χρησιμοποιείται ως ο κύριος δείκτης για τον καθορισμό του λειτουργικού κινδύνου σε κάθε τομέα δραστηριότητας. Η κεφαλαιακή απαίτηση υπολογίζεται χρησιμοποιώντας τον μέσο όρο των σταθμισμένων δεικτών που υπολογίζονται για όλους τους επιχειρηματικούς τομείς, σε τριετή βάση.

Πυλώνας II – Εποπτική εξέταση και αξιολόγηση

Η εποπτική εξέταση και αξιολόγηση περιλαμβάνει κανόνες για να διασφαλιστεί ότι υπάρχουν επαρκή κεφάλαια για να καλύψουν τους κινδύνους στους οποίους εκτίθεται καθώς επίσης και ότι διαθέτει κατάλληλες δομές για διαχείριση των κινδύνων, πληροφόρησης και εταιρικής διακυβέρνησης. Ο Πυλώνας II καλύπτει κινδύνους που δεν αναφέρονται στον Πυλώνα I, όπως κίνδυνο συγκέντρωσης, κίνδυνο επιτοκίου στο τραπεζικό χαρτοφυλάκιο, στρατηγικό κίνδυνο καθώς και οποιοδήποτε εξωτερικό παράγοντα επηρεάζει το Συγκρότημα (π.χ. επιδράσεις του επιχειρησιακού κύκλου).

Ο Πυλώνας II συνδέει τις εποπτικές απαιτήσεις κεφαλαίου με τις Εσωτερικές Διαδικασίες Αξιολόγησης της Κεφαλαιακής Επάρκειας (ΕΔΑΚΕ) του Συγκροτήματος και την αξιοπιστία των διαδικασιών εσωτερικού ελέγχου. Ο Πυλώνας II έχει σκοπό την επικοινωνία μεταξύ των εποπτικών αρχών και των τραπεζών σε συνεχή βάση καθώς και την αξιολόγηση των κεφαλαιακών αναγκών των τραπεζών σε σχέση με τους κινδύνους στους οποίους εκτίθενται. Σε περίπτωση που παραστεί ανάγκη λαμβάνονται άμεσα και αποτελεσματικά μέτρα για επαναφορά της κατάλληλης σχέσης μεταξύ κεφαλαίου και κινδύνων.

Πυλώνας III – Δημοσιοποιήσεις πληροφοριών από τις τράπεζες

Η οδηγία της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου επιβάλλει την γνωστοποίηση πληροφοριών σχετικά με τις πολιτικές διαχείρισης κινδύνων του Συγκροτήματος. Επιβάλλει επίσης τη γνωστοποίηση των αποτελεσμάτων των υπολογισμών των ελάχιστων κεφαλαιακών απαιτήσεων, μαζί με ακριβείς πληροφορίες αναφορικά με τη σύνθεση των ιδίων κεφαλαίων και των συμπληρωματικών ιδίων κεφαλαίων μαζί με τις σχετικές αφαιρέσεις. Επιπρόσθετα τα αποτελέσματα των ΕΔΑΚΕ γνωστοποιούνται μαζί με διάφορες αναλύσεις που αφορούν τον πιστωτικό κίνδυνο.

Διαχείριση κεφαλαίου

Ο κύριος στόχος της διαχείρισης κεφαλαίου είναι να βεβαιώνει ότι το Συγκρότημα συμμορφώνεται με τις εποπτικές κεφαλαιακές απαιτήσεις που επιβάλλονται, καθώς επίσης και στη διατήρηση ισχυρών δεικτών πιστοληπτικής διαβάθμισης και υγιών δεικτών κεφαλαιακής επάρκειας έτσι ώστε να μπορεί να υποστηρίξει τις εργασίες του και να μεγιστοποιεί την αξία προς τους μετόχους.

Το Συγκρότημα διαχειρίζεται την κεφαλαιακή του δομή και προβαίνει σε αναπροσαρμογές ανάλογα με τις μεταβολές στις οικονομικές συνθήκες και τα χαρακτηριστικά των κινδύνων που πηγάζουν από τις εργασίες του. Για να διατηρήσει ή να αναπροσαρμόσει την κεφαλαιακή δομή του, το Συγκρότημα μπορεί να μεταβάλει την πληρωμή των μερισμάτων προς τους μετόχους, να εκδώσει ομόλογα μειωμένης εξασφάλισης, μέσω του Ευρωπαϊκού Προγράμματος Έκδοσης Μεσοπρόθεσμων Ομολογιακών Δανείων (EMTN Programme) ή να εκδώσει αξιόγραφο κεφαλαίου (υβριδικό κεφάλαιο). Επιπρόσθετα το Συγκρότημα μπορεί να επιλέξει την έκδοση μετοχών μέσω δικαιωμάτων προτίμησης (rights) ή μέσω της έκδοσης δικαιωμάτων αγοράς μετοχών (warrants).

Από την 1 Ιανουαρίου 2007, η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου απαιτεί από τις τράπεζες να διατηρούν ελάχιστο δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας 8%. Η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου μπορεί να επιβάλει την διατήρηση επιπρόσθετων κεφαλαίων για κινδύνους που δεν καλύπτονται από τον Πυλώνα I. Για το έτος 2006 ο ελάχιστος δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας βάση της σχετικής οδηγίας για τον υπολογισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων ήταν 10%.

Συγκρότημα Τράπεζας Κύπρου

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

42. Διαχείριση κεφαλαίου (συνέχεια)

Διαχείριση κεφαλαίου (συνέχεια)

Κατά τα έτη 2007 και 2006, το Συγκρότημα συμμορφώθηκε πλήρως με όλες τις κεφαλαιακές υποχρεώσεις για εποπτικά κεφάλαια.

Εποπτικά κεφάλαια	2007	2006
	Βασιλεία II	Βασιλεία I
	£000	£000
Βασικά ίδια κεφάλαια	981.952	782.588
Συμπληρωματικά ίδια κεφάλαια	305.927	260.504
Σύνολο κεφαλαίου	1.287.879	1.043.092

Σταθμισμένα περιουσιακά στοιχεία – πιστωτικός κίνδυνος	9.181.347	8.654.961
Σταθμισμένα περιουσιακά στοιχεία– κίνδυνος αγοράς	34.488	-
Σταθμισμένα περιουσιακά στοιχεία– λειτουργικός κίνδυνος	942.538	-
	10.158.373	8.654.961

	%	%
Βασικός Δείκτης	9,7	9,1
Συμπληρωματικός Δείκτης	3,0	3,0
Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας	12,7	12,1

Με βάση την Οδηγία το εποπτικό κεφάλαιο αποτελείται από τα:

(i) Βασικά ίδια κεφάλαια που περιλαμβάνουν κυρίως το μετοχικό κεφάλαιο, το αποθεματικό από την έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο, αδιανέμητα κέρδη μείον προτεινόμενα μερίσματα, συμφέρον μειοψηφίας και υβριδικό κεφάλαιο (μέχρι 15% των συνολικών βασικών ιδίων κεφαλαίων) μετά τις εποπτικές προσαρμογές που σχετίζονται με αποθεματικά δίκαιης αξίας. Η λογιστική αξία της υπεραξίας και άλλων άυλων περιουσιακών στοιχείων αφαιρούνται από το πρωτοβάθμιο κεφάλαιο.

(ii) Τα συμπληρωματικά ίδια κεφάλαια συμπεριλαμβάνουν κυρίως δανειακό κεφάλαιο μειωμένης εξασφάλισης και αποθεματικά επανεκτίμησης (αποθεματικό επανεκτίμησης ακινήτων και άλλες μεταβολές στην εύλογη αξία χρηματοοικονομικών μέσων σύμφωνα με τα ΔΠΧΠ).

Οι επενδύσεις σε μη τραπεζικές θυγατρικές καθώς και οι συμμετοχές στο μετοχικό κεφάλαιο ή στο δανειακό κεφάλαιο άλλων πιστωτικών ιδρυμάτων, εφόσον η συμμετοχή υπερβαίνει το 10% του κεφαλαίου τους αφαιρούνται εξίσου από τα βασικά ίδια κεφάλαια και τα συμπληρωματικά ίδια κεφάλαια.

Υπάρχουν επίσης τοπικές εποπτικές κεφαλαιακές απαιτήσεις για θυγατρικές εταιρίες που παρέχουν τραπεζικές υπηρεσίες στο εξωτερικό. Επιπρόσθετα με τις απαιτήσεις της Οδηγίας, οι επηρεαζόμενες θυγατρικές εταιρίες συμμορφώνονται και με αυτές τις επιπρόσθετες απαιτήσεις.

Η αύξηση του εποπτικού κεφαλαίου κατά το έτος 2007 προέρχεται κυρίως λόγω των κερδών για το έτος, αφού λήφθηκαν υπόψη τα μερίσματα που πληρώθηκαν ή προτάθηκαν καθώς και λόγω της αύξησης των βασικών ιδίων κεφαλαίων που προέρχονται λόγω εξάσκησης δικαιωμάτων αγοράς μετοχών και της επανεπένδυσης του μερίσματος. Η αύξηση των σταθμισμένων περιουσιακών στοιχείων αντικατοπτρίζει την αύξηση στα περιουσιακά στοιχεία στον ισολογισμό καθώς και την αύξηση του όγκου εργασιών κατά τη διάρκεια του έτους.

Συγκρότημα Τράπεζας Κύπρου

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

43. Συναλλαγές με συνδεδεμένα πρόσωπα

	2007	2006	2007	2006
	Αριθμός συμβούλων		£000	£000
Δάνεια και απαιτήσεις από μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και συνδεδεμένα πρόσωπα:				
- πέραν του 1% των καθαρών περιουσιακών στοιχείων του Συγκροτήματος ανά σύμβουλο	4	4	70.583	71.542
- λιγότερο του 1% των καθαρών περιουσιακών στοιχείων του Συγκροτήματος ανά σύμβουλο	14	14	11.904	12.688
	18	18	82.487	84.230
Δάνεια και απαιτήσεις από βασικά διευθυντικά στελέχη και συνδεδεμένα πρόσωπα			513	523
Σύνολο δανείων και απαιτήσεων			83.000	84.753
Ανάλυση δανείων και απαιτήσεων:				
- μέλη Διοικητικού Συμβουλίου και βασικά διευθυντικά στελέχη			5.744	4.806
- συνδεδεμένα πρόσωπα			77.256	79.947
			83.000	84.753
Εμπράγματα εξασφαλίσεις			130.891	135.760
Έσοδα από τόκους			4.701	4.498
Καταθέσεις από:				
- μέλη Διοικητικού Συμβουλίου και βασικά διευθυντικά στελέχη			50.313	3.291
- συνδεδεμένα πρόσωπα			24.964	14.990
			75.277	18.281
Έξοδα από τόκους			2.152	322

Πρόσθετα από τα δάνεια και απαιτήσεις, υπήρχαν ενδεχόμενες και ανειλημμένες υποχρεώσεις προς μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και συνδεδεμένα τους πρόσωπα που απορρέουν κυρίως από πιστώσεις, εγγυήσεις και μη χρησιμοποιηθέντα όρια, ύψους £49.758 χιλ. (2006: £51.792 χιλ.) από τα οποία £46.548 χιλ. (2006: £48.503 χιλ.) αφορούν συμβούλους και συνδεδεμένα πρόσωπα των οποίων το σύνολο των πιστωτικών διευκολύνσεων υπερβαίνει το 1% των καθαρών περιουσιακών στοιχείων της Εταιρίας ανά σύμβουλο. Υπήρχαν επίσης ανειλημμένες υποχρεώσεις προς τα βασικά διευθυντικά στελέχη και συνδεδεμένα τους πρόσωπα ύψους £191 χιλ. (2006: £391 χιλ.).

Τα συνδεδεμένα πρόσωπα περιλαμβάνουν τους συζύγους, τα ανήλικα τέκνα και οντότητες στις οποίες οι σύμβουλοι/βασικά διευθυντικά στελέχη κατέχουν, άμεσα ή έμμεσα, τουλάχιστον 20% του δικαιώματος ψήφου σε γενική συνέλευση ή είναι διευθυντές ή έχουν με οποιοδήποτε τρόπο τον έλεγχό τους.

Συγκρότημα Τράπεζας Κύπρου

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

43. Συναλλαγές με συνδεδεμένα πρόσωπα (συνέχεια)

Όλες οι συναλλαγές με μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και με τα συνδεδεμένα τους πρόσωπα γίνονται με συνήθεις εμπορικούς όρους. Όσον αφορά τα βασικά διευθυντικά στελέχη και τα συνδεδεμένα τους πρόσωπα, αριθμός πιστωτικών διευκολύνσεων έχει χορηγηθεί με βάση τους ισχύοντες όρους όπως και για το υπόλοιπο προσωπικό του Συγκροτήματος.

Αμοιβές μελών Διοικητικού Συμβουλίου και βασικών διευθυντικών στελεχών Συγκροτήματος

	2007	2006
	£000	£000
Αμοιβή διοικητικών συμβούλων		
<i>Μη εκτελεστικοί</i>		
Δικαιώματα ως μέλη	433	475
<i>Εκτελεστικοί</i>		
Απολαβές υπό εκτελεστική ιδιότητα:		
Μισθοί και άλλα βραχυπρόθεσμα ωφελήματα	1.545	939
Εισφορές εργοδότη	46	29
Δαπάνη προγράμματος παροχής ωφελημάτων αφυπηρέτησης	109	88
Παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών – Δικαιώματα Προαίρεσης Αγοράς Μετοχών	5	5
Σύνολο απολαβών υπό εκτελεστική ιδιότητα	1.705	1.061
Σύνολο απολαβών μη εκτελεστικού συμβούλου που είναι υπάλληλος της Εταιρίας	57	-
Σύνολο αμοιβών διοικητικών συμβούλων	2.195	1.536
Αμοιβή βασικών διευθυντικών στελεχών		
Μισθοί και άλλα βραχυπρόθεσμα ωφελήματα	1.228	799
Εισφορές εργοδότη	51	43
Δαπάνη προγράμματος παροχής ωφελημάτων αφυπηρέτησης	114	89
Παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών - Δικαιώματα Προαίρεσης Αγοράς Μετοχών	10	10
Σύνολο αμοιβών βασικών διευθυντικών στελεχών	1.403	941
Σύνολο	3.598	2.477

Οι συνολικές απολαβές των εκτελεστικών διοικητικών συμβούλων για το έτος, συμπεριλαμβανομένων των εισφορών εργοδότη και άλλων ωφελημάτων, ήταν: ένας σύμβουλος μεταξύ £400 χιλ. - £450 χιλ., ένας σύμβουλος μεταξύ £500 χιλ. - £550 χιλ. και ένας σύμβουλος μεταξύ £750 χιλ. - £800 χιλ. (2006: ένας σύμβουλος μεταξύ £250 - £300 χιλ., ένας σύμβουλος μεταξύ £300 - £350 χιλ. και ένας σύμβουλος μεταξύ £450 - £500 χιλ.).

Οι απολαβές των βασικών διευθυντικών στελεχών αποτελούνται από τις απολαβές των Γενικών Διευθυντών του Συγκροτήματος. Οι απολαβές των εκτελεστικών συμβούλων αποτελούνται από τις απολαβές των τριών μελών της Ανώτατης Εκτελεστικής Διεύθυνσης του Συγκροτήματος.

Συγκρότημα Τράπεζας Κύπρου

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

43. Συναλλαγές με συνδεδεμένα πρόσωπα (συνέχεια)

Αμοιβές μελών Διοικητικού Συμβουλίου και βασικών διευθυντικών στελεχών Συγκροτήματος (συνέχεια)

Στα πλαίσια της παραχώρησης Δικαιωμάτων Προαίρεσης Αγοράς Μετοχών 2006/2007 από την Εταιρία προς το μόνιμο προσωπικό του Συγκροτήματος στις 30 Σεπτεμβρίου 2006, παραχωρήθηκαν 15.000 δικαιώματα στους εκτελεστικούς συμβούλους του Συγκροτήματος στην τιμή των £4,32 κατά δικαίωμα (εύλογη αξία £0,69 κατά δικαίωμα) και 18.000 δικαιώματα στα βασικά διευθυντικά στελέχη του Συγκροτήματος στην τιμή των £3,70 κατά δικαίωμα (εύλογη αξία £1,06 κατά δικαίωμα). Όλα τα Δικαιώματα Προαίρεσης Αγοράς Μετοχών 2006/2007 εξασκήθηκαν από τους κατόχους τους κατά το 2007.

Οι εκτελεστικοί σύμβουλοι συμμετέχουν στο βασικό πρόγραμμα παροχής ωφελημάτων αφυπηρέτησης για το μόνιμο προσωπικό του Συγκροτήματος στην Κύπρο, το οποίο είναι πρόγραμμα καθορισμένων παροχών. Τα συνολικά ωφελήματα αφυπηρέτησής τους αυξήθηκαν το 2007 κατά £586 χιλ. (2006: £489 χιλ.).

Στις 31 Δεκεμβρίου 2006 υπήρχε πρόβλεψη ύψους £1.367 χιλ. για ποσά που οφείλονταν σε τρεις συμβούλους με την αφυπηρέτησή τους από τα εκτελεστικά τους καθήκοντα, τα οποία πληρώθηκαν το 2007.

Άλλες συναλλαγές με συνδεδεμένα πρόσωπα

Ο κ. Ανδρέας Αρτέμης, Αντιπρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρίας, κατέχει έμμεσο συμφέρον και είναι Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του ομίλου Commercial General Insurance Ltd ο οποίος δραστηριοποιείται στο γενικό κλάδο ασφαλίστρων στην Κύπρο και την Ελλάδα. Ο όμιλος Commercial General Insurance Ltd και οι Γενικές Ασφάλειες Κύπρου Λτδ έχουν συνεργασία στον τομέα της αντασφάλισης. Το σύνολο των αντασφαλίσεων που εκχωρήθηκαν στον όμιλο Commercial General Insurance Ltd κατά το 2007 ανερχόταν σε £713 χιλ. (2006: £703 χιλ.).

Η κ. Άννα Διογένους, μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρίας, κατέχει έμμεσο συμφέρον στις εταιρίες Πυλώνες ΑΕ Ελλάς, η οποία προμηθεύει την Τράπεζα Κύπρου Ελλάδας με εξοπλισμό και υπηρεσίες κατόπιν διαδικασίας προσφορών και στην εταιρία Unicars Ltd η οποία προμηθεύει την Τράπεζα Κύπρου στην Κύπρο με αυτοκίνητα και σχετικές υπηρεσίες. Το σύνολο των αγορών από τις εν λόγω εταιρίες κατά το 2007 ανερχόταν σε £542 χιλ. (2006: £486 χιλ.). Επίσης η εταιρία Mellon Cyrgus Ltd, η οποία προμηθεύει το Συγκρότημα με εξοπλισμό, επηρεάζεται σημαντικά από συνδεδεμένο πρόσωπο της κας. Άννας Διογένους. Το σύνολο των αγορών από την εν λόγω εταιρία κατά το 2007 ανήλθε σε £526 χιλ. (2006: £88 χιλ.).

Ο κ. Κώστας Ζ. Σεβέρης, μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρίας, είναι ο κύριος μέτοχος της εταιρίας Δ. Σεβέρης και Υιοί Λτδ, η οποία είναι αντιπρόσωπος της θυγατρικής της Εταιρίας, Γενικές Ασφάλειες Κύπρου Λτδ. Το σύνολο των προμηθειών που καταβλήθηκαν στην εταιρία Δ. Σεβέρης και Υιοί Λτδ κατά το 2007 ανερχόταν σε £97 χιλ. (2006: £92 χιλ.).

Συγκρότημα Τράπεζας Κύπρου

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

44. Εταιρίες του Συγκροτήματος

Οι εταιρίες και υποκαταστήματα που περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του Συγκροτήματος και οι δραστηριότητές τους (κατά χώρα καταστατικής έδρας) είναι:

Κύπρος	Δραστηριότητες
Τράπεζα Κύπρου Δημόσια Εταιρία Λτδ	Εμπορική τράπεζα
Κτηματική Τράπεζα Κύπρου Λτδ	Εμπορική τράπεζα
Κυπριακός Οργανισμός Επενδύσεων και Αξιών Λτδ (CISCO)	Χρηματοεπενδυτικές υπηρεσίες
Γενικές Ασφάλειες Κύπρου Λτδ	Ασφάλειες γενικού κλάδου
EuroLife Ltd	Ασφάλειες κλάδου ζωής
Κέρμια Λτδ	Ανάπτυξη και διαχείριση ακινήτων
Kermia Properties & Investments Ltd	Ανάπτυξη και διαχείριση ακινήτων
Kermia Hotels Ltd	Ξενοδοχειακές επιχειρήσεις
BOC Ventures Ltd	Διαχείριση επενδύσεων επιχειρηματικού κεφαλαίου
Τεύκρος Επενδύσεις Λτδ	Επενδυτικό ταμείο
Τράπεζα Κύπρου Αμοιβαία Κεφάλαια Λτδ	Διάθεση αμοιβαίων κεφαλαίων
JCC Payment Systems Ltd	Συναλλαγές πιστωτικών καρτών
Cytrustees Investment Public Company Ltd (Σημ. 45)	Επενδυτική εταιρεία κλειστού τύπου
Interfund Investments Plc (Σημ. 46)	Επενδυτική εταιρεία κλειστού τύπου
Ελλάδα	
Τράπεζα Κύπρου Δημόσια Εταιρία Λτδ (υποκατάστημα)	Εμπορική τράπεζα
Κύπρου Χρηματοδοτικές Μισθώσεις ΑΕ (Κύπρου Leasing)	Χρηματοδοτικές μισθώσεις
Κύπρου Εμπορική ΑΕ	Χρηματοδοτήσεις οχημάτων και καταναλωτικών αγαθών
Κύπρου ΑΧΕΠΕΥ (Κύπρου Χρηματιστηριακή)	Χρηματοεπενδυτικές υπηρεσίες
Κύπρου ΑΕΔΑΚ	Διαχείριση αμοιβαίων κεφαλαίων
Κύπρου Ακίνητα ΑΕ	Εκμετάλλευση ακινήτων
Κύπρου Ασφαλιστικές Υπηρεσίες ΜΕΠΕ	Πρακτόρευση ασφαλειών γενικού κλάδου
Κύπρου Ζωής (υποκατάστημα της EuroLife Ltd)	Ασφάλειες κλάδου ζωής
Κύπρου Ασφαλιστική (υποκατάστημα των Γενικών Ασφαλειών Κύπρου Λτδ)	Ασφάλειες γενικού κλάδου
Ηνωμένο Βασίλειο	
Bank of Cyprus United Kingdom (υποκατάστημα)	Εμπορική τράπεζα

Συγκρότημα Τράπεζας Κύπρου

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

44. Εταιρίες του Συγκροτήματος (συνέχεια)

Channel Islands	
Bank of Cyprus (Channel Islands) Ltd	Εμπορική τράπεζα
Tefkros Investments (CI) Ltd	Επενδυτικό ταμείο
Αυστραλία	
Bank of Cyprus Australia Ltd	Εμπορική τράπεζα
Ρουμανία	
Bank of Cyprus Romania (υποκατάστημα)	Εμπορική τράπεζα
Cyprus Leasing Romania IFN SA	Χρηματοδοτικές μισθώσεις
Ρωσία	
LLC CB 'Bank of Cyprus'	Εμπορική τράπεζα
'Bank of Cyprus Leasing Co' Ltd	Χρηματοδοτικές μισθώσεις

Η επένδυση στην εταιρία Cytrustees Investment Public Company Ltd περιλήφθηκε στις οικονομικές καταστάσεις ως συγγενής εταιρία κατά την περίοδο από 8 Φεβρουαρίου μέχρι και 26 Απριλίου 2007 με τη μέθοδο της καθαρής θέσης. Μετά την εξαγορά επιπρόσθετων μετοχών της εταιρίας από το Συγκρότημα στις 27 Απριλίου 2007 (Σημ. 45), η εν λόγω εταιρία λογιστικοποιείται ως θυγατρική εταιρία, σύμφωνα με τις πρόνοιες των ΔΠΧΠ.

Η επένδυση στην Intrefund Investments Plc αποκτήθηκε στις 21 Μαΐου 2007 και περιλαμβάνεται στις οικονομικές καταστάσεις με τη μέθοδο της καθαρής θέσης.

Η θυγατρική εταιρία LLC CB 'Bank of Cyprus' έλαβε άδεια για έναρξη λειτουργίας στη Ρωσία στις 6 Ιουνίου 2007, και έκτοτε συμπεριλαμβάνεται στις οικονομικές καταστάσεις. Η θυγατρική εταιρία 'Bank of Cyprus Leasing Co' Ltd συστάθηκε στις 16 Οκτωβρίου 2007 και έκτοτε συμπεριλαμβάνεται στις οικονομικές καταστάσεις.

Η θυγατρική εταιρεία Cyprus Leasing Romania IFN SA και το υποκατάστημα της Εταιρίας στη Ρουμανία (Bank of Cyprus Romania) συμπεριλήφθηκαν στις οικονομικές καταστάσεις για πρώτη φορά κατά το τρίμηνο που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2006. Οι πιο πάνω εταιρίες άρχισαν τη λειτουργία τους κατά το 2007.

Το Νοέμβριο 2007, η Εταιρία υπέγραψε συμφωνία για την εξαγορά του 95% του μετοχικού κεφαλαίου της Ουκρανικής τράπεζας AvtoZAZBank. Η συμφωνία υπόκειται στην έκδοση των αναγκαίων εγκρίσεων των εποπτικών αρχών στην Ουκρανία.

Η θυγατρική εταιρία BOC International Fund Management Ltd, που ήταν εγγεγραμμένη στην Ιρλανδία, διαλύθηκε στις 9 Νοεμβρίου 2007 και δεν περιλαμβάνεται πλέον στις οικονομικές καταστάσεις.

Η θυγατρική εταιρία Old Company (BCL) Ltd έχει διαλυθεί το 2007 και δεν περιλαμβάνεται πλέον στις οικονομικές καταστάσεις.

Συγκρότημα Τράπεζας Κύπρου

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

44. Εταιρίες του Συγκροτήματος (συνέχεια)

Όλες οι πιο πάνω εταιρίες είναι 100% θυγατρικές του Συγκροτήματος εκτός των ακολούθων:

Εταιρία	Ποσοστό συμμετοχής		Λογιστικός χειρισμός
	31 Δεκ. 2007	31 Δεκ. 2006	
JCC Payment Systems Ltd	45,00%	45,00%	Μέθοδος αναλογικής ενοποίησης
Cytrustees Investment Public Company Ltd	49,98%	3,31%	Ενοποίηση (8 Φεβρουαρίου μέχρι 26 Απριλίου 2007: Μέθοδος καθαρής θέσης)
Interfund Investments Plc	22,83%	-	Μέθοδος καθαρής θέσης

Δεν υπήρξε άλλη μεταβολή στις εταιρίες που ενοποιήθηκαν και καθώς και στο λογιστικό χειρισμό τους σε σχέση με τις 31 Δεκεμβρίου 2006, εκτός από τις αλλαγές που παρουσιάζονται σε αυτή τη σημείωση.

Το μερίδιο του Συγκροτήματος στα κύρια οικονομικά μεγέθη της κοινοπραξίας JCC Payment Systems Ltd είναι:

	2007	2006
	£000	£000
Μικτά έσοδα	6.253	5.887
Κέρδη πριν τη φορολογία	2.567	2.475
Καθαρά περιουσιακά στοιχεία	11.151	10.343
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	15.428	13.348

45. Εξαγορά θυγατρικής εταιρίας

Κατά την περίοδο από 8 Φεβρουαρίου 2007 μέχρι 26 Απριλίου 2007 η Εταιρία αύξησε το μερίδιο της στην Cytrustees Investment Public Company Ltd ('Cytrustees') από 3,31% (στις 31 Δεκεμβρίου 2006) σε 24,89%, αγοράζοντας 21,58% του μετοχικού κεφαλαίου της Cytrustees. Η εξαγορά λογιστικοποιήθηκε με τη μέθοδο της καθαρής θέσης. Η Cytrustees είναι επενδυτική εταιρία κλειστού τύπου εισηγμένη στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου. Στις 27 Απριλίου 2007, το Συγκρότημα αγόρασε επιπλέον 23,14% του μετοχικού κεφαλαίου της Cytrustees. Από αυτή την ημερομηνία, η Cytrustees λογιστικοποιείται ως θυγατρική εταιρία, σύμφωνα με τις πρόνοιες των ΔΠΧΠ. Τον Ιούνιο και Νοέμβριο του 2007 το Συγκρότημα επέλεξε να προβεί σε επανεπένδυση του μερίσματος της Cytrustees, σαν αποτέλεσμα της οποίας προέκυψαν επιπρόσθετες μετοχές. Στις 31 Δεκεμβρίου 2007, η Εταιρία κατείχε 49,98% του μετοχικού κεφαλαίου της Cytrustees.

Συγκρότημα Τράπεζας Κύπρου

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

45. Εξαγορά θυγατρικής εταιρίας (συνέχεια)

Το μερίδιο στην εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων της Cytrustees που αγοράστηκαν και η υπέρβαση του μεριδίου του Συγκροτήματος στην καθαρή εύλογη αξία των καθαρών περιουσιακών στοιχείων που αποκτήθηκαν πάνω από το κόστος κατά τις ημερομηνίες των εξαγορών ήταν:

	Εύλογη αξία που αναγνωρίστηκε κατά την εξαγορά της θυγατρικής εταιρίας	Εύλογη αξία που αναγνωρίστηκε κατά την εξαγορά της συγγενούς εταιρίας
	£000	£000
Καθαρά περιουσιακά στοιχεία	12.028	10.006
Υπέρβαση μεριδίου Συγκροτήματος στην καθαρή εύλογη αξία των καθαρών περιουσιακών στοιχείων που αποκτήθηκαν πάνω από το κόστος (Σημ. 8 και 10)	(1.943)	(2.184)
Κόστος εξαγοράς	10.085	7.822

Η πλειονότητα των καθαρών περιουσιακών στοιχείων αποτελούνται από επενδύσεις σε μετοχές και ομόλογα.

Οι εύλογες αξίες που αναγνωρίστηκαν κατά την ημερομηνία της εξαγοράς είναι ίσες με τις λογιστικές αξίες των καθαρών περιουσιακών στοιχείων αμέσως πριν την εξαγορά.

Εκροή μετρητών στην εξαγορά θυγατρικής:	£000
Καθαρά μετρητά που αγοράστηκαν	1.490
Μετρητά που πληρώθηκαν	(10.085)
Καθαρή εκροή μετρητών	(8.595)

Το κέρδος μετά τη φορολογία που αναλογεί στους μετόχους της Εταιρίας από την ημερομηνία εξαγοράς (27 Απριλίου 2007) μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2007 ήταν £2.523 χιλ.

Συγκρότημα Τράπεζας Κύπρου

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

46. Επένδυση σε συγγενή εταιρία

Το Συγκρότημα κατέχει 22,83% στην Interfund Investments Plc, η οποία δραστηριοποιείται ως επενδυτική εταιρία κλειστού τύπου και είναι εισηγμένη στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου. Η συμμετοχή αγοράστηκε στις 21 Μαΐου 2007.

Το μερίδιο στην εύλογη αξία των καθαρών περιουσιακών στοιχείων που αγοράστηκαν και η υπέρβαση μεριδίου του Συγκροτήματος στην καθαρή εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων που αποκτήθηκαν πάνω από το κόστος είναι:

	Εύλογη αξία που αναγνωρίστηκε κατά την εξαγορά
	£000
Εύλογη αξία καθαρών περιουσιακών στοιχείων (κυρίως επενδύσεις προς εμπορία) κατά την ημερομηνία της εξαγοράς	11.412
Υπέρβαση μεριδίου Συγκροτήματος στην καθαρή εύλογη αξία των καθαρών περιουσιακών στοιχείων που αποκτήθηκαν πάνω από το κόστος (Σημ. 10)	(633)
Κόστος εξαγοράς	10.779

Οι εύλογες αξίες που αναγνωρίστηκαν κατά την ημερομηνία της εξαγοράς είναι ίσες με τις λογιστικές αξίες των καθαρών περιουσιακών στοιχείων αμέσως πριν την εξαγορά.

Το μερίδιο του Συγκροτήματος στην Interfund Investments Plc είναι ως ακολούθως:

	31 Δεκεμβρίου 2007
	£000
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	10.160
Υποχρεώσεις	(24)
Καθαρά περιουσιακά στοιχεία	10.136
Λογιστική αξία της επένδυσης	10.136
Αγοραία αξία επένδυσης στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου	8.875

Μερίδιο των εσόδων και του κέρδους της συγγενούς εταιρίας:	
Έσοδα	2.319
Κέρδη μετά τη φορολογία	2.289

Συγκρότημα Τράπεζας Κύπρου

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

47. Γεγονότα μεταγενέστερα του ισολογισμού

Την 1 Ιανουαρίου 2008, ημερομηνία εισαγωγής του Ευρώ ως νέο επίσημο νόμισμα της Κυπριακής Δημοκρατίας, το νόμισμα λειτουργίας της Εταιρίας και των θυγατρικών της στην Κύπρο άλλαξε από Λίρες Κύπρου σε Ευρώ. Ως αποτέλεσμα, από την 1 Ιανουαρίου 2008 όλα τα περιουσιακά στοιχεία και οι υποχρεώσεις της Εταιρίας και των θυγατρικών της στην Κύπρο έχουν μετατραπεί σε Ευρώ με βάση την κλειδωμένη ισοτιμία €1 = £0,585274.

Επιπρόσθετα, το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρίας μετατράπηκε από μετοχές ονομαστικής αξίας £0,50 η κάθε μια σε €1,00 η κάθε μια, όπως εξηγείται στη Σημείωση 28.

Έκθεση Ανεξάρτητων Ελεγκτών προς τα Μέλη της Τράπεζας Κύπρου Δημόσια Εταιρία Λτδ

Έκθεση επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Έχουμε ελέγξει τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας Κύπρου Δημόσια Εταιρία Λτδ (η Εταιρία) και των θυγατρικών της (το Συγκρότημα) στις σελίδες 8 μέχρι 113, που αποτελούνται από τον ενοποιημένο ισολογισμό στις 31 Δεκεμβρίου 2007, και την ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων, την ενοποιημένη κατάσταση μεταβολών στα ίδια κεφάλαια και την ενοποιημένη κατάσταση ταμειακών ροών για το έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή, και περίληψη των σημαντικών λογιστικών πολιτικών και άλλες επεξηγηματικές σημειώσεις.

Ευθύνη του Διοικητικού Συμβουλίου για τις Οικονομικές Καταστάσεις

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρίας είναι υπεύθυνο για την ετοιμασία και δίκαιη παρουσίαση αυτών των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης όπως αυτά υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) και τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης όπως αυτά εκδόθηκαν από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (ΣΔΛΠ) και τις απαιτήσεις του περί Εταιριών Νόμου της Κύπρου, Κεφ. 113. Η ευθύνη αυτή περιλαμβάνει: σχεδιασμό, εφαρμογή και τήρηση εσωτερικού ελέγχου σχετικού με την ετοιμασία και τη δίκαιη παρουσίαση οικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδη λάθη και παραλείψεις, είτε οφειλομένων σε απάτη είτε σε λάθος· επιλογή και εφαρμογή κατάλληλων λογιστικών αρχών και υπολογισμό λογιστικών εκτιμήσεων που είναι λογικές υπό τις περιστάσεις.

Ευθύνη των Ελεγκτών

Η δική μας ευθύνη είναι να εκφράσουμε γνώμη πάνω σ' αυτές τις οικονομικές καταστάσεις με βάση τον έλεγχό μας. Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου. Τα Πρότυπα αυτά απαιτούν όπως συμμορφωνόμαστε με δεοντολογικές απαιτήσεις και όπως προγραμματίζουμε και διενεργούμε τον έλεγχο για να πάρουμε λογικές διαβεβαιώσεις κατά πόσο οι οικονομικές καταστάσεις είναι απαλλαγμένες από ουσιώδη λάθη και παραλείψεις.

Ένας έλεγχος συνεπάγεται την εκτέλεση διαδικασιών για τη λήψη ελεγκτικής μαρτυρίας για ποσά και άλλες γνωστοποιήσεις στις οικονομικές καταστάσεις. Οι διαδικασίες που επιλέγονται εξαρτώνται από την κρίση του ελεγκτή, περιλαμβανομένης της εκτίμησης των κινδύνων ουσιωδών λαθών και παραλείψεων των οικονομικών καταστάσεων, είτε οφειλομένων σε απάτη είτε σε λάθος. Κάνοντας αυτές τις εκτιμήσεις κινδύνων, ο ελεγκτής λαμβάνει υπόψη του τον εσωτερικό έλεγχο που σχετίζεται με την ετοιμασία και τη δίκαιη παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων της οικονομικής οντότητας για να σχεδιάσει ελεγκτικές διαδικασίες που είναι κατάλληλες υπό τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την έκφραση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας του εσωτερικού ελέγχου της οικονομικής οντότητας. Ένας έλεγχος περιλαμβάνει επίσης την αξιολόγηση της καταλληλότητας των λογιστικών πολιτικών που χρησιμοποιήθηκαν και της λογικότητας των λογιστικών εκτιμήσεων που έγιναν από το Διοικητικό Συμβούλιο, καθώς και την αξιολόγηση της γενικής παρουσίασης των οικονομικών καταστάσεων.

Πιστεύουμε ότι η ελεγκτική μαρτυρία που έχουμε λάβει είναι επαρκής και κατάλληλη για να παράσχει μια βάση για την ελεγκτική μας γνώμη.

Έκθεση Ανεξάρτητων Ελεγκτών προς τα Μέλη της Τράπεζας Κύπρου Δημόσια Εταιρία Λτδ

Γνώμη

Κατά τη γνώμη μας, οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις δίνουν αληθινή και δίκαιη εικόνα της οικονομικής κατάστασης του Συγκροτήματος στις 31 Δεκεμβρίου 2007, και της χρηματοοικονομικής επίδοσης και των ταμειακών ροών του για το έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης όπως αυτά υιοθετήθηκαν από την ΕΕ και τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης όπως αυτά εκδόθηκαν από το ΣΔΛΠ και τις απαιτήσεις του περί Εταιριών Νόμου της Κύπρου, Κεφ. 113.

Έκθεση επί Άλλων Νομικών Απαιτήσεων

Σύμφωνα με τις απαιτήσεις του περί Εταιριών Νόμου, Κεφ. 113, αναφέρουμε τα πιο κάτω:

- Έχουμε πάρει όλες τις πληροφορίες και εξηγήσεις που θεωρήσαμε αναγκαίες για σκοπούς του ελέγχου μας.
- Κατά τη γνώμη μας, έχουν τηρηθεί από την Εταιρία κατάλληλα λογιστικά βιβλία.
- Οι οικονομικές καταστάσεις της Εταιρίας συμφωνούν με τα λογιστικά βιβλία.
- Κατά τη γνώμη μας και από όσα καλύτερα έχουμε πληροφορηθεί και σύμφωνα με τις εξηγήσεις που μας δόθηκαν, οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρέχουν τις απαιτούμενες από τον περί Εταιριών Νόμο, Κεφ. 113, πληροφορίες με τον απαιτούμενο τρόπο.
- Κατά τη γνώμη μας, οι πληροφορίες που δίνονται στην έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου στις σελίδες 3 μέχρι 7 συνάδουν με τις οικονομικές καταστάσεις.

Άλλο Θέμα

Αυτή η έκθεση, περιλαμβανομένης και της γνώμης, ετοιμάστηκε για τα μέλη της Εταιρίας ως σώμα και μόνο σύμφωνα με το Άρθρο 156 του περί Εταιριών Νόμου, Κεφ. 113 και για κανένα άλλο σκοπό. Δίνοντας αυτή τη γνώμη δεν αποδεχόμαστε ή αναλαμβάνουμε ευθύνη για οποιοδήποτε άλλο σκοπό ή προς οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο στη γνώση του οποίου αυτή η έκθεση δυνατόν να περιέλθει.

Ernst & Young

Λευκωσία

27 Φεβρουαρίου 2008